

Upravništvo, Ljubljana, Knafljeva
ulica 6 — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelk: Ljubljana, Selen-
burgova ul. 6 — Tel. 3392, 3492.
Podružnica Maribor: Grajski trg 7.
Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ul. št. 2.
Telefon št. 190.
Računi pri post. ček. zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga čisto 78.180,
Wien št. 105.241.

JUTRO

Izbija vsak dan razen ponedeljka.
Naročnina znaša mesečno Din 25.—
Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica 6, telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126. Maribor,
Grajski trg 7, telefon št. 24-55.
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1,
telefon št. 65.

Rokopisni se ne vračajo.

Deseti oktober

Deseti oktober, črni dan naše zgodovine. Črni dan v času, ko se nam je osvetilo obzorje, ko je po dolgi dobi nevesele preteklosti zasijalo sonce svobode, prvič, odkar obložiše očeto razprtije s Pipinom so jarmom sužno ramo. Črni dan v tej svetlobi nove dobe je tem večja, tem huja nesreča, ker nas je zadel nepripravljen, domala speče.

Črni dan desetega oktobra leta 1920. je pomenil za velik del našega narodnega telesa padec nazaj v staro podložnost, je pomenil obsodbo nazaj v nezno stanje, ki ni bilo nič drugega ko borba malega slovenskega Davida z Golijatom germanizacije in sistematičnega raznarodovalnega pritiska vseh gospodujočih oblasti. Zato je bil neugoden izid plebiscita porazen udarec tako za oni del naroda, ki se je veselil svobode, kakor za rojake onstran Karavank, ki jim je bila s tem zapisana kruta sodba.

Že nešteto krat so poznavalci narodnih odnosov naglašali, kako neprimerno merilo je plebiscit v mejnih pokrajinah, kjer je bila ena narodnost skozi dolga stoletja pod političnim gospodstvom druge ter sprito tega v podrejenem razmerju v kulturnem, gospodarskem in socialnem pogledu. Plebiscit na Koroškem dejansko ni bil druga kakor volilno politično glasovanje, kjer so odločali razni momenti dnevnega stanja, parole, ki so bile vržene med volilce po načinu volilne agitacije, ki izrablja slučajne zadrege ene ter se okorišča s trenutnimi prednostmi druge stranke. Tako glasovanje ne more odločati o resnični narodni pripadnosti kake pokrajine. Koliko od agitacijskih gesel, ki jih je takrat izrabljala avstrijska propaganda, danes ni več veljavnih. Naj omenimo v tej zvezi samo nekdanje avstrijske socialdemokratske politične organizacije ter njihov vpliv po deželi med Slovenci, pa jih primerjamo s sedanjim stanjem, ko je ta stranka s silo razgnana in vsako njeno delovanje zatrito. Podobno je z drugimi agitacijskimi parolami, ki so se mnoge od njih z ogromnim uspehom uporabljale ravno med onimi rojaki, ki so višje cenili strankarsko politične simpatije nego odločbo po narodnostnih načelih. Danes bi bila mnoga od takratnih agitacijskih gesel nerabna in temu primerno bi se plebiscitna borba razvijala drugače, a nemara čez drugih sedemnajst let zopet drugače, podobno kakor se menjavajo rezultati parlamentarnih in drugih volitev v demokratičnih državah po nešteti okoliščinah. Kakor bi bilo absurdno deliti demokratične države po teh rezultatih v fašistične, desničarske, socialistične in komunistične dežele, podobno je absurdno, da se na osnovi plebiscita Koroška dodeli Avstriji.

Ni to samo naša pritožba in naša bridka izkušnja. Podobno se je godilo drugim, tudi večjim narodom; tamkaj, kjer so bili dolgo pod tujim gospodstvom, celo Nemcem samim.

Va to so danes zapoznele tožbe, ki prav nič ne predrugačijo resnice. Ali vendar so načelno važne in ni nikdar odveč, ako si jih znova priključimo pred oči.

Resnica danes pa je tako kruta, da si je niti tiste prve dni po 10. oktobru leta 1920. nismo tako strašne predstavljali. Slovenci na Koroškem so se lojalno podali v novo stanje, so odtlej lojalno izpolnjevali dolžnosti avstrijskih državljanov. Izpolnjevali so zvesto vse dolžnosti narodne manjšine, vršili vse obveznosti, ki jim jih je narekovala pripadnost k državi, h kateri jih je dodelil rezultat plebiscita. Toda država svoje dolžnosti do narodne manjšine ni izpolnjevala, Slovenci na Koroškem za svojo lojalnost niso bili in tudi danes še niso deležni odgovarjajoče lojalnosti napram narodni manjšini. Nešteto krat so prišle tožbe o tem od koroških Slovencev, nešteto krat smo se mogli na žalost prepričati, da je njihovo narodno stanje še bolj bedno, nego je bilo stanje Slovencev na Koroškem kdajkoli. Kako je s šolami na slovenskem Koroškem, kako se tu vrši sistematična germanizacija slovenskih otrok, kljub temu, da spada Avstrija k srednji Evropi, kjer se je nekdanj postavilo pedagoško pravilo, da se otrok vzgaja v materinskem jeziku, vse to je splošno znano. Znano pa je tudi, kako se tu spoštuje narodna govorica, ki se sistematično izganja iz vseh področij, kjer bi mogla pričati na zunaj, da biva tu slovenski rod, kako se mora umikati celo iz cerkve. Kako je s pravico zborovanj in prireditve, magari če gre samo za najskromnejše pevске skupnosti ali skromne izobraževalne in podobne akcije, o tem dovolj zgovorno pripoveduje tudi proglas slovenskih kulturnih društev, ki ga prinašamo na drugem mestu. Priča pa o tem tudi sodba posameznikov iz nemškega avstrijskega tabora, onih posameznikov, ki so jih kakršnikoli razlogi naglani od tega, da bi si želeli imeti problem koroških Slovencev vendarle rešiti na način, ki bi bil drugačen od

PO VSEJ DRŽAVI SO POČASTILI SPOMIN VELIKEGA KRALJA

Cerkvene in društvene spominske svečanosti po vseh krajih Kraljevska rodbina na Oplencu

Beograd, 9. oktobra. p. Po vsej državi so danes svečano počastili spomin na blagopokojnega Viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja. Že jutraj so se Nj. Vel. kralj Peter II., njegova mati Nj. Vel. kraljica Marija, knez namestnik Pavle, kraljevič Andrej v spremstvu članov civilnega in vojnega doma Nj. Vel. kralja, kraljevega guvernerja senatorja Jeremije Živanovića in poveljnika kraljeve garde odpravljali na Oplenec. V cerkvi na Oplencu je bila ob 11. dopoldne maša zadušnica za pokojnega vladarja.

Tudi po vseh cerkvah v Beogradu in drugod so se vršile maše zadušnice, katerih so se udeležile izredno velike množice ljudstva. V cerkvi Aleksandra Nevskega je zadušnico daroval zagrebški arhiepiskop Dositej ob asistenci večjega števila duhovnikov. Pri tej službi božji je Nj. Vel. kralja zastopal njegov adjutant polkovnik Radovan Popović. Po molitvah za pokojnega vladarja je imel arhiepiskop Dositej lep govor, v katerem je poveljeval blagopokojnega vladarja in želel njegovemu

sinu, mlademu kralju, vse sposobnosti njegovega blagopokojnega očeta. Popoldne so se člani vlade, narodni poslanci in senatorji z avtobusi in avtomobili odpeljali na Oplenec. Senatorji in narodni poslanci JNS so se podali na Oplenec posebej s svojimi avtobusi.

V Zagrebu

Zagreb, 9. oktobra. o. V počastitev spomina blagopokojnega viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja so se vršile danes dopoldne žalne svečanosti po vseh zagrebških cerkvah. V stolnici so bili navzoči tudi zastopniki vojskih in civilnih oblasti. Svoji posebni komemoraciji sta priredili Jadranska straža in Zveza jugoslovenskih nacionalnih akademskih organizacij. Svečanosti JS se je udeležil tudi admiral Nikola Stenković. Jutri dopoldne bo priredilo spominsko svečano zagrebško Sokolstvo. Sokoli bodo v spremljavo pred glavni kolodvor, pred katerim je bilo izpostavljeno truplo pokojnega vladarja,

ko se je vračalo iz Marsella v Beograd. Na vseh javnih poslopih in tudi mnogih zasebnih hišah so visele državne trobojnice na pol droga ali črne zastave. Trgovine in tudi drugi lokali so bili od 10. do 12. ure zaprti. Vsi državni in soupravni uradi so bili zaprti ves dan.

Drugod po državi in v inozemstvu

Beograd, 9. oktobra. r. Iz vseh krajev države poročajo o pietetnih svečanostih, ki so bile danes povsod prirejene v spomin kralju Zedinitelju. Po vsej državi so javna poslopja izvešila črne zastave ali pa državne zastave na pol droga, enako tudi zasebne hiše, zlasti v mestih ali drugih večjih krajih. Poleg cerkvenih žalnih svečanosti so se vršile tudi neštete komemoracije, prirejene od nacionalnih organizacij, zlasti od Sokolstva.

Enako poročajo iz inozemstva, kjerkoli žive skupine jugoslovenskih rojakov, da

so se povsod na vsak način spominjali obletnice marsejske tragedije. Kjer so naša diplomatska zastopstva, so bile tudi cerkvene službe božje.

Svečanost v Parizu

Pariz, 9. oktobra. a. Danes se je vršila v Parizu ganljiva svečanost za triletnico mučeniške smrti Viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja. Pred pariškim spomenikom kralju Petru I. in kralju Aleksandru I. se je ob pol 11. zbrala cela baterija 5. polka z godbo in zastavo. Obenem so se začeli zbirati tudi množični parižani, ki so želeli izkazati čast spominu kralja Aleksandra. Med drugimi je prišel tudi general Georges, prvi pomočnik načelnika francoskega generalnega štaba, ki je bil nevarno ranjen pri marsejskem atentatu; prišel je da se osebno pokloni spominu pokojnega kralja in svojega vojnega tovariša. V velikem številu so se zbrali tudi drugi predstavniki, med njimi bivši predsednik republike Millerand ter mnogi senatorji in poslanci, pa jugoslovenski poslanik in poslaniki prijateljskih držav. Polnoštevilo so bili zbrani naši v Parizu živeči rojaki.

Na svečanosti je bilo več ganljivih govorov, ki so vsi poveljevali spomin kralja Aleksandra I. ter trajnost prijateljstva med Francijo in Jugoslavijo. Jugoslovenski poslanik Purić se je prisrčno zahvalil vsem navzočim. Gozba je zaigrala jugoslovensko in francosko himno. Svečanost se je končala z uspešnim defilejem čet pred spomenikom.

Konkordat ne bo predložen senatu

Važna napoved predsednika vlade dr. Stojadinovića

Beograd, 9. oktobra. AA. O zadevi konkordata je dal predsednik vlade dr. M. Stojadinović danes poročevalcem listov tole izjavo:

Ker je narodna skupščina sprejela načrt zakona o konkordatu, bi imel zdaj priti v razpravo pred senat. Še isti dan, to je 23. julija, ko je konkordat prodrl v narodni skupščini, sem izjavil, da moramo vsi želeli, da konkordat prodre v lepšem in spravljivejšem razpoloženju naroda. S sprejetjem konkordata, sem dodal, se ne sme kaliti verski mir v naši državi. In potem sem končal svojo izjavo z besedami, da kraljevska vlada ne bo takoj izročila konkordata se-

natu v nadaljnjo razpravo. Zastran konkordata se razmere niso spremenile v taki meri, da bi moral spreminiti svoje stališče, ki sem ga podal pred dvema mesecema. Dosledna temu stališču, kraljevska vlada ne bo izročila senatu zakonskega predloga o konkordatu v razpravo in sprejetje.

Konferenca škofov

Zagreb, 9. oktobra. o. Predsedstvo katoliškega episkopata je sklicalo konferenco jugoslovenskih škofov za 22. t. m. Konferenca bo, kakor običajno, v Zagrebu. Na njej bodo razpravljali o raznih perečih cerkvenih vprašanjih.

Italijanski odgovor izročen

Nemčija odobrava italijansko stališče

Rim, 9. oktobra. AA. Danes opoldne je italijanski zunanji minister grof Ciano izročil britanskemu in francoskemu diplomatskemu zastopniku odgovor italijanske vlade na skupno vabilo Anglije in Francije na konferenco treh velešil zaradi pročitve zadeve odpoklica prostovoljcev iz Spanje.

Ko je zunanji minister Ciano izročil diplomatskima zastopnika Francije in Anglije italijanski odgovor, je naglasil, da velja ta odgovor ne le za Italijo, nego tudi za Nemčijo, ker je treba smatrati, da imata obe državi povsem skupne interese v Španiji. Zaradi tega je jasno, zakaj Italija ni pristala na trojno konferenco. Očividno je, da skuša Italija pogajanja še nekoliko zavleči, da bi general Franco dosegel odločilni uspeh ali pred Madridom ali pa neposredno pred Valencijo. Francoski politični krogi naglašajo, da francoska vlada na takšno taktiko ne bo pristala, nego bo od Italije zahtevala, naj se nemudoma odloči, ali za predlagano konferenco, ali pa za to, da prevzame odgovornost za vse posledice, ki bi nastale zaradi njene eventualne definitivne odklonitve francosko-angleškega problema.

Službeni komunikle o tem pravi, da italijanski odgovor, kakor tudi francosko-angleška nota ne moreta biti objavljena, dokler se o tem prizadeje tri vlade posebej ne dogovore. Listi samo poudarjajo, da je italijanska vlada odklonila francosko-angleško vabilo, kar pa še ne pomeni, da bi bila odklonila kakršnekoli drugačne razgovore in pogajanja z obema vladama za ureditev španskega problema in še posebej za umik tujih prostovoljcev iz Španije.

List »Tevere« piše: Če danes bremo angleške liste, pridemo v skušnjava, da bi mislili, da samo Angleži vedo, kaj je mir in kako se more braniti. Po drugi strani nista imeli niti Anglija niti Francija iskrene volje za sodelovanje z Italijo, da se doseže resnična in prava nevmešalna politika. Mogoče, da drugače ni

sta mogli delati sprido svojih političnih in vojaških namer.

Berlin, 9. oktobra. AA. Diplomatska politična korespondenca se bavi z italijanskim odgovorom na vabilo Velike Britanije in Francije na konferenco treh in pravi med drugim: Nihče ne more ugotoviti, da se nota ne bi držala absolutnih stvarnih in pravnih dejstev. Tako se po pravici pripominja, da je vprašanje, ki ga skušata zahodni državi spraviti v debato, eden izmed problemov, ki so izrečno pridržani odboru za nevmešavanje. Zato se ta problem ne more proučevati z izločitvijo drugih držav, ki jih tudi ni mogoče postaviti kar pred gotova dejstva.

Pred otvoritvijo francosko-španske meje

London, 9. oktobra. AA. Današnji »Daily Herald« meni, da bodo Francozi, če bo italijanski odgovor nezadovoljiv, že v ponedeljek odprli mejo proti Španiji, sovjetji bodo pa uvozili na špansko velike količine municije in vojnega materiala. Otvoritev francosko-španske meje bo pa le začasna.

Nova intervencija v Španiji

London, 9. oktobra. AA. Tukajšnje špansko poslanstvo je poslalo zunanjemu uradu noto, v kateri pravi, dašoji Španija tik pred izjavo intervencijo neke države, ki pripravljata tudi napade s strupenimi plini na španska mesta in uporabo tujih podmornic s špansko-republikansko zastavo.

Po poročilih iz Gibraltarja je včeraj popoldne dospelo v Algeciras — verjetno iz Ceute — okoli 15.000 vojakov, katerih narodnost ni znana.

Vedno novi transporti

Gibraltar, 9. oktobra. o. Neutrlni vojaški opazovalci potrjujejo vesti, da prihajajo iz Maroka v nacionalistične španske pokrajine vedno novi transporti tujih prostovoljcev. V poslednjih dneh so prepeljali iz španskega Maroka v Španijo preko 20 tisoč prostovoljcev.

zakonu dolžna spoštovati našo manjšino, ne stori ničesar, da bi se mogli naši rojaki pod zaščito mednarodno priznanih obveznosti vsaj skromno izživljati.

Naš črni dan, 10. oktober, nas leto za leto navdaja s trpkostjo. Naše nacionalne korporacije so naslovile mogočen apel ob letošnji obletnici, ki pomeni vzrok ogorčenja in užaljenosti nad usodo koroških rojakov. Naj bi bil ta apel kronan z uspehom, naj bi prepričal one, ki se jih tiče, da ne more biti dobrih odnosov preko Karavank, dokler se ta krivica ne popravi in dokler na Koroškem ne prično z drugačnim politiko napram Slovincem, s politiko, ki spoštuje narodno manjšino in ii ne streže po življenju.

Japonska — nedolžno jagnje

Na ameriško obtožbo odgovarja japonska vlada, da ni kršila pogođbe devetih držav in da gre na Kitajskem samo za obrambo japonskih interesov

Tokio, 9. oktobra. AA. Listi prinašajo izjavo vlade, objavljeno s posebnim dovoljenjem japonskega cesarja, ki govori posebno o obtožbi ameriške vlade, da je Japonska kršila pakt devetih držav. Japonska vlada ugotavlja, da je Japonska v sporu s Kitajsko v stanju samoočrambe in je zato kršitev pakta devetih držav nemogoča. Japonska nima na Kitajskem nikakih teritorialnih ciljev. Amerika in DN ne razumeta japonsko-kitajskega spora. Kitajska je po načrtu pripravljala vojno proti Japoncem. Japonske zahteve proti Kitajski se omejujejo na to, da Kitajci opuste svojo protijaponsko stališče. Japonska si želi resnega sodelovanja s Kitajsko in se zavzema za trajen mir na Daljnem vzhodu. Obtožuje Kitajsko, da podpira komunizem, samo da škoduje japonskim koristim na celini. Ti nameni predstavljajo kršitev nenapadalnega pakta in ogrožajo svetovni mir.

Na smotnji ministreki seji je zunanji minister Hirota orisal japonsko stališče do važnih dogodkov zadnjih dni v mednarodnem življenju, kakor je bil Rooseveltov govor itd. Dejal je, da bi Japonska v načelu zelo rada pristala na konferenco vesleli s pogojem, da se skliče v skladu z določili pogodbe med devetimi državami. Toda Japonska ne more sprejeti vabila na tako konferenco, ker so jo javno proglasili za napadalca. Razen tega nastane vprašanje, ali podpisnice pogodbe devetih držav lahko sklepajo o tem, ali je Japonska dejansko kršila to pogodbo. Japonska je izključno v njeni obrambi in samo odgovarja na kitajska izzivanja. Če se sestane konferenca devetih držav, bo najbrže sprejela samo resolucijo, kjer bo govora o načelih mednarodnega prava in kjer bodo v moralnem pogledu dovolili Kitajski to, česar Japonska ne more sprejeti. Nasprotno pa države-podpisnice ne bodo voljne odločiti se zoper razne kolektivne sovražne kitajske ukrepe, kakor je n. pr. gospodarski protijaponski bojkot. Na koncu je Hirota dejal, da mora japonska vlada imeti pred očmi izkustva, pridobljena v razvoju mandžurske in abesinske zadeve, in mora biti zato oprezna. Japonci imajo vtis, da hočejo Velika Britanija in Zedinjene države pritiskati na Japonsko, da spremeni smer svoje politike. Toda obe državi bosta s svojim nastopom dosegli ravno nasproten uspeh; zbudili bosta na Japonskem skrajno ogorčenost in odločnost, da se vztraja do konca.

Poročila z bojišč

Tiencin, 9. oktobra. AA. Po poročilu japonskega vrhovnega poveljstva prodira japonska desna krilo na prosti Pejping-Han-

kav, levo krilo ob progi Tiencin-Pukao je pa moralo zaradi povodnji ustaviti svoje prodiranje. Tudi v pokrajini Santung se je položaj docela spremenil, ker je tamkajšnji guverner Nankuču dobil na pomoč mnogo čet, ki prodirajo z vzhoda in ustvarjajo nevaren položaj za levo krilo japonskih oddelkov. Iz Cifua poročajo, da so tamkaj že začeli rušiti pristaniške naprave.

Agencija Domej poroča, da so japonske čete zavzele Parglo južno zahodno od Katunga. Mongolci so zavzeli Paotao, skrajno postajo železniške proge Peking-Sujan. Japonsko letalstvo je včeraj izvedlo mnogo bombardmanov na južnem Kitajskem, posebno okoli Kantona. Na severnem Kitajskem so Japonci obstrlevali železniško progo Tiencin-Pukao in uničili vlak s vojnimi gradivom ter več lokomotiv.

56.000 Kitajcev padlo

Tokio, 9. oktobra. b. Nekla uradna objava japonskega vojnega ministrstva navaja porazne številke o izgubah, ki so jih zaradi japonskega napada utrpeli Kitajci samo v Sanghaju in neposredni bližini. Število mrtvih Kitajcev v ozemlju, ki so ga Japonci zasedli, znaša po japonskih navedah 56.767. Zanimivo je, da so japonski vojniki v istem času — to je od 22. avgusta do 5. oktobra — zajeli samo 580 kitajskih vojakov, kar izpričuje veliko bojevitost kitajskega vojaštva, ki se ne preda za prazen nič. Japonci so nadalje zaplenili 482 kitajskih strojne ter 3147 pušk.

Poplave ogrožajo Japonce

Tiencin, 9. oktobra. w. Vrhovno poveljstvo japonske vojske na severnem Kitajskem sporoča, da se z ozirom na preteče poplave ne bo dal preprečiti prodor železniškega napisa proge Tiencin — Pukao. Ta ukrep predstavlja vojaško žrtev velikanske dalekosežnosti, ker bi se s tem prekinila edina proga za oskrbovanje centruma levega krila japonske vojske. Po dosegljivih vseh iz Tiencina je za japonsko fronto v Severni Kitajski do sedaj pod vodo nič manj kot 7000 kvadratnih kilometrov. S prodorom tega enotirnega napisa upa japonsko vodstvo da bo omogočilo odtok vode v morje, da se s tem priprejijo poplave v Tiencinu, kjer je skoraj polovica zalog municije in prehrane za celotno japonsko vojsko na severnem Kitajskem. Reka Peiho narasta še vedno. Parniki ne morejo več pluti pod mostovi nad to reko. S tem je tudi zadnja možnost japonskih transportov po vodni poti prekinjena. Ako tudi predor železniškega napisa ne bi prinesel zaželenega uspeha, se bojiyo najhujšega. Kitajska četrt v Tiencinu je že pod vodo.

Streli ciganov na orožnike iz Vinice

Narednik Kastelec ranjen — Ciganski vodja pa si je ranjen prerezal trebuh in podlegel v kandijski bolnici

Novo mesto, 9. oktobra. Prebivalstvo Bele Krajine je bilo že dalje časa vznemirjeno zaradi številnih drznih tatvin, ki so bile zlasti pogoste v okolici Starega trga in v bližnjih tamošnjih vaseh. Sprito tega so imeli orožniki vedno polne roke dela in trudili so se na vse načine, da dobe tatinsko in vlomilsko sodrgo v pest.

Šnoči so pa poleg drugih tudi viniški orožniki napravili nočni obhod v svojem raju. Ko so dospeli okrog 21. ure s komandirjem Ivanom Kastelecem do viniškega mostu, so naleteli na močno skupino ciganov, ki so jih ustavili in jih hoteli preiskati. Ciganska družba, ki očitno ni imela čiste vesti, se je po orožnikom odločno postavila v bran in jih tudi napadla z orožjem. Kar naenkrat so začeli cigani s samokresi streljati na orožnike. Komandir Kastelec je bil zadet v desnico ter tako hudo ranjen, da je bil onespособljen za nadaljnjo borbo. Ker se cigani kljub večkratnemu pozivu niso hoteli pomiriti in pokoriti, so tudi orožniki uporabili orožje in za-

čeli streljati. Smrtno zadet v trebuh je padel kolovodja ciganske družbe 59-letni cigan Ludvik Kovačič, stanujoč na Illovi pri Karlovcu. V razburjenosti in jezi, da je ranjen, je iz žepa potegnil nož in si prerezal trebuh. Bil je to pravi harakiri in je nesrečno nosil svojo čreva do vlaka in še do prevoza v bolnišnico. Prepeljali so ga v bolnišnico usmiljenih bratov v Kandiji pri Novem mestu, kjer je pa danes opoldne po operaciji umrl.

Na kraj krvavega spopada je odšla uradna komisija, da ugotovi dejanski stan. Cigane, ki so sodelovali pri spopadu, so orožniki polovili in izročili sodišču.

V današnji številki

388

malih oglasov

Besedilo zagrebskega sporazuma

Doslovni tekst dogovora je bil včeraj službeno objavljen
Sodba beograjskih izvenopozicijskih krogov

Zagreb, 9. oktobra. a. Nocoj ob 17. je izšla posebna izdaja »Hrvatskega dnevnika« z izvirnim besedilom sporazuma med strankami zagrebske in beograjske združene opozicije. Sporazum se glasi:

Hrvatska seljačka stranka in Samostojna demokratska stranka, združeni v Kmečko-demokratski koalicijski, ter Narodno radikalna stranka, Demokratska stranka in Savez zemljoradnikov so utrdili naslednji sporazum:

I. Stoječ na principu demokracije, smatramo narodno suverenost za jedro vsake državne organizacije in narod za izvor vsake javne oblasti.

II. Ustava z dne 28. junija 1921 je bila sprejeta brez Hrvata, ustava z dne 3. septembra 1931 nima moralne obveznosti, ker je v nasprotju z osnovnimi demokratskimi načeli in je bila sprejeta ne samo brez Hrvata in proti Hrvatom, marveč tudi brez Srbov in proti Srbom. Vlada, ki temelji na enostranskem uveljavljanju ustavi in ki se opira le na navidezni parlament, nima nikake avtoritete niti med Hrvati in ne med Srbom.

III. Soglasni smo, da je potrebno, da se uvede nov ustavni red, ki bo zasnovan na načelih narodne vladavine in se bo ostvaril kot skupno delo Srbov, Hrvatov in Slovencev.

IV. Naše stranke se zavezujejo, da zastopajo tudi hrvatski in srbski narod, ter stoji na stališču, da je napočil zadnji čas, da se enkrat za vselej prekinje z vsemi nedemokratskimi sistemi in režimi ter se omogoči Srbom, Hrvatim in Slovincem sporazumna organizacija državne zajednice na enako zadovoljstvo Srbov, Hrvatov in Slovencev.

V. Edina pravilna pot do tega cilja je, da na državno upravo pride narodna vlada, sestavljena iz predstavnikov vseh političnih strank, ki imajo dejansko oporo v narodu. Takšna vlada bi morala skupno s krono na dan prevzema uprave

1. proglasiti začasni osnovni zakon Jugoslavije, s katerim se obenem ukine ustava z dne 3. septembra 1931. Ta osnovni zakon bo vseboval glavna načela države in bi veljal do uveljavljanja nove ustave. V osnovni zakon bodo vnešene naslednje odredbe: da je Jugoslavija nasledstvena ustavna in parlamentarna monarhija; da v Jugoslaviji vlada kralj Peter II. iz dinastije Karadjordjevičev; da od njegove polnoletnosti kraljevsko oblast izvršuje namestništvo; da so državljanske in politične svobode zaščitene in da je za jamčen parlamentarni sistem vladavine in slednjic; da bo ustavotvorna skupščina sprejela ustavo z večino, v kateri mora biti večina Srbov, večina Hrvatov in večina Slovencev, narodnih poslancev ustavotvorne skupščine.

2. istega dne proglasiti pravičen in demokratičen volilni red in razpisati volitve za ustavotvorno skupščino. Vlada mora dati vsa poročila, da bodo volitve za ustavotvorno skupščino izvedene svobodno in da bo prava narodna volja prišla do polnega izraza. Vlada bo odgovorna pred ustavotvorno skupščino po načelih parlamentarizma.

VI. Navedene stranke v duhu te soglasnosti ustvarjajo blok zaradi skupne borbe za ostvarene politične in državne programe, vsebovanega v tem sporazumu.

Zagreb - Beograd, 8. oktobra 1937.
Dr. Vladko Maček, Aca Stanojević,
Adam Pribičević, Ljuba Davidović,
Jovan M. Jovanović.

Odklonilna sodba v Beogradu

Beograd, 9. oktobra. a. O sklenjenem sporazumu med bivšo KDK in združeno opozicijo se so mogli v tukajšnjih političnih krogih izven združene opozicije zbrati tri vtisi:

Ker se je za sporazum delalo tako dolgo, je bilo pričakovano, da bo uredil tisto, kar mu je bil glavni cilj, to je hrvatsko vprašanje. Iz podpisanega sporazuma se pa jasno vidi, da to vprašanje še nadalje ostane popolnoma odprto kot predmet nadaljnjih in novih pogajanj.

Sporazum obsega ono, kar se imenuje »procedura«. Ta procedura določa: 1. sestavo nove koalicijske vlade, 2. ukinitve ustave, 3. okrožnirane nove začasne ustave, 4. okrožnirane nove volivnega zakona, 5. volitve v konstituanto, 6. delo v konstituenti za sprejem nove ustave brez majoritarnosti med Srbom, Hrvatim in Slovincem.

Začetek te procedure je posebno nesrečno izbrat, ker pomeni državni udar. Tako gospodje iz opozicije, ki so, kakor trdijo, bili iz načelnih demokratskih razlogov proti državnemu udaru z dne 6. januarja 1929, zdaj tudi sami predlagajo nov udar. To je vsakako ona stara reakcionarna teorija o »dobrih« in »slabih« državnih udarih. Dobri so, kadar prideš na oblast, slabi, kadar odideš z oblasti. Vsekakor je ta pot zelo spolzka in se v pravi demokraciji nikoli ne priporoča.

Toda kam bi nas pripeljali tudi ta državni udar, ta kršitev prisege in vsa ta pravna negotovost? Predvsem bi se nam dala začasna ustava. Pozornost zbujajo, da se v tej ustavi med nespornimi načeli, ki se morajo izjavljati, ne omenjajo ne nedotakljivost državnih meja, ne enotnost vojske, ne enotnost države in naroda. Ali so to sporne točke, ki se ima o njih še debatirati? Odgovora na to vprašanje v tem sporazumu ni. Po začasnem sporazumu bi se delalo za sprejetje novega, »definitivnega«. Torej: ukine se ustava, ki obstoji, da se okrožira druga in da se naposled izda tretja. Za to definitivno ustavo je proglašeno

Beleške

Glavno glasilo JRZ proti beograjskim dnevnikom

»Samouprava« je zelo nezadovoljna s pisanjem beograjskih listov. Ogorčenje ugotavlja, da beograjski tisk z izjemo »Dnevnika« »Vremena« močje prebaja preko vseh uspehov vlade. Namesto da bi podpiral nacionalne in patriotske ukrepe JRZ, molči o njih, kakor bi bil zališ. Tako niso našli beograjski listi niti besedice priznanja za otvoren železarni v Zenici, kakor tudi ne za poslednje ukrepe vlade za povrnitev uradniških odtegljajev, znižanje carine na avtomobile itd. Namesto tega pa posvečajo cele strani akcij beograjske združene opozicije za sporazum z dr. Mačkom, torej akcij, ki je vse prej ko konstruktivna in koristna za narod in državo.

Koliko bo zalego ogorčenje »Samouprave« pri beograjskih listih, ne vemo. Vemo pa, da si beograjski listi, ki so predvsem gospodarska podjetja in po večini nimajo idejnih smernic, na vso moč prizadevajo pisati tako, kakor mislijo, da je najbolj v skladu z razpoloženjem širokih množic. Zato so ugovorivne glavnega glasila JRZ še posebno zanimive.

Doslednost in razočaranje dr. Iva Tartaglia

Dr. Ivo Tartaglia, za časa diktature ban primorske banovine, izdaja že par let v Splitu svoj »Jadranski dnevnik«. Ta list dosledno napada vse, kar je jugoslovenskega, s posebno gorenostjo pa jugoslovenske nacionaliste, organizirane v JNS. Kakor toliko drugi nasprotniki jugoslovenske ideje, jih tudi »Jadranski dnevnik« neprestano zmerja s fašisti.

Kako pa g. dr. Tartaglia v resnici misli o fašizmu in pa o demokraciji, katere je njegovo glasilo vedno polno, kažejo njegove izjave, ki jih je dal nekemu inozemskemu listu. Končal jih je z vzdihom: »Kaka škoda, da nimamo tudi mi svojega Mussolinija!« Morda se je dr. Tartaglia zato tako vneto zavzemal za diktaturo v Jugoslaviji in ji zvesto služil, ker se je na dnu svojega srca nadejal, da postane on jugoslovenski Mussolini. Ko pa se je prepiral, da Peter Živković nima pravih nobenih fašističnih ambicij in da je v svojem bistvu zelo demokratsko orientiran mož, ga je zapustil in se proglasil zopet za pobornika demokracije...

Pričakovanja hrvatskih klerikalcev

Klerikalna »Hrvatska straža« je posvetila celo stran napadom na »Jugoslovenske novine«, ki visoko drže jugoslovensko trobojnico v Zagrebu in brez oklevanja branijo misel državnega in narodnega edinstva. Cila stran »Hrvatske straže« je prežeta sovraštva in gneva proti vsemu, kar je jugoslovenskega, tako da se mora človek čuditi tej besni jezi, ki pa je obenem dokaz, da se hrvatski klerikalci boje jugoslovenske misli kakor hudič križa. Priznati moramo, da je »Hrvatska straža« že davno prekosila v svojih izpadih proti jugoslovenstvu svoje frankovske vzornike in da bi bila danes lahko njihovo glavno glasilo.

Cemu vsi ti napadi, ni težko uganiti. Gospodje upajo, da prihaja sedaj po sklenitvi sporazuma med dr. Mačkom in beograjsko združeno opozicijo njihov tako težko pričakovani čas. Zato hitirajo na vse grlo s hrvatskim nacionalnim šovinizmom in računajo, da se bodo pričele zgrijeti okoli njih tiste skupine ekstremnih Hrvatov, ki jim sporazum z Beogradom ni po godu. Ker pa poznavamo antiklerikalno mišljenje hrvatskih ljudskih mas, smo prepričani, da se bodo gospodje okoli »Hrvatske straže« grdo uračunali.

Zopet zadoščenje razrešenemu županu

Dne 6. decembra lanskega leta so bile občinske volitve za trško občino Konjice. Nekaj dni prej, dne 26. novembra, je bil razrešen župan g. Alojz Kriznić z utemeljitvijo, da je uporabil denar sreskega kmetijskega odbora za sebe ter da je s tem zgrešil nečastno in po kazenskem zakonu kaznivo dejanje. Naslednjega dne je bila potem razrešena celotna občinska uprava iz formalnega razloga, ker je z g. Krizničem odpadel že tretji od prvih petih na listi prejšnje občinske uprave izvoljenih »odbornikov«. Banska uprava pa je imenovala na to začasno občinsko upravo, v kateri so bili nosilec in pet prvih kandidatov iz JRZ liste, vložene za predstoječe občinske volitve. Župan Kriznić je prišel na prijavo banske uprave v sodno preiskavo, a je bil pri okrožnem sodišču v Celju oproščen, o čemer smo že poročali. Vložil pa je po svojem pravnem zastopniku odvratniku dr. Sbrizaju Teodorju iz Konjice pritožbo na upravno sodišče v Celju. Upravno sodišče je sedaj z odločbo z dne 1. t. m. pritožbi ugodilo in razrešitev župana Krizniča razveljavilo.

Sestanek vodstva SDS

Prihodno nedeljo, 17. t. m. se bo sestal v Banjaluki glavni odbor bivše SDS pod predsedništvom Adama Pribičevića. Glavni govornik bo Večeslav Vilder, ki bo poročal o političnem položaju, nastalem po podpisu zagrebskega sporazuma. Na konferenci bodo tudi razpravljali o organiziranju propagandne akcije, da se sporazum čim bolj in čim prej popularizira med ljudstvom. Konferenca v Banjaluki bo zaupna in bodo imeli dostop samo povabljeni delegati z vstopnicami.

Čaščenje Marije v frankovskih šolah

Francova vlada je te dni izdala okrožnico na vse osnovne in srednje šole, ki se nanašajo pod njenim vplivom. V okrožnici pravi vlada, da hoče dati zadoščenje katoliški cerkvi za zapostavljanje v dobi republikanskega režima. Zato morajo v vseh šolah takoj postaviti kipe Matere Božje, pri tem naj vodstva šol gledajo, da postavijo po možnosti kipe Brezmadežnega spočetja, kar odgovarja španskim tradicijam. V mesecu maju morajo po vseh šolah učitelji sleherni dan s šolskimi otroki opraviti smernice. Učenci morajo pri prihodu v šolo in odhodu iz šole pozdravljati učitelje z besedami: »Ave, Maria purissima« (Zdrava, najčistejša Marija). Dokler traja državljanska vojna, morajo učitelji s svojimi učenci vsak dan moliti k Mariji za srečen konec državljanske vojne in za skorajšnjo zmago Francovega orožja.

Izredita in odpošlita kot tiskovine v kaveri na maslovi Založba »Viva Grobar«, Utičalska ulica na Ljubljani

Prvi slovenski glasbeni življenjopis

Prof. L. M. Škerjanec: »EMIL ADAMIČ« življenje in delo slovenskega skladatelja iz ide in obilnic skladateljeve smrti.

Iz vsebine:

1. Uvod. 2. Skladateljevo življenje: Mladost, služba, vojna leta, poroka. 3. Človek in značaj. 4. Delo. 5. Popoln seznam vseh Adamičevih tiskanih in rokopisnih skladb. Knjiga bo obsegala okoli 240 strani, tiskana bo na najfinjšem papirju ter bo bogato ilustrirana.

Podpisani naročam

sgornjo knjigo v subskripciji za din 125.— in jo bom plačal, vezano v polnjenje, v petih zaporednih obrokih po din 25.—, počenši s dnem naročila.

Ime naročnika
Bivaljske
Dan naročila

»Domoljub« se norčuje iz svojih bralcev

Čeprav ima »Domoljub« šole pet kržev na hrbtu, vendar še zelo nad razmišlja o preteklosti. Na žalost ga je pri tem popolnoma zapustil spomin, kakor da bi se blizal že stoti obletnici svojega rojstva. V tem pogledu ne more zatajiti svojega pobratimstva s »Slovincem«, ki so mu tudi docela ušle iz spomina nekatere stvari iz njegove in njegovega tabora zgodovine.

V svoji zadnji številki se je lotil »Domoljub« prav zanimive snovi, »politične doslednosti«. O tem bi se dala napisati hvalna doktorska disertacija, zlasti s posebnim ozirom na bivšo SLS. Toda zvesti svoji visoki politični morali, se je »Domoljub« raje omejil na zmerjanje in obrekovanje naprednih Slovencev. Tako ponavlja svojo znano laž, da sta dr. Kramer in Ivan Pucelj stopila »v skrajno centralistično in diktatorsko vladno generala Živkovića, ki ni zadržala le sleherne sence samouprav (n. pr. vso občinsko samoupravo, kakor tudi oblastno, tiskovno svobodo itd.) temveč je hotela izbrisati celo slovensko in hrvaško ime in prekrstiti Slovence v Dravobance«.

Pobožno podeželsko glasilo JRZ seveda ne pove, da se je vse to zgodilo v kolikor se v resnici je, že mnogo prej, preden sta Kramer in Pucelj stopila v Živkovićevo vlado. Takrat, ko so bile ukinjene samo-

uprave, tiskovna svoboda in druge politične dobrine, za katere se danes pri »Domoljubu« tako hinavsko zavzemajo, takrat so zastopali Slovence v diktatorski vladi vse drugi, kakor pa predstavniki naprednega tabora...

Enake baže so vse ostale »Domoljubove« trditve. Pri tem pa si je upal list še napisati, da je »velik del našega ljudstva politično še vedno tako nezrel, da zanj niso merodajni programi, načela in dejanja, temveč fraze in pa osebe, ki v takih razmerah lahko delajo kot voditelji z narodom, kar in kakor hočejo. Saj vedo, da lahko preobražajo največje kozle, da lahko trikrat na dan menjajo svoje programe, da lahko delajo na račun ljudstva najbolj grde kравje kupčije, kajti njih zaslepljeni bodo šli kot backi slepo za njimi kamorkoli in nihče jih ne bo klical na odgovor«.

Predrzno na božjo milost grešiti, to je po nauku katekizma hud in nevaren greh. Mi pa smo prepričani, da se bodo gospodje pri »Domoljubu« prav kmalu morali hudo pokoriti tudi zato, ker tako predrzno grešijo na nerazodostnost svojih citatov. Gotovo jih je že sedaj med temi mučilo, ki znajo tudi sami misliti. In ti bodo prav lahko spoznali, za koga v resnici veljajo govorice »Domoljubove« ugotovitve.

Ob plebiscitni obletnici

Za današnjo obletnico nesrečnega koroskega plebiscita nam je poslal ugleden javni, zlasti narodno obrambni delavec in izborni poznavatelj življenjskih razmer naših koroskih rojakov naslednja izvajanja v preudarek vsej naši javnosti.

Leto za letom bežijo mimo nas obletnice koroskega plebiscita, mi pa stojimo praznih rok, ne da bi mogli pokazati, kaj smo v vseh teh dolgi letih pripomogli, da bi rana na našem narodnem telesu postala manj boleča. Da, za mnoge med nami bolečina Koroske morda sploh ne obstaja več. Mogoče dogodkov onstran meja niti ne zasledujejo, da bi se ne prebudili očitki vesti, ki motijo prebavo in kvarijo razpoloženje. Saj je toliko drugih skrbi, domači prepripi so na dnevnem redu, to je gotovo najbolj važno. Kaj, za Boga, nas brigajo Korosci!

Tako modrovanje je pač najbolj enostavno, če se hočeš izogniti dolžnostim, ki jih terjata narodna skupnost. Toda ta filozofija ni vredna zrelega kulturnega naroda. Govorimo o »zibelki slovenstva«, pri tem pa se nam zdijo nekako samo po sebi razumljivo, da za zibelka propada in razpada. Preradi pozabljamo, da tu ne gre samo za zgodovino in preteklost, temveč prav tako ali še bolj občutno za sedanjost in bodočnost. Ne smemo prezreti, da živi dobra tretjina našega naroda za mejami, da ta tretjina hira in ne more razviti svojih sil v prid narodne skupnosti. Boriti se mora za svoj gol obstanek, pa še te borbe kmalu ne bo več zmogla, če ne bo v njej močne zavesti, da stoji za njo ves narod, ki čuti z njo v žalosti in veselju.

Slovinci smo kakor drevo, ki mu je vihar razdelal krono in polomil veje. Korenine so ostale, toda polomljene veje se le še narahlo drže debla. Sokovi, ki prihajajo iz korenin, so prešibki, da bi ranjene veje poglnele cvetje in nosile sad. Narava si zna čudovito pomagati: nalomljena mesta prepoji v obilni mери s sokovi, da se zaceli rana, in tedaj cela krona znova vzcvete, kakor bi nikoli ne bilo viharja. Kadar pa je zemlja preskopa in korenine iz nje ne morejo črpati zadosti sokov, da bi z njimi napajale ranjeno drevo, tedaj se začne sušiti in odpadati veja za vejo, dokler ne ostane golo deblu, ki mora kmalu strohneti.

Tako je z našim narodom. Zemlja, iz katere črpa korenine svoje sokove, to je naša duševna bogastvo, naša neomajna volja do ustvarjanja življenja, naša kulturna in naša zavestna skupnost. Pri upravljanju svojega duševnega bogastva ne smemo biti ozkosrčni. Njegove blagodati mora čutiti ves narod, tudi oni del za mejami. Za to pa je potrebna zavestna duhovna skupnost. Ne sme se dogajati, da bi nas izpolnjevali rojakev onstran meje našlo hladne brez razumevanja. Njihova bol je naša skupna bolečina, znamenja rasti in življenja pri njih so znamenja življenjske sile celokupnega naroda.

In če v našem ne smemo biti ozkosrčni. Mi Slovenci v svobodni državi le prečesto izrjavamo svoje sile v malenkostnih medbojnih prepripih in pri tem kar radi pozabljamo na dolžnosti, ki nam jih narekuje narodna skupnost. Eno pa bo ob skupni dobri volji in jasnem cilju vendarle mogoče zahtevati in doseči: naš narod za mejami mora postati življenjski problem celokupnega naroda in nikdar zadeva tega ali onega tabora. Iz istega razloga nikdar ne smemo gledati na polave onstran meje s strankarskimi očmi, temveč vedno samo s stališča koristi za vso narodno skupnost. Če je bilo mogoče združiti vse sile v borbi za poglabitev ljubljanske železnice, zakaj naj bi bilo nemogoče doseči enotnost v odnosih do rojakov za mejami? Ali naš zamejni rod ni vsaj toliko važen problem, kakor je vprašanje ljubljanske kolodvor? Današnja Nemčija dosledno podpira vse skupine med nemškimi manjšinami, pa najsi so po svojem nazoru liberalna, krščansko-socialna, konservativna ali pa narodno-socialistična. Samo eno je zanj važno: da so nemške in da delajo v nemškem duhu.

Ni odločilnega pomena, kako velik je številčno kak narod; v življenju narodov prečesto odločata o njihovi usodi njihova duhovna veličina in strnjenost. Rusija je bila v svetovni vojni ogromna država napram centralnim silam in vendar se je njena fronta zrušila, dočim je mala Srbija vztrajala do končne zmage. Tudi ruske fronte bi se bila obdržala, če bi gniloba v zaledju in notranjosti države ne vedla do razpada. Tudi rojaki za mejami so kot borci v ognju fronte. Če bodo čutili v zaledju strjenost in odločno moralno zaslobo, bodo vzdržali. Kakor hitro pa se v zaledju pojavi malodušje in mlajnost, upade volja do odpora tudi na fronti.

Pustimo enkrat sentimentalnost ob strani ter bodimo stvarni in dosledni. Jkakovo besedičenje o »stvarni Korotan« je neiskreno, če mu ne sledijo dejanja. Pri tem pa ni važno, da se začne takoj misliti na denarne zbirke. Veliko bolj važna je naloga, da se ustvari duhovna enotnost z našim narodom za mejami. Če se nam posreči, da v zadnji gorski vasi vzbudimo živo zanimanje za naš zamejni narod, če pripravimo vsakega posemenika, da je soddgovoren za usodo slovenskega življa za mejami, in ga vverimo, da je duhovna in kulturna skupnost vseh Slovencev in Jugoslovenov neobhodna potreba za našega naroda, potem nam tudi ne bo treba biti v skrbeh za materialne živte, ki so seveda potrebne, a postanejo ob zadostni duhovni pripravljenosti in zrelosti same ob sebi umevne. Za vse to pa je potrebno vztrajno, resno, dosledno delo.

Naj bi pomenila letošnja obletnica plebiscita prelom s celozavestno neodzivljenega besedičenja in pričetek stvarnega, sistematičnega dela. To bi bil najboljši odgovor na pompozno plebiscitno proslavo na Koroskem in najlepši odločitev za zvestobo našim rojakom za mejami.

Avarzma šefa Prestibiroja

Beograd, 9. oktobra. AA. S kraljevim ukazom sta na predlog predsednika vlade in zunanjega ministra povišani dr. Kosta Lukić, šef Centralnega prestibiroja v I. stopnji III. skupine v 2. stopnji II. skupine.

Iz davčne službe

Beograd, 9. oktobra. AA. S kraljevim ukazom sta na predlog finančnega ministra premeščena za davčna kontrolorja v 7. skupini v Ljubljano — mesto Josip Badjura, doslej v Ljubljani-okolica, in na davčno upravo v Radgoni Franc Perić, doslej v Murski Soboti.

Vremenska napoved

Zemunska vremenska poročila: Evropa: Depresija iz Nemčije se je obrnila proti sovjetski Rusiji. Zmerno hladni zrak leži nad vso evropsko celino, zato je vreme prazno oblačno in megleno, tu pa tam pa tudi dež. Novi hladni val z Groenlandije je že zajel Islandijo in britansko otočje.

Jugoslavija: Nekoliko se je zjasnilo na Primorju in v dravski banovini. Megla v dolinah Donave in Tise, oblačno z dežjem tu pa tam v drugih predelih. Toplota je poskočila v zahodni polovici in padla v vzhodni. Najnižja toplota Maribor 6, najvišja Mostar 26 stopinj.

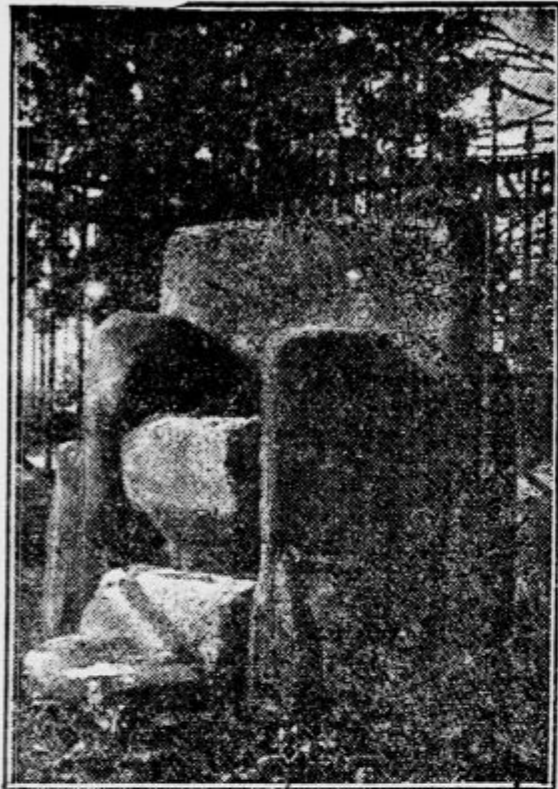
Zemunska vremenska napoved: Postopno zloščanje vremena. Prevladovala bo še oblačnost. Dežja bo čedalje manj. V dolinah in kotlinah megla. Nekoliko ohladitve se bo ponovno čutilo v vsej državi, posebno pa v severnih predelih.

Zagreška: Nestalno, nagnjenje k izobiljanju vremena.

Dunajska: Temperatura se bo le male izpremenila. Slabi zapadni vetrovi, oblačno, od časa do časa jasno.

Deseti oktober

Proglas in poziv naših organizacij vsej jugoslovnski javnosti

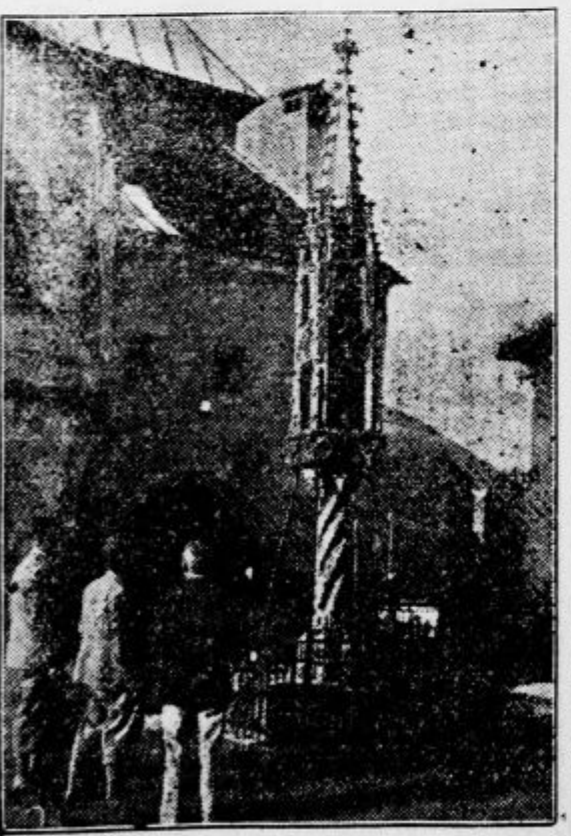
Gospodstveni vojniški prestol iz 13. stoletja je skrbno zavarovan s ograjo

Po nesrečnem plebiscitu je ostalo na Koroskem še 100.000 naših rojakov. Priznali so lažno rezultat 10. oktobra in so od svojih novih gospodarjev pričakovali, da jim bodo pustili vsaj najkromnejše kulturne pravice. A za svojo lojalnost so želi le posmeh in preganjanje. Avstrijski Nemci se iz zgodovine niso naučili ničesar. Odpravili so zadnje sledove iz itak skromnega slovenskega šolstva; saj so postavili koroske šole najvažnejši instrument za ponemčevanje. Izročili so oblast nad koroskimi Slovenci nacionalnim šovinistom, ki se zbira pod okriljem celovškega Heimabunda, tujim in domačim odpadnikom. Ti proglasio nameno vsako slovensko kulturno prireditel za izredno, hujšajo brata proti bratu. Pod pretezo obujanja spominov na plebiscitne boje obnavljajo vsako leto na novo stare rane s vedno ostudnejšo gonjo. Saj ti tujci na koroski zemlji živijo od tega; brez zdržab in brez hujšanja bi postali odveč, izgubili bi svojo eksistenco. Kakor grd pajek se je zagrizel nemškištarski Heimabund v prelopo deželo korosko, od vzhoda do zahoda so razpredane njegove organizacije po slovenskih vaseh.

Kakor hlapce Jernej išče naš narod stare božje in človeške pravice. Od postaje do postaje stopa na svojem križevem potu: V Pokračah so napadli duhovnika-domačina, ker se je zavzel za slovensko petje v cerkvi; pri Božjem grobu nad Pliberkom so orožniki razgnali in aretirali slovenske fante, ko so priznali kres na predvečer godu sv. Cirila in Metoda; v Doterlivi so napadli voditelja slovenske dekliške zveze in jo nevarno ranili; v Kotmarivsi so z gnjilimi jajci in s koli razgnali mirne slovenske kmete in delavce, zbrane na pevski prireditvi; odstavili so vrstni naše postone priljubljene slovenske župane ter na njihovo mesto postavili tujce, nemške komisarje. Po naših vaseh so začeli stikati za slovenskimi knjigami. Končno so iz zasede v temni noči napadli in pobili do smrti kmečkega sina, peva Miheja Habiba samo zato, ker je bil zaveden Slovenec. A hujši kakor ves ta pritisk, so moralni udarci, ki prav v zadnjem času padajo po koroskih Slovencih. V sredi slovenske Podjune so si postavili odpadniki svoj »nemški dom«; sredi slovenske Rože je Heimabund poslal slovensko lipo in postavil bahav spomenik odpadnikom. V Zavrhu in na Obirskem tik pod stenami Karavank, kjer je doslej naš narod mirno živel, oral in drvaril, je Sudmarka postavila dve novi sulferajnski šoli — ponemčevalnici. Letošnje poletje in letošnje jesen so se vrstile prireditve, na katerih so Heimabundovi govorniki slikali v zgornjih barvah slovensko nevarnost na Koroskem in zbirali denar za zgrožene nemške obmejne šole!! Prav te dni dosegajo te prireditve svoj višek s široko zasnovano nabiralo akcijo, ki bo trajala tri dni ter bo segla v zadnjo slovensko vasico, v sleherno šolo, v sleherni urad in v sleherno podjetje na Koroskem. Dežela koroska se kar ne more pomiriti. Na njo visi prokletstvo 10. oktobra, na njeno čelo je vžgan Kajnov žig.

Medtem pa uživajo Nemci v Jugoslaviji vse pravice narodne manjšine: imajo svoje učiteljske z nemškimi profesorji, imajo svoje gimnazije, meščanske in strokovne šole, imajo na stotine nemških osnovnih šol in otroških vrtec, ki so posejani povsod, kjer koli preživajo Nemci. Nobenemu Nemcu se pri nas ni skrivil las zaradi tega, ker je Nemeec.

Podpisane organizacije smatrajo kot zastopnice bele Ljubljane, središča slovenske kulture, za svojo dolžnost, da opozore obletnici koroskega plebiscita s tem proglasom slovensko in jugoslovnsko javnost in ves kulturni svet na eramočne kulturne razmere, v katerih morajo živeti Slovenci na Koroskem, na postopanje avstrijskih oblasti,

Na dvorcu Gospi Sveta

Mi smatraje v čudni zabodi za povsem neznan, da se v srcu Evrope pridno, inteligentno 100.000 duš broječe ljudstvo oropa vseh pogojev za človeka vredno kulturno življenje, ki jih more nuditi le vzgoja v materinem jeziku.

Podpisane organizacije ugotavljajo, da je bila kulturna skupnost vseh Slovencev potrjena s velikimi žrtvami, ki jih je slovenski narod skupno s brati Hrvati in Srbi dal za Korosko od časov, ko je zasedel korosko zemljo pa do časov, ko so slovenski dobrovoljci skupno s vojniki redne jugoslovnske vojske žrtvovali svojo srčno kri za svobodo koroskih Slovencev in za čast Gospe svete. Na tridesetih pokopališčih trohino kosti teh junakov.

Podpisane organizacije ugotavljajo, da smo priznali podpisne zastopnikov kraljevine Jugoslavije na mirovnih pogodbah in na protokolihih plebiscitne komisije v Celovcu, da pa nikoli ne bomo priznali, da bi moral izgubljeni plebiscit pomeniti kulturno zaslužnje kulturno najstarejše veje slovenskega naroda.

Zato pozivajo podpisane organizacije vse Jugoslovence, da se s pravo bratsko ljubeznijo oklenejo koroskih Slovencev in da jih moralno in materialno podprejo v njihovem boju za slovensko besedo in za bodočnost slovenske kulture, ki ne sme umreti tam, kjer se je porodila in kjer je najžlahtnejše zavetela.

Ljubljana, dne 10. oktobra 1937.

Slovenska dijaška zveza, Klub jugoslovenskih akademikov iz Trsta, Gorice in Istre, Slovenski klub na univerzi, Jugoslovnsko napredno akademsko društvo »Jadranci«, Akademski odsek Jugoslovnske-bolgarske lige, Agrarni klub »Njiva«, J. n. Akademski klub »Edinstvo«, Branibor, Društvo jugoslovenskih naprednih starešin, Društvo »Sofa«, Družba sv. Cirila in Metoda, Družba sv. Rafaela, Gasilska zajednica dravske banovine, Jadranska straža — oblastni odbor Ljubljana, Jugoslovnsko-bolgarska liga, Jugoslo-

vensko novinarsko združenje—sekcija Ljubljana, Jugoslovnska pevaka zveza, Hubadova župa, Klub koroskih Slovencev, Kršćanska ženska zveza, Kršćanska ženska društvo, Legija koroskih borcov, Narodna odbrana—oblastni odbor Ljubljana, Pevska zveza, Podporno društvo »Tabor«, Primorsko akademsko starešinstvo, Profesorsko društvo —sekcija Ljubljana, Prosvetna zveza, Sedejeva družina, Sekcija jugoslovnske ženske zveze—Ljubljana, Slovenska straža, Slovensko katoliško akademsko starešinstvo, Sokolska župa Ljubljana, Udruženje rezarvnihih oficir i ratnika—odbor Ljubljana, Združenje jugoslovenskih narodnih železničarjev in brodarjev—uprava Ljubljana, Združenje železniških uradnikov—uprava Ljubljana, Zveza fantovskih odsekov, Zveza kulturnih društev, Zveza vojnih dobrovoljcev kraljevine Jugoslavije—sreski odbor Ljubljana.

Gospodstveni knežji kamen počiva v celovškem muzeju

Naš železniški voz Kako gleda nanj železniška uprava

Vsa naša javnost se je zavzela za načrt, ki ga je v pogledu rešitve ljubljanskega železniškega vozla zasnoval inž. Stanko Dimnik. Propaganda za izvršitev tega načrta je v polnem toku. Argumenti zagovornikov so jako tehtni in prepričevalno dokazujejo, da bi s poglobitvijo železniške proge od Viča do Most bilo najboljše in najvarnejše ne le zahtevam vedno močnejšega prometa na ljubljanskem kolodvoru, temveč tudi interesom Ljubljane, ki jo danes na severu oklepa in seka v dvoje proga nekdanje južne železnice ter ovira njen razvoj. Stroški inž. Dimnikovega projekta so izračunani na okroglo 100 milijonov viračunajoč moderno izgrajen kolodvor in vse ostale naprave.

Dočim pa se Ljubljancem ogrevamo za lepe in velike načrte novega projekta, je železniška uprava že pristopila izgraditvi lastnega načrta — ne da bi ga bila popreje predložila javnosti oziroma osigurala njegovo izvedljivost do kraja. Stroški za izvedbo njenega projekta so preračunani na okroglo 50 milijonov, izvršitev odn. dovršitev pa je predvidena v dobi 6 do 7 let.

Železniška uprava se postavlja na stališče, da se nje tiče samo moderna ureditev železniškega prometa v Ljubljani. Sirošni interesi mestnega razvoja po njenem mnenju ne morejo zanj biti merodajni, zlasti če znatno podražijo rešitev kolodvorskega problema. Pač priznava železniška uprava važnost razbremenitve velikih cestnih križišč (Gospodstvske in Tyrševe ceste), toda po njenem mnenju je treba ta vprašanja rešiti na »normalen« način, s podvozji, pri čemur bi morala sodelovati ljubljanska občina.

Z dobro podučene strani smo prejeli te dni sledeče informacije, ki jih objavljamo, ker smatramo, da je treba namere železniške uprave poznati, ako hočemo, da se pravočasno doseže njihova revizija v smislu širšega projekta.

Kakor čujemo, se poda prihodnje dni posebna deputacija ljubljanskega akcijskega odbora v Beograd, da intervenira v smislu revizije dosedanjih železniških načrtov.

Tem važnejše je, da te načrte poznamo.

V naslednjem objavljamo dosedanje mnenje železniške uprave:

»Železniška uprava se je odločila, da praktično reši problem ljubljanskega kolodvora in je že pristopila temu delu. Glavni nedostatk ljubljanskega kolodvora so na eni strani prometno-tehniške značilnosti, na drugi strani pa zbog bližine velikih križišč cestno-prometnega značaja.

Načrt, kakor si ga je zamislila železniška uprava glede preureditve glavnega kolodvora, računa z odstranitvijo prve skupine zgoraj omenjenih nedostatkov tako, da bi železniški erar z dograditvijo in pregradnjo postajnega poslopja v velikem slogu preskrbel za potnike znatno večji prostorni vestibul, čakalnice in gostilniške prostore, zgradil dovoljno število primerno dolgih mednarodnih peronov s podzemeljskimi prihodni in odhodi, odstranil kurilnico z glavnega kolodvora, preuredil in izpopolnil tirne naprave potniškega in tovornega dela postaje, moderniziral postajno signalizacijo in končno pristopil tudi k prenosu tovornih skladišč ob Vilharjevi cesti. Ta dela bi se izvedla v nekaj letih, da se ne bi preveč motil obrat. Kar se tiče odstranitve težkoč na križiščih Tyrševe in Gospodstvske ceste, je železniška uprava mišljenja, da bi se ta cilj dosegel z dograditvijo sodobnih podvozišč.

Modernizacija ljubljanske postaje naj se izvrši v etapah. Kot prva etapa je predvideno povečanje in preureditev postajnega poslopja. Sledila bi odstranitev kurilniških zgradb, ki ovirajo obrat, nato pa ureditev novega tira na potniškem kolodvoru in zgraditev 3 pokritih peronov. Istočasno se modernizira tudi postajna varnostna naprava, da se s tem doseže znatno večja propustnost vlakovnega prometa. Vzporedno bi se dovrševala vsa ostala gradbena dela na potniškem kolodvoru, nato pa bi se izvršil prenos vseh skladišč na Vilharjevo cesto. Podvozišča bi se zgradila takrat, ko bodo pregrajene tirne naprave na južnem koncu postaje.

Projektirano je, da dobi postajno poslopje novo, 30 m dolgo in 18 m široko vežo z 10 blagajni. V veži bi bila ure-

Jena tudi priljubljena blagajna in oddajališče za prtljago. Iz veže bi širok hodnik vodil k čakalnicam oziroma na prvi peron, prostorne stopnice od tam pa k ostalim trem nastopiščem. Poleg veže bo postavljeno veliko poslopje za vse postajne urade, kolikor jih je v starem posloju vse do bliske carinarnice. S tem bo omogočena povečava vseh čakalnic in restavracije v toliki meri, da bo zadosteno vsem potrebam. Sredina postajnega poslopja torej ne bo več nasproti ulsti Kolodvorske ulice v Masarykovo ceto, temveč tam, kjer je sedaj restavracijski vrt. Popolnoma novo obliko bo dobilo tudi sedanje staro postajno poslopje. Poleg sedanjega glavnega železniškega perona so predvideni še trije v dolžini do 400 m. Vsaka izmed prog, ki vodijo v Ljubljano, bo imela ob peronih svoj prihodni in odhodni tir. Predpogoj za izvršitev peronov pa je, da se odstrani takozvana južna kurilnica s vsem njenim ustrojem z glavnega kolodvora in uredi ves pridobljeni prostor deloma za četrti peron, deloma pa za posebne izvozne in vvozne tirske za tovorne vlake za smer Trst in Jesenice.

Posebno vprašanje za sebe so kurilnice. Zaenkrat je predvideno, da se odstrani z glavnega kolodvora kurilnica z njenimi poglavitnimi deli na gorenjski kolodvor. Priznava pa se, da vprašanje s tem še ni dokončno rešeno.

Sedanja tovarna skladišča pridejo z Masarykove veste na nasprotno stran postaje, na Vilharjevo ceto. Tamkaj je že carinarnica z njenimi napravami, po odstranitvi kurilnic pa se bo našel tudi dovoljen prostor za vsa ostala skladišča. Pridobljen bo istočasno tudi prostor ob Masarykovi cesti za njeno razširjenje ter dovolj tirov za one potniške vlake, ki jim je Ljubljana domovna postaja.

Dograditev in preureditev postajnega poslopja bo stala 8—9 milijonov, ureditev tiršč, peronov, dostopov k njim ter varnostne naprave okrog 25 milijonov.

Ureditev ugodnih cestnih zvez med srednjim delom Ljubljane in njenim severnim in zapadnim delom s podvoziščji je po mnenju žel. uprave skupna zadeva železnice in mesta. Po načrtih železnice bi imelo podvozišče na Tyrševi cesti širino 24 m in bi znižanje Tyrševe ceste pod železniško progo na severni strani proge se izpeljalo do ulsti Vilharjeve ceste v Tyrševo z zmernim vzponom. Na južni strani je problem nekoliko težji radi prenosa ulsti Bleiweisove ceste v Tyrševo in prav tako zaradi Masarykove ceste. Toda za-

Blagodat „Jutrove“ zavarovalnine

Vdovi žrtve zaloškega roparja Antoniji Ostrežovi je bila izplačana zavarovalnina 10.000 din

V gozdiču med Zalogo in Devico Marjijo v Polju, blizu Zaloške ceste, se je dogodil dne 24. avgusta, zločin, kakršnega kronika v okolici Ljubljane že dolgo ni zabeležila. V zasedi je pričakal okrog 10. dopoldne razbojnik 53 letnega pisarniške-

ga slugo Ostreža s zaloške železniške postaje, ga pobli na tla in mu odvzel okrog 51.000 Din, ki jih je Ostrež nesel na poljsko pošto. Po dejanju je roparski napadlec izginil brez sledu. Nesrečni sluga je obležen s prebito lobo in v mlaki krvi, a ko se je zdrnil iz nezvesti, je imel še toliko moči, da se je sam vrnil v Zalogo. Z reševalnim avtomobilom so ga pripeljali na kirurški oddelk bolnišnice, kjer pa je 31. avgusta hudim poškodbam podlegel.

Jože Ostrež je bil zaposlen na zaloškem kolodvoru kot pisarniški sluga, po rodu pa je bil iz Volavca pri Trebeljevu. Bil je vreden uslužbenec in skrben družinski oče. Železničarji bližnje in daljnje okolice so globoko obžalovali tragedijo svojega tova-

Pomagaj svojemu otroku, da ohrani kolikor mogoče dolgo prve zobe!

SARGOV

KALODONT

PROTI ZOBNEMU KAMNU

preke niso nepremostljive in se bodo dale po mišljenju železniške uprave vse premagati. Stroški za podvozišče na Tyrševi cesti bi znašali okoli 10 milijonov dinarjev ter bi se po primernem ključu razdelili na obe prizadeti stranki. Isto velja v nekoliko ugodnejši meri tudi za podvozišče na Gospodstviski cesti.

Železniška uprava je svoje načrte že izdelala in je tudi letos s povečanjem perona pričela z dejanskim urejevanjem razmer na glavnem ljubljanskem kolodvoru. Razpisana je sedaj že gradnja onega dela novega postajnega poslopja, kamor se bodo preselili prometni uradi, kakor bi prihodnje leto sledila gradnja velikega vestibula in nato preureditev starega postajnega poslopja ter odstranitev južne kurilnice. Leto nato pa bi se preuredilo tirišče in postavili obojni peroni. Prenos skladišč bi sledil kasneje, po vseh dovršenih delih in ko bo dovoljno proučeno tudi kurilniško vprašanje.

zahvalo

Mojo pokojni mož Jože Ostrež je bil naš službeni pošt od grozovitega zločina napaden in je hudim poškodbam v bolnišnici podlegel.

Kot večletni, naročnik vedno točno plačujoči naročnik »Jutrove« zavarovalnice. Danes mi je »Jutrova« zavarovalna družba, izplačala zavarovalnino 10.000 Din, za kar ji izrekam najlepšo zahvalo.

Moja najdraginja zahvala pa velja upravnstvu »Jutrove«, ki je imelo, ko se je odločilo, da zavaruje vse svoje naročnike, pred očmi dobrobit svojcev svojih naročnikov, s čemer je tudi meni pripomoglo do lepšega iznosa, ki mi bo v veliko pomoč v najhujših dneh. »Jutru« ostanem vedno hvaležna dolžnica.

Zalogo, dne 8. oktobra 1937.

Antonija Ostrež.

Točno plačaj »Jutru« naročnikovo Varil svojem zavarovalniku

Beraška opera in Tarelkinova smrt

Dve lepo uspeli premieri v ljubljanski drami

»Beraška opera« je privid življenja iz davnih dni, ki se v njem na presenetljiv način zrcalijo poteze današnje resničnosti. Dvesto let je, kar jo je napisal John Gay, civilizaciji, morali in umetnosti izbrancev družbe v posmeh, pa je ob komaj rahli modernizaciji Berta Brechta še danes živa kot silen, učinkovit protest. Kot satiro na tradicionalno italijansko opero, ki v zanosnih, romantičnih gestah prikazuje, kako žive, ljubijo, sovražijo in umirajo veliki ljudje, je John Gay stavil na odeli življenja brezimnih iz najnižjega dna, beračev, razbojnikov, vlačug, življenje tistega sveta torej, ki v vsakdanji stvarnosti predstavljajo samo neskončno zanimivo protiživljenju zgornjih plasti, plemstva in njegovega življenjskega reda, Duha, iz katerega je doživljena »Beraška opera« označena drzen, ciničen prezir do vsega, kar je v družbi deležno spoštovanja in strahu, pa je v svojem jedru le gniloba in laž, in izredno široko, srčno toplo razumevanje človeške kreature, ki iz lastnega greha in pravice sproti vrača krivici udarce v obraz.

V središču je dvoje, troje oseb, ki nosijo vso tragiko tega družabnega in moralnega razdora. Najprej poveljav tolovajske tolpe Macheath, ki ima kopo težkih, krvavih zločinov za sabo, pa so ga domala vsa londonska dekleta spoznala za vrednega svoje ljubezni. Na prvi pogled se zdi predrzna pisateljeva zasnova te osebnosti, toda v fantastični beraški zgodbi je vse prav: zakaj ne bi mogel biti Macheath deležen ljubezni in časti, če je sam gospod policijski načelnik njegov najboljši prijatelj in kompanjon, ki mu razbojniška podjetja nosijo zavidanja vredne postranske zaslužke? Pa če se je v glavnih junakih takole izmislil moralni red, ali ne bomo rekli hvala bogu, da je na svetu še nekaj mož, kakr-

šen je beraški poveljav Peachum: mož je to, ki kasira polovico izkupička vseh londonskih prosjakov, da jim dobavljajo maske in parole, ki skrbno vzgaja svojo hčer za čim boljše, čim donosnejšo partijo, in je pač dovolj poklican, da namesto gospoda policijskega načelnika kliče pravico in vesa na plan. Njegova Polly pa je podoba masele, nes pametnega človeka, ki brez pomisleka jemlje od sveta, česar mu je treba, in se prav tako brez pomisleka ves dajuje sam. Takšni so v svojem bistvu pač vsi ljudje, kadar jim odpade breme zlobe, ki jim ga svet naklada na rame.

Uprizoritev v ljubljanski drami je umetniško doživeti, ki pomeni važno zarez v razvoj Narodnega gledališča. Naša drama je vnovič izpričala, da je dosegla vse večji poslanstvo, kakor bi si jih zamišljala strelba povprečnemu malomestnemu okusu: da je dosegla nalogam, kakršne gledališču zastavlja vsaka umetnina visokega reda in vsak stil. Režiser inž. arh. Stupica je razdelil odra velikopotezno strnil z notranjim potekom dejanja. Monumentalna, na čisti arhitektonski konstrukciji zamišljena scena, ki kaže gledalcu vse svoje golo ogrodje, je pač najprikladnejše prizorišče igri ljudi, ki jim duše ne nosijo ne krinke ne lasulje, hkratu pa je tudi najrealnejša podoba »Beraške opere«, kakršna v svojem bistvu je: teater v teatru.

Osnodno figuro, poveljavja tolovajev, je kreiral Stupica v igralsko in pevsko doganem liku. Polly Severjeve je bila polna pristrice, otroške preproščine in dozorelega odpora. S patriarhalno veličanstvenostjo, s patetično gesto je poudaril Debevec Peachuma, središče beraškega sveta. Naturalistično iz življenja posneta je bila P. Juvanova kot njegova življenjska družica.

Velik in majhen v svoji moči in slabosti je bil Skrbniški policijski načelnik. Krepke realistične figure so v vlogah cestnih tolovajev dali Daneš, Drenovec, Potokar, Plut, Pianek, Murgelj, Jerman kot berač Filch, Bratina kot policist Smith, pa predstavice lahкотnega ženskega sveta, Boltarjeva kot Lucy in prostitutke, ki so jih igrale V. Juvanova, Bakarjeva in Slavčeva. Pomembna vloga v vsaj igri je odmerjena počemu triu Sever-Sturm-Presek, ki z uvodnimi vložki za vsak prizor vodijo igro.

V clem je uprizoritev dosegla velik, prodoren uspeh, ob katerem želimo, da bi bile dramskem ansamblu večkrat zaupane resnejše, globlje operetne reči. »Beraška opera« je prevedel Albrecht, pesmi Stritof, uvodne pesmi so od V. N. Glasbo Kurta Weilla je oskrbel arkester pod vodstvom dirigenta Boskana Adamiča.

»Tarelkinova smrt«, socialno-psihološka komedija Aleksandra Suhovo-Kobilina, se je v režiji inž. arh. Stupica na premieri prav tako izvršila med spoštovanja vredne uprizoritve nove sezone. Avtorja imamo v lepem spominu še iz »Svatbe Krečinskih«, ki smo jo pred leti videli na našem odru s pokojnim Putjato in Kraljem v glavnih vlogah. Kot eden izmed najvidnejših Gogoljevih slednikov je Suhovo — Kobilin pisatelj psihološkega, socialno-kritičnega realizma, ki njegovo delo na izredno živ način približuje našim dnevom.

»Tarelkinova smrt« je žgoča, jedka satira na moralo in justico stare Rusije. Beden, preganjan uradnihi fingira svojo smrt in pokop, da bi se izognil upnikom in krivici, ki ima v organizirani družbi oblast v rokah. Toda policija ga zasači na ponarejenem begu iz življenja in iz zagate rase tisoč zagat, ki v žarki luči odtirajo kopreno z resnice sveta. V drastični podobi rase pred nami aparat namišljenega reda in pravice, pa tudi vsa neizmerna globina ruske duše, kakor jih poznamo iz Gogolja. Pretežni

del igre odpira pred nami milje policijskega kvarta in prav tam, ob pisalniki, ki je postavljen, da bi se ob njem rezal kruh zakona, na konca praznuje krivica svoj novi triumf. Tako se igra izteče brez konca in brez rezultata, kakor je brez konca sam življenjski sistem.

Režiser je dal uprizoriti predvsem nazorno osnovo, iz katere se dejanje dviga do mogočnega realističnega učinka. V igralnem oziru je bila premiena predvsem prazen dvoh odskih umetnikov, ki sta po daljši boleznii spet stopila v velikih kreacijah pred nas. Tarelkina je igral Kralj, ki je dal tragiki mučenega, za svojo pravico za man borečega se človeka pretresljivo resničen, psihološko do dna doživljen izraz. Lipah je v vlogi policijskega pristava ustvaril eno najlepših figur, ki jih poznamo po njem iz ruske komedije in drame, Tarelkinovega nasprotnika, generala Vavarinu in kapitana Polutatarinova, je Skrbnišek uporabil v vsej resničnosti temnega, ubijajočega človeka, ki posebejla princip vsega neodobrega. Poleg Tarelkina pa predstavlja drugi višek komedije kvartalni nadzornik Raspljujev, ki ga je Cesar izoblikoval do gogoljevsko pretresljivega lika, v katerem se na čudovit način spajata vsa dobra in gorje tega sveta. Izmed ostalih so dali vidnejše vloge še Potokar (trgovci), Gregorin (posestnik Čvankin), Bratina (zdravnik), Daneš (hišnik) pa Nablocka (perica) in Bakarjeva (kuharica).

L. M.

Gospodarstvo

Uredba o hranilnicah in sprejemanje pupilnega denarja

Dne 6. in 7. t. m. je bila v Beogradu seja upravnega odbora Saveza hranilnic kraljevine Jugoslavije, na kateri so proučili stanje in potrebe naših samoupravnih hranilnic v zvezi z nadzorom uredbe o hranilnicah in soglasno ugotovili naslednje:

Pupilarna varnost in pravica na pupilni denar sta bistvena karakteristika hranilnic v svetu, ki jim omogoča izvrševanje pravih hranilniških poslov in nalog. Upravni odbor Saveza hranilnic kraljevine Jugoslavije obzira, da našim samoupravnim hranilnicam še ni vrnjena odvezna pravica za sprejemanje pupilnega denarja, ki so jo uživale dolgo vrsto let in ki jo stalno uživajo vse hranilnice v drugih državah. Upravni odbor smatra, da jim mora biti vrnjena ta pravica najprej v uredbi o hranilnicah, ki se mora takoj izdati, ter izjavlja, da se naše samoupravne hranilnice nikoli ne morejo odreči te svoje osnovne pravice. Ko bodo imele pravico sprejemati ta denar, bodo naše hranilnice lahko izdatneje zadovoljevale

le kreditne potrebe države, kakor je to v drugih državah, kjer uživajo hranilnice poleg te svoje pravice tudi druge privilegije in s pomočjo zbranih kapitalov zadovoljujejo kreditne potrebe države v največjem obsegu. Isto službo bi lahko vršile uspešno tudi naše samoupravne (mestne, banovinske in občinske) hranilnice, če bi se jim nudile iste pravice.

K temu je treba še pripomniti, da so zastopniki slovenskih hranilnic, vključenih direktno v Zvezi jugoslovenskih hranilnic v Ljubljani, na seji natančno razložili, zakaj je nova uredba za slovenske hranilnice nesprejemljiva tudi v drugi najvažnejši točki o nalaganju denarja. Zaradi tega so zahtevali, da se sprejme uredba samo tedaj, če bodo zaščiteni interesi slovenskih hranilnic in slovenskega gospodarstva. Se pred izdajo nove uredbe se morajo najti možnosti, da se ugodni zahtevam slovenskih hranilnic.

DREVI

vsi v restavraciji

»ZVEZDA«

na pečenega kapuna. Izbor en cveček, nova portugalka in vino »Vugava«, ki je bilo odlikovano na pariški razstavi.

v prejšnjih štirih tednih. V privatnem kringu se je dvigalo nemške marke in avstrijskega šilinga ustavilo. Avstrijski šiling je celo nekoliko popustil od 8.65 na 8.55, nemška marka pa se nadalje giblje na višini 13.78 — 13.80. V svobodnem deviznem prometu stanejo angleški funti 238, švicarski franki 11.05, ameriški dolarji 48 in francoski franki 1.65.

DEVIZE

Curti. Beograd 10, Pariz 14.3425, London 21.5275, Newyork 434.62, Bruselj 73.20, Milan 22.90, Amsterdam 240.35, Berlin 174.70, Dunaj 80.30, Stockholm 111, Oslo 108.20.

Blagovna tržišča

ZITO

+ Chicago, 9. oktobra. Začetni tečaj: pšenica: za maj 101, za julij 95.50; koruza: za dec. 59.75, za maj 60.875.

BOMBAZ

+ Liverpool, 8. oktobra. Tendence mirne. Zaključni tečaj: za okt. 4.33 (prejšnji dan 4.54), za dec. 4.39 (4.60), za maj 4.50 (4.71).

+ Newyork, 8. oktobra. Tendence komaj stalna. Zaključni tečaj: za okt. 7.90 (8.18), za dec. 7.69 (7.97).

Koliko časa bodo delali?

Stavbenik mora sezidati hišo. Na razpolago ima več skupin delavcev. Prva obsega 60 delavcev in ti delavci bi opravili po njegovem računu vse delo v 200 dneh.

S P O R T

Peto kolo v LNP

Serijski prvenstveni tekem v jesenskem prvenstvu

Današnji spored jesenskega prvenstva v našem podsavetu obsega naslednje tekme:

v Ljubljani: na igrišču Reke ob 14.15 Reka—Jadran jun., ob 15.30 Reka—Svoboda,

na igrišču Jadrana ob 9. Mars—Bratstvo, ob 10.30 Jadran—Kranj,

na igrišču Hermes ob 10. Grafiča—Mladika ob 14.15 Hermes—Svoboda jun.

na igrišču Korotana ob 14.15 Korotan—Mars jun., ob 15.30 Korotan—Zalog,

na igrišču Most ob 15.30 Moste—Slavija,

v Celju: na igrišču Atletikov ob 15.30 Atletiki—Olimp, na igrišču Celja ob 15. Celje—Amater in na igrišču Olimpa ob 14. Laško—Zalec,

v Mariboru: na igrišču Rapida ob 9. Maribor—Železničar rez., ob 10.30 Rapid—Maribor jun., ob 14. Rapid—CSK, ob 15.30 Maribor—Železničar.

Razen tega bodo igrali za podsavetne točke še: v Čakovcu Gradjanski in Mura, na Jesenicah Kovinar in Ljubelj, v Hrastniku Hrastnik in Jugoslavija, v Krškem KSK in Radeče ter na Vrhniki Vrhnika in Javornik.

Nekaj o svetovnem nogometnem prvenstvu

Danes bo v Varšavi izbirna tekma Poljska—Jugoslavija

Danes starta v Varšavi naša državna nogometna reprezentanca v tekmah za svetovno nogometno prvenstvo, ki jih je za prihodnje leto razpisala Francija. Naloga naših ni lahka, kajti vredi morajo iz konkurence močno poljsko enajstorico in si zagotoviti pot v nadaljnje tekmovalne odboje. V nadaljnjih dveh skupinah so severno-ameriške države. V X. skupini so zbrane južno-ameriške države, kjer si je Brazilija z lahko pridobila kvalifikacijo. V zadnji skupini so Japonci in Kitajci, glede katerih se pa ne ve, kako bodo ugnili priti na nogometno igrišče, če ne bodo pravočasno nehali igre s strojnimi in strupenimi plini. Razpored je tak, da bo v finalnem kolu igralo 16 moštvev.

Današnja tekma, ki se začne ob neobičajnem času — točno popoldne — je deveto srečanje med našo in poljsko reprezentanco. Dosedanji osem tekem se je končalo neodločeno, to je s štiri zmagami za vsako reprezentanco. Seveda pa med temi tekmami ni bila nobena tako važna kakor je današnja. Značilno je pa vendar, da so se tudi v zvezi z današnjo tekmo pojavili v Zagrebu neki protesti, češ, da bi ta reprezentanca pozneje na Češkem ne smela nastopiti kot reprezentanca ligastih klubov, kakor je bilo dogovorjeno v času njenega bivanja v Zlinu. Zagreb pač nikoli ne more prebrati tega, da spremljajo našo državno enajstorico sami predstavniki saveza, ki je kar naprej v Beogradu!

Opozarjamo naše čitatelje, da bo beogradska radio-postaja prenašala potek te tekme med 13. in 14. uro.

Lahkoatletski dvboj v Celju

Dopolodne ob pol 10. bo imelo Celje veliko lahkoatletsko prireditev, kakršne tamkaj še ni bilo, odkar gojijo to sportno panogo. Za nasprotnika so si najboljše celjski atleti izbrali elitno ekipjo zagrebske Concordije, ki je pripela tjakaj razen dr. Buratovića z vsemi svojimi najmočnejšimi »kanoni«.

Boj bo napet in zanimiv in škoda bi bilo, če bi sportno občinstvo Celja in okolice zamudilo to priložnost za obisk res velikomestnega lahkoatletskega mitinga.

Ljubljana v Borovem

Z večerajšnjim dopoldanskim brzim vlakom je odpotovalo moštvo Ljubljane v Borovo na revanžno povratno tekmo z Bato. Škoda, da ni moglo moštvo na pot v komplet ni postavi, tako da bi tudi v Borovem zanesljivo zaigralo in potrdilo ljubljanski rezultat. Tekma z Jedinstvom je bila ne samo ostra, kakor se pravi v nogometnem žargonu, temveč tudi izredno eurova, saj je kar pet igralcev bolj ali manj tlesiranih;

Naše gledališče

DRAMA

Začetek ob 20. uri

Nedelja, 10. ob 15. uri Matura. Irena. Zl. žane cene od 22 din navdol.

Ob 20. uri Beraška opera. Irena.

Ponedeljek, 11. Zaprt.

OPERA

Začetek ob 20. uri

Nedelja, 10. ob 16. uri La Bohème. Irena. Zl. žane cene.

Ob 20. uri Amakonka. Premierski abonma.

Ponedeljek, 11. Vrag na vasi. Gostovanje

Pie in Pina Mlakar ter zagrebskega baleta. Irena.

Torek, 12. Zaprt.

Poslednje gostovanje umetniškega para Pie in Pina Mlakarja ter dela zagrebskega baleta v Lhotkovem baletu »Vrag na vasi« bo jutri, v ponedeljek ob 20. v operi. Obe dosedanjji izvedbi baleta »Vrag na vasi« sta doživeli izredno velik interes s strani našega občinstva. To delo v resnici zasluži, saj je njegova izvedba v vsakem pogledu odlična. Uprava je storila vse, da je to delo čim boljše in lepše postavljeno na našem odru. Po tem gostovanju se odpelje Mlakarjeva za par dni v Zagreb, kjer bosta prav tako gostovala v baletu »Vrag na vasi«, potem pa odideta v Curij, kjer bosta sodelovala vso sezono 1937/38. Ponedeljkova repriza je izvan abonmaja.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE

Nedelja, 10. oktobra ob 20. »Revizora«.

Ponedeljek, 11. oktobra: Zaprt.

Torek, 12. oktobra ob 20. »Najboljša Maja«.

tete Olgec. Red A.

RADIO

Podroben program ljubljanske in vseh evropskih radijskih postaj dobite v vodilni in bogato ilustrirani slovenski radijski reviji »NAŠ VAL«. Mesečna naročnina samo 12 din. Naroča se pri upravi v Ljubljani, Knaflijeva ulica 5.

Ponedeljek, 11. oktobra

Ljubljana 12: Glasba za mlade (plošče). — 12.45: Vreme, poročila. — 13: Čas, spored, obvestila. — 13.15: Po opernem svetu (plošče). — 14: Vremenska napoved, borza. — 15: Zdravstvena ura: Dedovanje (dr. Anton Brečnjak). — 15.30: Ukrajinski vokal (plošče). — 16.40: Kulturna kronika: Peter Bezruč, ob njegovi 70letnici (g. Fr. Albrecht). — 19: Čas vreme, poročila, spored, obvestila. — 19.30: Nac. ura: Trije veliki pesniki tretjinskega bratstva: Džura Jakšić, Silije Kranjčević in France Prešeren (prof. Anka Raketić). — 19.50: Zanimivosti. — 20: Koncert Radio orkestra. — 21: Citratna točka (plošče). — 21.15: Šestki štiri in četrti (g. D. Sokova, g. Korošec). — 21.30: Čas vreme, poročila, spored, obvestila. — 22: Čas, vreme, poročila, spored. — 22.15: Poljski rajajo (igra Radio orkestra).

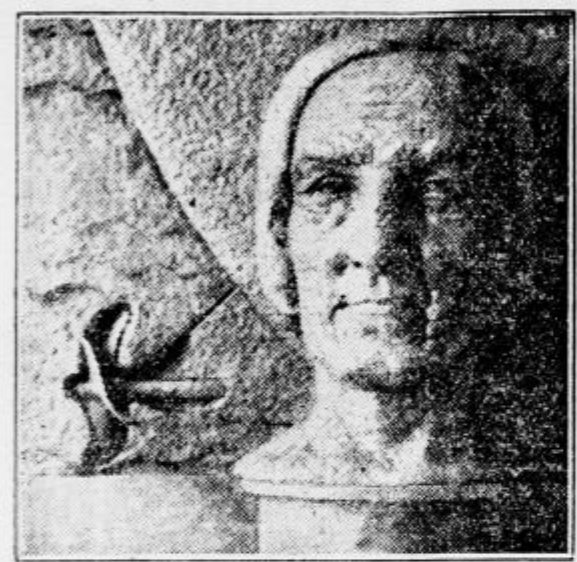
Beograd 16.45: Ljubljana godba orkestra. — 17.20: Klavirski koncert. 17.50: Narodna pesni in plošče. — 20: Prens oper iz Nar. gledališča. — 21.45: Ljubljana godba orkestra. — 22.15: Ljubljana godba orkestra. — 22.30: Ljubljana godba orkestra. — 22.45: Ljubljana godba orkestra. — 23: Ljubljana godba orkestra. — 23.15: Ljubljana godba orkestra. — 23.30: Ljubljana godba orkestra. — 23.45: Ljubljana godba orkestra. — 24: Ljubljana godba orkestra. — 24.15: Ljubljana godba orkestra. — 24.30: Ljubljana godba orkestra. — 24.45: Ljubljana godba orkestra. — 25: Ljubljana godba orkestra. — 25.15: Ljubljana godba orkestra. — 25.30: Ljubljana godba orkestra. — 25.45: Ljubljana godba orkestra. — 26: Ljubljana godba orkestra. — 26.15: Ljubljana godba orkestra. — 26.30: Ljubljana godba orkestra. — 26.45: Ljubljana godba orkestra. — 27: Ljubljana godba orkestra. — 27.15: Ljubljana godba orkestra. — 27.30: Ljubljana godba orkestra. — 27.45: Ljubljana godba orkestra. — 28: Ljubljana godba orkestra. — 28.15: Ljubljana godba orkestra. — 28.30: Ljubljana godba orkestra. — 28.45: Ljubljana godba orkestra. — 29: Ljubljana godba orkestra. — 29.15: Ljubljana godba orkestra. — 29.30: Ljubljana godba orkestra. — 29.45: Ljubljana godba orkestra. — 30: Ljubljana godba orkestra. — 30.15: Ljubljana godba orkestra. — 30.30: Ljubljana godba orkestra. — 30.45: Ljubljana godba orkestra. — 31: Ljubljana godba orkestra. — 31.15: Ljubljana godba orkestra. — 31.30: Ljubljana godba orkestra. — 31.45: Ljubljana godba orkestra. — 32: Ljubljana godba orkestra. — 32.15: Ljubljana godba orkestra. — 32.30: Ljubljana godba orkestra. — 32.45: Ljubljana godba orkestra. — 33: Ljubljana godba orkestra. — 33.15: Ljubljana godba orkestra. — 33.30: Ljubljana godba orkestra. — 33.45: Ljubljana godba orkestra. — 34: Ljubljana godba orkestra. — 34.15: Ljubljana godba orkestra. — 34.30: Ljubljana godba orkestra. — 34.45: Ljubljana godba orkestra. — 35: Ljubljana godba orkestra. — 35.15: Ljubljana godba orkestra. — 35.30: Ljubljana godba orkestra. — 35.45: Ljubljana godba orkestra. — 36: Ljubljana godba orkestra. — 36.15: Ljubljana godba orkestra. — 36.30: Ljubljana godba orkestra. — 36.45: Ljubljana godba orkestra. — 37: Ljubljana godba orkestra. — 37.15: Ljubljana godba orkestra. — 37.30: Ljubljana godba orkestra. — 37.45: Ljubljana godba orkestra. — 38: Ljubljana godba orkestra. — 38.15: Ljubljana godba orkestra. — 38.30: Ljubljana godba orkestra. — 38.45: Ljubljana godba orkestra. — 39: Ljubljana godba orkestra. — 39.15: Ljubljana godba orkestra. — 39.30: Ljubljana godba orkestra. — 39.45: Ljubljana godba orkestra. — 40: Ljubljana godba orkestra. — 40.15: Ljubljana godba orkestra. — 40.30: Ljubljana godba orkestra. — 40.45: Ljubljana godba orkestra. — 41: Ljubljana godba orkestra. — 41.15: Ljubljana godba orkestra. — 41.30: Ljubljana godba orkestra. — 41.45: Ljubljana godba orkestra. — 42: Ljubljana godba orkestra. — 42.15: Ljubljana godba orkestra. — 42.30: Ljubljana godba orkestra. — 42.45: Ljubljana godba orkestra. — 43: Ljubljana godba orkestra. — 43.15: Ljubljana godba orkestra. — 43.30: Ljubljana godba orkestra. — 43.45: Ljubljana godba orkestra. — 44: Ljubljana godba orkestra. — 44.15: Ljubljana godba orkestra. — 44.30: Ljubljana godba orkestra. — 44.45: Ljubljana godba orkestra. — 45: Ljubljana godba orkestra. — 45.15: Ljubljana godba orkestra. — 45.30: Ljubljana godba orkestra. — 45.45: Ljubljana godba orkestra. — 46: Ljubljana godba orkestra. — 46.15: Ljubljana godba orkestra. — 46.30: Ljubljana godba orkestra. — 46.45: Ljubljana godba orkestra. — 47: Ljubljana godba orkestra. — 47.15: Ljubljana godba orkestra. — 47.30: Ljubljana godba orkestra. — 47.45: Ljubljana godba orkestra. — 48: Ljubljana godba orkestra. — 48.15: Ljubljana godba orkestra. — 48.30: Ljubljana godba orkestra. — 48.45: Ljubljana godba orkestra. — 49: Ljubljana godba orkestra. — 49.15: Ljubljana godba orkestra. — 49.30: Ljubljana godba orkestra. — 49.45: Ljubljana godba orkestra. — 50: Ljubljana godba orkestra. — 50.15: Ljubljana godba orkestra. — 50.30: Ljubljana godba orkestra. — 50.45: Ljubljana godba orkestra. — 51: Ljubljana godba orkestra. — 51.15: Ljubljana godba orkestra. — 51.30: Ljubljana godba orkestra. — 51.45: Ljubljana godba orkestra. — 52: Ljubljana godba orkestra. — 52.15: Ljubljana godba orkestra. — 52.30: Ljubljana godba orkestra. — 52.45: Ljubljana godba orkestra. — 53: Ljubljana godba orkestra. — 53.15: Ljubljana godba orkestra. — 53.30: Ljubljana godba orkestra. — 53.45: Ljubljana godba orkestra. — 54: Ljubljana godba orkestra. — 54.15: Ljubljana godba orkestra. — 54.30: Ljubljana godba orkestra. — 54.45: Ljubljana godba orkestra. — 55: Ljubljana godba orkestra. — 55.15: Ljubljana godba orkestra. — 55.30: Ljubljana godba orkestra. — 55.45: Ljubljana godba orkestra. — 56: Ljubljana godba orkestra. — 56.15: Ljubljana godba orkestra. — 56.30: Ljubljana godba orkestra. — 56.45: Ljubljana godba orkestra. — 57: Ljubljana godba orkestra. — 57.15: Ljubljana godba orkestra. — 57.30: Ljubljana godba orkestra. — 57.45: Ljubljana godba orkestra. — 58: Ljubljana godba orkestra. — 58.15: Ljubljana godba orkestra. — 58.30: Ljubljana godba orkestra. — 58.45: Ljubljana godba orkestra. — 59: Ljubljana godba orkestra. — 59.15: Ljubljana godba orkestra. — 59.30: Ljubljana godba orkestra. — 59.45: Ljubljana godba orkestra. — 60: Ljubljana godba orkestra. — 60.15: Ljubljana godba orkestra. — 60.30: Ljubljana godba orkestra. — 60.45: Ljubljana godba orkestra. — 61: Ljubljana godba orkestra. — 61.15: Ljubljana godba orkestra. — 61.30: Ljubljana godba orkestra. — 61.45: Ljubljana godba orkestra. — 62: Ljubljana godba orkestra. — 62.15: Ljubljana godba orkestra. — 62.30: Ljubljana godba orkestra. — 62.45: Ljubljana godba orkestra. — 63: Ljubljana godba orkestra. — 63.15: Ljubljana godba orkestra. — 63.30: Ljubljana godba orkestra. — 63.45: Ljubljana godba orkestra. — 64: Ljubljana godba orkestra. — 64.15: Ljubljana godba orkestra. — 64.30: Ljubljana godba orkestra. — 64.45: Ljubljana godba orkestra. — 65: Ljubljana godba orkestra. — 65.15: Ljubljana godba orkestra. — 65.30: Ljubljana godba orkestra. — 65.45: Ljubljana godba orkestra. — 66: Ljubljana godba orkestra. — 66.15: Ljubljana godba orkestra. — 66.30: Ljubljana godba orkestra. — 66.45: Ljubljana godba orkestra. — 67: Ljubljana godba orkestra. — 67.15: Ljubljana godba orkestra. — 67.30: Ljubljana godba orkestra. — 67.45: Ljubljana godba orkestra. — 68: Ljubljana godba orkestra. — 68.15: Ljubljana godba orkestra. — 68.30: Ljubljana godba orkestra. — 68.45: Ljubljana godba orkestra. — 69: Ljubljana godba orkestra. — 69.15: Ljubljana godba orkestra. — 69.30: Ljubljana godba orkestra. — 69.45: Ljubljana godba orkestra. — 70: Ljubljana godba orkestra. — 70.15: Ljubljana godba orkestra. — 70.30: Ljubljana godba orkestra. — 70.45: Ljubljana godba orkestra. — 71: Ljubljana godba orkestra. — 71.15: Ljubljana godba orkestra. — 71.30: Ljubljana godba orkestra. — 71.45: Ljubljana godba orkestra. — 72: Ljubljana godba orkestra. — 72.15: Ljubljana godba orkestra. — 72.30: Ljubljana godba orkestra. — 72.45: Ljubljana godba orkestra. — 73: Ljubljana godba orkestra. — 73.15: Ljubljana godba orkestra. — 73.30: Ljubljana godba orkestra. — 73.45: Ljubljana godba orkestra. — 74: Ljubljana godba orkestra. — 74.15: Ljubljana godba orkestra. — 74.30: Ljubljana godba orkestra. — 74.45: Ljubljana godba orkestra. — 75: Ljubljana godba orkestra. — 75.15: Ljubljana godba orkestra. — 75.30: Ljubljana godba orkestra. — 75.45: Ljubljana godba orkestra. — 76: Ljubljana godba orkestra. — 76.15: Ljubljana godba orkestra. — 76.30: Ljubljana godba orkestra. — 76.45: Ljubljana godba orkestra. — 77: Ljubljana godba orkestra. — 77.15: Ljubljana godba orkestra. — 77.30: Ljubljana godba orkestra. — 77.45: Ljubljana godba orkestra. — 78: Ljubljana godba orkestra. — 78.15: Ljubljana godba orkestra. — 78.30: Ljubljana godba orkestra. — 78.45: Ljubljana godba orkestra. — 79: Ljubljana godba orkestra. — 79.15: Ljubljana godba orkestra. — 79.30: Ljubljana godba orkestra. — 79.45: Ljubljana godba orkestra. — 80: Ljubljana godba orkestra. — 80.15: Ljubljana godba orkestra. — 80.30: Ljubljana godba orkestra. — 80.45: Ljubljana godba orkestra. — 81: Ljubljana godba orkestra. — 81.15: Ljubljana godba orkestra. — 81.30: Ljubljana godba orkestra. — 81.45: Ljubljana godba orkestra. — 82: Ljubljana godba orkestra. — 82.15: Ljubljana godba orkestra. — 82.30: Ljubljana godba orkestra. — 82.45: Ljubljana godba orkestra. — 83: Ljubljana godba orkestra. — 83.15: Ljubljana godba orkestra. — 83.30: Ljubljana godba orkestra. — 83.45: Ljubljana godba orkestra. — 84: Ljubljana godba orkestra. — 84.15: Ljubljana godba orkestra. — 84.30: Ljubljana godba orkestra. — 84.45: Ljubljana godba orkestra. — 85: Ljubljana godba orkestra. — 85.15: Ljubljana godba orkestra. — 85.30: Ljubljana godba orkestra. — 85.45: Ljubljana godba orkestra. — 86: Ljubljana godba orkestra. — 86.15: Ljubljana godba orkestra. — 86.30: Ljubljana godba orkestra. — 86.45: Ljubljana godba orkestra. — 87: Ljubljana godba orkestra. — 87.15: Ljubljana godba orkestra. — 87.30: Ljubljana godba orkestra. — 87.45: Ljubljana godba orkestra. — 88: Ljubljana godba orkestra. — 88.15: Ljubljana godba orkestra. — 88.30: Ljubljana godba orkestra. — 88.45: Ljubljana godba orkestra. — 89: Ljubljana godba orkestra. — 89.15: Ljubljana godba orkestra. — 89.30: Ljubljana godba orkestra. — 89.45: Ljubljana godba orkestra. — 90: Ljubljana godba orkestra. — 90.15: Ljubljana godba orkestra. — 90.30: Ljubljana godba orkestra. — 90.45: Ljubljana godba orkestra. — 91: Ljubljana godba orkestra. — 91.15: Ljubljana godba orkestra. — 91.30: Ljubljana godba orkestra. — 91.45: Ljubljana godba orkestra. — 92: Ljubljana godba orkestra. — 92.15: Ljubljana godba orkestra. — 92.30: Ljubljana godba orkestra. — 92.45: Ljubljana godba orkestra. — 93: Ljubljana godba orkestra. — 93.15: Ljubljana godba orkestra. — 93.30: Ljubljana godba orkestra. — 93.45: Ljubljana godba orkestra. — 94: Ljubljana godba orkestra. — 94.15: Ljubljana godba orkestra. — 94.30: Ljubljana godba orkestra. — 94.45: Ljubljana godba orkestra. — 95: Ljubljana godba orkestra. — 95.15: Ljubljana godba orkestra. — 95.30: Ljubljana godba orkestra. — 95.45: Ljubljana godba orkestra. — 96: Ljubljana godba orkestra. — 96.15: Ljubljana godba orkestra. — 96.30: Ljubljana godba orkestra. — 96.45: Ljubljana godba orkestra. — 97: Ljubljana godba orkestra. — 97.15: Ljubljana godba orkestra. — 97.30: Ljubljana godba orkestra. — 97.45: Ljubljana godba orkestra. — 98: Ljubljana godba orkestra. — 98.15: Ljubljana godba orkestra. — 98.30: Ljubljana godba orkestra. — 98.45: Ljubljana godba orkestra. — 99: Ljubljana godba orkestra. — 99.15: Ljubljana godba orkestra. — 99.30: Ljubljana godba orkestra. — 99.45: Ljubljana godba orkestra. — 100: Ljubljana godba orkestra. — 100.15: Ljubljana godba orkestra. — 100.30: Ljubljana godba orkestra. — 100.45: Ljubljana godba orkestra. — 101: Ljubljana godba orkestra. — 101.15: Ljubljana godba orkestra. — 101.30: Ljubljana godba orkestra. — 101.45: Ljubljana godba orkestra. — 102: Ljubljana godba orkestra. — 102.15: Ljubljana godba orkestra. — 102.30: Ljubljana godba orkestra. — 102.45: Ljubljana godba orkestra. — 103: Ljubljana godba orkestra. — 103.15: Ljubljana godba orkestra. — 103.30: Ljubljana godba orkestra. — 103.45: Ljubljana godba orkestra. — 104: Ljubljana godba orkestra. — 104.15: Ljubljana godba orkestra. — 104.30: Ljubljana godba orkestra. — 104.45: Ljubljana godba orkestra. — 105: Ljubljana godba orkestra. — 105.15: Ljubljana godba orkestra. — 105.30: Ljubljana godba orkestra. — 105.45: Ljubljana godba orkestra. — 106: Ljubljana godba orkestra. — 106.15: Ljubljana godba orkestra. — 106.30: Ljubljana godba orkestra. — 106.45: Ljubljana godba orkestra. — 107: Ljubljana godba orkestra. — 107.15: Ljubljana godba orkestra. — 107.30: Ljubljana godba orkestra. — 107.45: Ljubljana godba orkestra. — 108: Ljubljana godba orkestra. — 108.15: Ljubljana godba orkestra. — 108.30: Ljubljana godba orkestra. — 108.45: Ljubljana godba orkestra. — 109: Ljubljana godba orkestra. — 109.15: Ljubljana godba orkestra. — 109.30: Ljubljana godba orkestra. — 109.45: Ljubljana godba orkestra. — 110: Ljubljana godba orkestra. — 110.15: Ljubljana godba orkestra. — 110.30: Ljubljana godba orkestra. — 110.45: Ljubljana godba orkestra. — 111: Ljubljana godba orkestra. — 111.15: Ljubljana godba orkestra. — 111.30: Ljubljana godba orkestra. — 111.45: Ljubljana godba orkestra. — 112: Ljubljana godba orkestra. — 112.15: Ljubljana godba orkestra. — 112.30: Ljubljana godba orkestra. — 112.45: Ljubljana godba orkestra. — 113: Ljubljana godba orkestra. — 113.15: Ljubljana godba orkestra. — 113.30: Ljubljana godba orkestra. — 113.45: Ljubljana godba orkestra. — 114: Ljubljana godba orkestra. — 114.15: Ljubljana godba orkestra. — 114.30: Ljubljana godba orkestra. — 114.45: Ljubljana godba orkestra. — 115: L

Oče ladijskega vijaka

Ob 80letnici smrti izumitelja Josefa Ressa — Ljubljanska sekcija Udruženja jugoslovenskih inženjerjev in arhitektov mu bo konec oktobra postavila spomenik

Danes poteče osemdeseto leto od smrti genialnega izumitelja ladijskega vijaka Josefa Ressa.

Njegovo življenje je tesno povezano s našimi kraji, zato zahteva spodobnost, če ne že dolžnost, da se spominjamo tega moža, ki je ustvarjal na naših tleh in dal svetu tako epohalen izum.

Plaketa spomenika, ki mu ga bo postavilo UJIA, sekcija Ljubljana

Kakor mnogo duševnih velikovov zlasti pa pionirjev tehnike, tako tudi on ni dočkal sadov svojega življenjskega truda, niti ni bil pred smrtjo deležen zaslužene priznanja. Zastonj si je prizadeval uveljaviti svojo iznajdbo in dokazovati njen veličinski pomen. Konservativnost in biokratizem ostarelih ljudi in oblastev sta še takrat ubijala voljo, zamislili in hotenja mladih ljudi.

Ressel je bil rojen 20. junija 1793 v Chrudimu na Češkem. Po končani srednji šoli je študiral sumarstvo na dunajski univerzi in na sumarski akademiji v Mariborju. Prvo službeno mesto je nastopil v Pletierju pri St. Jerneju na Dolenjskem. V romantični pletierski kotlini je bil po njegovi smrti na procelju tamkajšnjega samostana vzidana spominska plošča, ki v blagodejni tišini ob tajinstvenem šepetu gozdov izpihuje, da je tu živel in deloval od leta 1817 do 1821. Nato je služboval nekaj časa v Ljubljani, kmalu pa je bil premeščen k Pomorski sumarski upravi v Trst, kjer je dosegel čin mornarskega sumarskega intendanta.

V monotonih in enostavnih poslih sumarskega poklica pa nadarjeni Ressel ni našel željenega zadovoljstva. V prostem času se je mnogo ukvarjal z matematičnimi, fizikalnimi in drugimi prirodoslovnimi problemi. — Ressel je mnogo razmišljal o smotnem izkoriščanju prirodnih sil, o možnosti namakanja egiptovskih puščav z vodo iz Nila, izumil je kroglični ležaj, valjni mlin, zboljšal mornarske instrumente, pogruntal način pridobivanja barvil iz lesa, prišel prvi na idejo

plovniščišne pošte in iznesel predlog na prvo takšno zvezo med Dunajem in Trstom. Vse te in še mnoge druge zamisli so se porodile v njegovi glavi. Najznamenitejši med njimi pa je vsekakor izum ladijskega vijaka, ki je praktično čudovito zmanjšal razdalje med kontinenti in ustvaril osnovne pogoje za razvoj pomorskega prometa. Ta iznajdba je omogočila človeštvu premagati tudi značne razdalje in višave, saj propeler letale in zrakoplova nista v bistvu nič drugega kot Resselov vijak.

V Trstu je imel Ressel večkrat priložnost opazovati barke in ladje na kolosai. Vse to se mu je odrazilo v glavi. Videl je, kako bi ladje poganjane mehanizmičnim potom dosegle večjo hitrost. Njegov dolgoletni trud je rodil uspeh. Skonstruiral je ladijski propeler in ga dal patentirati. Dunajska vlada mu je podelila zaproseni patent 11. februarja 1827. — Tržaški veletrgovci Ottavio Fontana je dal 1829 zgraditi prvo ladjo z Resselovim vijakom, dal ji je ime »Civetta«. Pogonjal jo je parni stroj učinka 8 KS. Pri polskusni vožnji je dosegla hitrost 11 km. Radi defekta v parnem kotlu pa so oblasti prepovedale nadaljnje vožnje. Nič niso zalegla Resselova tolačenja in dokazi, da defekt ne tiči v njegovi iznajdbi.

Patent na ladijski vijak so dobili za njim Francoz Sauvage, Anglež Smith in Amerikanez Ericson. Veliko je bilo njegovo razočaranje in potrptost, ko je pripila prva ladja z vijakom v Trst pod angleško zastavo.

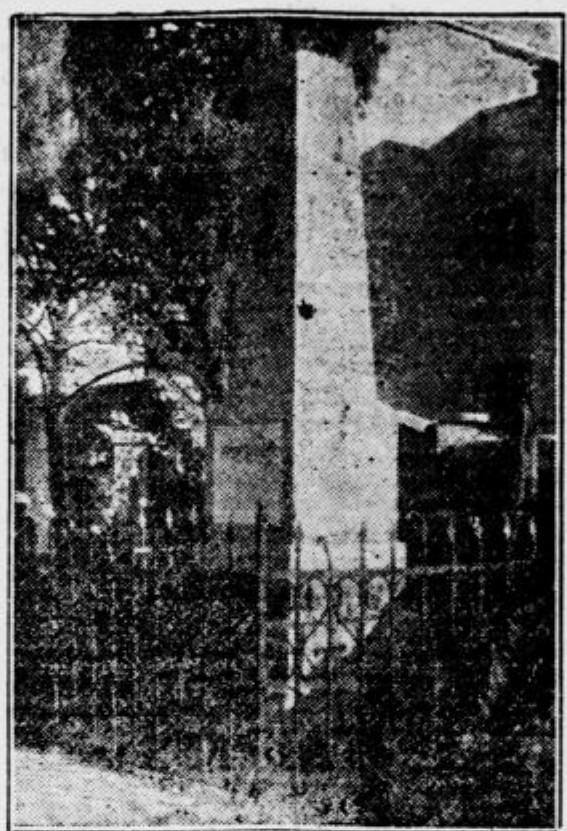
Angleška admiralteta je 1. 1852 razpisala nagrado za onega, ki dokáže, da mu pripada prvenstvo te iznajdbe. Umevno, da se je zanj pootegovel Ressel. Dokumenti, ki jih je poslal v dokaz, pa so se izgubili. Leta 1855 so bile nagrade podeljene petorici Angležev; njega se ni nihče spomnil niti ga omenjal. Ta krivica ga je močno popolnoma strla.

Šele ob 100-letnici njegovega rojstva se je v Trstu sestavil odbor, ki je proučil njegovo delo in iznajdbo in z izdajanjem spomenice »Denkschrift Josef Ressel« poiskrbel za njegovo rehabilitacijo.

Duševo skrušenega in v velikih denarnih stiskah ga je na službenem potovanju v Ljubljani napadel legar. Podlegel mu je 10. oktobra 1857 v hotelu »Bavarski dvor« (sedanja zgradba Gospodarske zveze na Tyrševi cesti). Svoj zadnji počitek in mir je našel na pokopališču pri Sv. Krištofu, kjer mu je bil postavljen tudi nagrobni spomenik. Trdi se, da ne stoji več na mestu, kjer je bil Ressel pokopan.

Mesto Ljubljana je imenovalo po njem eno izmed svojih velikih ulic. Če se še da, naj se vsaj danes rešijo njegovi zemski ostanki in nagrobnik na pokopališču pri Sv. Krištofu, ki se je primorano umakniti zahtevam in razvoju rastočega mesta.

Nemci še danes skušajo prikazovati Ressa kot svojega izumitelja, čeprav je dokazano, da sta bila tudi njegov oče in ded rojena na Češkem in da mati sploh ni razumela nemščine. Njeno deklško ime

Resselov nagrobnik na pokopališču pri Sv. Krištofu v Ljubljani

je bilo Konvikt. Največkrat smo takih žalostnih dejstev krivi Slovanci sami. Vse premalo se zavedamo svojega ponosa in vse premalo poznamo in spoštujemo svoje velike ljudi. Saj celo naš najnovejši leksikon (Leksikon Minerva—Zagreb 1936) ne pove o Resslu nič več in nič manj kot to, da je bil avstrijski tehnik in izumitelj ladijskega vijaka.

Pred dunajsko tehnično visoko šolo mu je bil leta 1853 postavljen prvi spomenik; z lepim spomenikom ga je počastilo leta 1924 tudi njegovo rodno mesto Chrudim.

Koncem tega meseca mu bo postavila na predvrtu tehniške fakultete ob Askerčevi cesti spomenik tudi ljubljanska sekcija Udruženja jugoslovenskih inženjerjev in arhitektov in tako izvršila častno nalogo in sklep, ki je bil sprejet 1. 1932 ob 75-letnici njegove smrti.

Bronasta plaketa, umetniško delo Ilije Parja Toneta Kralja, bo vzidana v krasen podstavek iz škofješkega apnenca, izvršen po osnutku inž. arh. Hermana Husa.

Vpodbudi inženjskega udruženja naj sledijo tudi drugi faktorji in organizacije, ki so dolžni vršiti take častne dolžnosti, da bodo čimprej postavljali na predvrtu tehniške spomeniki tudi našim znanstvenikom in izumiteljem Juriju Vegi, Nikoli Tesli in drugim. S tem ne bodo samo pokazali ampak tudi dokazali, da se zavedajo dolžnosti kulturnega naroda do velikih mož.

Inž. Jože Rus.

Naš domači bencin iz koruze

Z novimi ukrepi se obeta našemu motoriziranemu prometu lepa bodočnost

V motorizaciji prometa je Jugoslavija med najbolj zaostalimi državami na svetu. Visoke denarne obremenitve vozil in pognoskih sredstev, slabe ceste in slednjič nedostojanje lastne avtomobilske industrije, so vsa leta po vojni tiščala k tlom razvoj našega avtomobilizma. Šele zadnja leta so na merodajnih mestih izprevideli, da utegne silna zaostalost v motorizaciji postati za nas usodna in primeru kaknega mednarodnega spora in zdaj se poskušajo, kako bi na čim lažji način, ne da bi državne finance preveč trpele, dohiti kar je zamujeno. V tem prizadevanju bo za enkrat zmanjšana carina pri uvozu novih motorovih vozil in znižale se bodo državne, banovinske in občinske trošarine na pogonska sredstva, hkrati pa bo v vsej državi uvedeno enotno, standardno gorivo za motorje: mešanica bencina in špirta.

Nedvomno bodo nove uredbe motorizacije našega prometa precej pospešile, ali prevelikemu optimizmu se le ne smemo vdajati, zakaj glavna ovira napredku avtomobilizma bo s tem le deloma odpravljena. Dokler bo avtomobilom na razpolago samo današnje razdrapano cestno omrežje, se ne smemo nadejati, da bi v motorizaciji dohiti druge evropske države. Ne samo visoke javne dajatve in draga pogonska sredstva, ampak v veliki meri tudi silno nagla obraba motorovih vozil na naših cestah je kriva, da je avto pri nas še zmerom »drag sport«. — Sicer se pa o naših cestah ob vsaki priliki toliko govori, da bomo to žalostno poglavje tokrat pustili ob strani in rajši napravili samo nekaj pripomb k novi pogonski mešanici, ki bo v bodoče gnila naše motorje.

Špirt je prišel kot pogonsko sredstvo za avtomobile do veljave že me vojno, ko je Avstriji in Nemčiji trda predla za bencin. Izkušnje s špiritom pa so bile takrat prav slabe in neka odvrtnost do mešanice bencina s špiritom izvira menda še iz tistih časov. Prizadevanje vseh držav, ki same ne proizvajajo bencina, da bi našle zanj primerno nadomestilo domačega izvora, pa je špirt iznova spravilo v ospredje zanimanja, ker ga pač vsaka država s močnim poljedelstvom lahko proizvaja v skoraj neomejeni množini.

Sam špirt za pogon današnjih bencinskih motorjev ni uporaben. Potrebne bi bile nalašč zanj dimenzionirane konstrukcije, ali avto s takim motorjem bi v »bencinskih« državah težko dobil primerne goriva. Praktično prihajajo zaradi tega v poštev samo mešanice špirta z bencinom in sicer v takem razmerju, da so neposredno uporabne za vsak motor. S takimi pogonskimi mešanici se že dolga leta bavijo zlasti v Franciji, Švici in prav posebno še v Nemčiji, kjer je raba mešanice obvezna že skoraj dve leti in navaden smrtnik čistega bencina vohče več ne dobi. Izkušnje, ki so si jih nabrali z mešanici v teh državah so prav izvrstne. Sprva, ko so sposobnost špirta za motorno gorivo ocenjevali samo po njega kulinilni vrednosti, je res kaj malo pridalo. V primeru z bencinom, ki ima 10.500 kalorij, špirt s svojimi 6500 kalorijami res mnogo ne zaleže. Toda pri praktičnih

poskusih, ki so jih posebno na tehnični visoki šoli v Drazdnu napravili zelo veliko število z raznimi mešanici, se je izkazalo, da se lahko doda bencinu do 25 odstotkov špirta, ne da bi se pogonska sila mešanice količnik zmanjšala. Pogoj je samo, da je špirt temeljito dehidriran, to se pravi, da se voda popolnoma izloči iz njega, da se torej bencinu primešava res samo 100 odstotni alkohol. Tako temeljito dehidriranje pa obvlada kemija rentabilno šele nekaj let. Poskusi, ki so jih poprej delali s špiritnimi mešanici, navadno samo zaradi tega niso dali zadovoljivega uspeha, ker ni bilo na razpolago pravega špirta. Tudi v naši državi je bilo odrejeno prislino mešanje bencina s špiritom že 1. 1932, pa se je uredba že po dobrih šestih mesecih ukinila, in eden glavnih vzrokov za ta ukrep je bil ta, da se mešanice takrat niso posebno obnesle.

Današnje bencinske mešanice s špiritom ne samo da imajo vse odlike čistega bencina, marveč v določnem odstotku njega svojstva celo popravijo. Izkazalo se je, da se n. pr. vsaka toplotna enota špirta v motorju bolje izkoristi kakor toplotna enota čistega bencina. Vzrok je v tem, da se zaradi visoke izparilne toplotne špirta mešanica v razplinjaju zelo ohladi, kar poveča ekonomičnost izgorovanja. To in pa nižja temperatura, ki nastane pri gorjenju špirta, omogoči, da se ves eksplozijski proces v motorju vrši pri dokaj nižji temperaturi in je termodinamični učinek zaradi tega večji. Poleg tega, da goriva, ki kakor špirt ne zgorevajo posebno naglo, ne bi bila primerna za naglo tekoče avtomobilsko motorje je dokončno ovrgel angleški kemik Ricardo, ki je dokazal, da so špirtne mešanice porabno celo za dirkalne stroje z nadnormalnim številom obratov.

Kakor je pokazala dolgoletna praksa, imajo mešanice s špiritom tudi prijetno lastnost, da v motorju ne točijo. Da se bencinu odvzame prevelika brizanca, ki povzroča točjenje, se mu je včasih primešaval samo bencol, zdaj pa se je izkazalo, da je špirt najmanj enokovredno, ako ne še boljše sredstvo v ta namen.

Prve, po znanstvenih metodah sestavljene mešanice špirta in bencina so začeli uporabljati v Nemčiji 1935 in skoraj istočasno tudi v Švici. Na trgu so se prodajale pod znamko »Monopolin« in so vsebovale 20 do 25 odstotkov špirta. Posebno za tovrstne avtomobile se je novo gorivo izvrstno obneslo, dasi je špirt v njih vseboval še celih 5 odstotkov vode, ki je včasih v mrazu delala precej stitnosti. Pri dolžanju novega bencina, se je mešanica pod določnimi pogoji kaj rada razkrajala in je bilo treba uporabljati posebno homogenizirajoča sredstva, da se je gorivo deli časa držalo. Ko so se potem posrečile mešanice z dehidriranim špiritom, se ta neprijetna lastnost ni več pokazala. Švedski inženjer Hubendiek je dokazal, da se z dehidriranim špiritom lahko delajo poljubne mešanice, a se bencinu poleg špirta lahko dodajata še bencol in metanol pa ostane zmes pri vsaki temperaturi popolnoma stabilna. Od kar so se posrečile take stalne mešanice

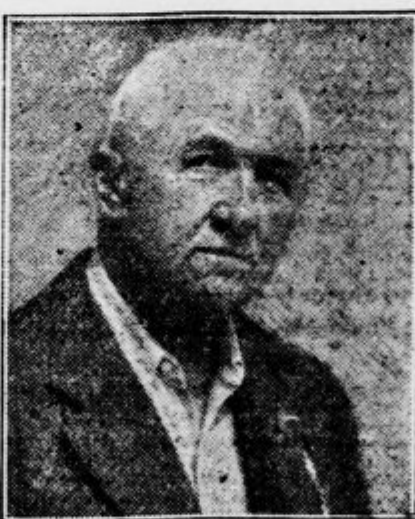
z vsemi prijetnimi svojstvi, ki jih špirt prisklaja bencinu, se je poraba špirta tudi silno povečala in je n. pr. dosegla lani v Nemčiji že skoraj 3 milijone, v Franciji pa 2,5 milijonov hektolitrov.

Tudi naše bencinske mešanice, ki jih predpisuje nova uredba, se bodo izdelovale samo z dehidriranim špiritom, tako da nam bo prihranjena draga šola, ki so jo morali napraviti v drugih državah in bomo lahko takoj vozili s polnovrednim gorivom. Pri današnjem stanju naše motorizacije bomo predvidoma porabili 5 do 6 milijonov litrov dehidriranega špirta, ki se bo izdeloval iz koruze. Ako računamo, da se iz meterskega stota koruze izdela ca 30 do 35 litrov špirta, bo naše poljedelstvo na do매nem trgu lahko prodalo ca 200.000 meterskih stotov več koruze, ki jo je moralo doslej z dokaj manjšim izkupičkom prodajati v inozemstvo. Če samo s tega vidika in neupoštevač prihranke na devizah, ki nam jih bo omogočil naš domači »koruzni bencin«, je obvezna raba mešanice popolnoma upravičena.

Nadučitelj Avgust Korbar 70 letnik

Ljubljana, 9. okt.

Jutri dopolni 70 let gosp. Avgust Korbar, nadučitelj v pokopu v Šiški. Odločnost in kremenitost mu je še ostala iz njegovega rojstvenega trga Mengša, kjer je zagledal luč sveta kot sin trdnega, naprednega kmeta. Ostal je zdrava kmetijska korzenina. Po učiteljskih študijah (1888) je služboval eno leto na Ledinah nad Idrijo,

a že naslednje leto je prišel za voditelja v St. Vid nad Cerkljico, kjer je ostal 9 let. Tu si je izbral tudi svojo družico gospo Ivano, katerega mu še danes stoji zvesto ob strani kot gospodinja in skrbna mati otrokom.

Selil se je na Kras, na Prem pri St. Petru kot nadučitelj, kjer je ostal le šest let, ko je bil nadučiteljsko mesto v Preserjih pri Ljubljani. Tu je služboval 17 let, ko mu je bilo podeljeno upraviteljsko mesto na stari šoli v Zg. Šiški, kjer je ostal do svoje upokojitve 1925.

Gosp. Korbar je med učitelstvom prejš-

Prva zapoved
za lepo kožo

ELIDA MILA

ELIDA CVETIC MILO
posebno blago in učinkovito čudovitega vonja

nje dobe na glasu kot dober učitelj in kot neustrašen nacionalni delavec. Povsod je odločno branil napredna šolska in sokoška načela. Nikdar se ni strahil pred nikomur.

Z vrnemo se je posvetil, koder je služboval, vrtnarstvu in sadjarstvu, požrtvovalno je sodeloval v kmetijskih podružnicah in pisal ljudem vsakovrstne prošnje. S tem in s svojo trdno značajnostjo si je pridobil povsod zaupanje in spoštovanje. Bil je zvest član učiteljske okrajne organizacije, več let predsednik Učiteljskega društva za ljubljansko okolico ter zastopnik učiteljskega v okr. šolskem svetu, kjer se je odločno zavzemal za šolski napredek in branil učiteljske pravice. V Šiški je ustanov-

vil s pomočjo župana Zakotnika obrtno nadaljevalno šolo.

V Preserjih je bil soustanovitelj onodobnega Sokola. Nemala je njegova zasluga, da se je zgradil ondodni sokolski dom. Ravnotako je sodeloval pri Sokolu v Šiški, kjer je zavzemal tajniško mesto za zgradbo sokolskega doma in je pridno zbiral prostovoljne darove za zgradbo. Kjerkoli ga Sokol potrebuje, je vselej poleg. Zaradi naprednega in jugoslovenskega mišljenja so mu nakopali med vojno dolgo preiskavo in je moral še 50letnik k vojakom. Toda nič ni zlomilo njegove dobre volje. V družbi je vedno vesel družabnik. K jubileju mu toplo čestitamo in želimo še mnogo zdravja!

Lepo uspela razstava Zasavja Litijška šola je imela oba dneva polno gostov

Ceprav so si litijški in okoliški obrtniki ustanovili Obrtno društvo šele letošnjo pomlad, so pokazali v nedeljo in v ponedeljek, ko je bil Mihielov sejem, krasne uspehe svojega dela. Mlada edinica je priredila I. obrtno razstavo in jo je namestila v razsežnih sobah v pritličju ljudske šole. Razstavo si je v nedeljo in ponedeljek ogledalo kakih 3000 ljudi; prišlo je obilo gostov od zunaj. Z obrtno smo povezali tudi sadjarsko razstavo. Ob vohodu so presenetile ogromne centne buče z banovinskega veleposstva na Ponovičah, ki jih je zasadi prejšnji upravitelj g. Rupelj. Sadnega sejma se je udeležilo okrog 70 sadjarjev iz predela: Jevnica, Vače, Smartno, Sava. Zanimivo je, da imajo višje ležeči kraji lepše prideleke, kakor dolinci. Imajo pač več solnca, v dolini pa kvari sadije megle. Sadije je bilo trgovsko pakirano in avto v svilen papir. Nalašč za razstavo so naročili iz Maribora ameriške zabojčke. Cena sadija je bila od 1.50 Din do 4 Din za kilogram. Vsekakor je poučno, da je ostalo razstavljalcem le nekaj zabojčkov cenejšega in manj trepznega sadija. Blizu 5 stotov našega sadija je kupil celo pravoslavni biskup v Pakracu na Hrvaškem. Pri nas goje doslej največ naslednje sorte: jonatana, carjeviča, bobovca, landberške renete in krivopeceljčke. Kupci pa so zahtevali tudi kanadke in zlate perlane.

Jevnica, Mala noga in drugi višji kraji se ponajajo s krasnimi hruskami pastorkami! Med in vosek sta bila prideleki čebelarja Bernika z Brega. Orehi iz naše doline so poznano trgovsko blago. Kupci so dobili tudi krompir, fižol in druge sadije in jih izbrali po razstavljenih vzorcih. Poseben oddelek je imela državna žrebčarna s Ponovič. Za kmete in kupce je bilo obilo novega, poučnega in zanimivega, med najbolj priljubljenim pa je bila kletka z živimi voluharji, najhujšimi škodljivci našega sadnega drevja. V kmetijskem oddelku razstave so se najbolj potrudili za lepo priredbo predsednika Sadržarskega in vrtnarskega društva g. Jela Stribarjeva, tajnik šolski upravitelj g. Drago Rosthor in uslužni kmetijski referent g. Franjo Sušteršič.

Z obrtnimi izdelki so bile natlačene ostale šolske sobe in hodniki. V prihodnje bo treba dati predmetom več prostora in namestiti razstave tudi v prvem nadstropju, da bo prišlo blago bolj do veljave. Na obrtni razstavi so sodelovali vsi naši obrtniki. Vsakdo se je pač potrudil, da je razstavil dovršene izdelke. V naši dolini je močno razširjeno mizarstvo. Naši obrtniki zalagajo kot stavbeni in pohištveni mizarji tudi zunanje kraje. Med izvrstne mojstre šteje mladega g. Skuška Edija, ki je dokazal s svojo sobno in kuhinjsko opremo, kaj si želita sodoben stanovanec in praktična gospodinja. Pohvalo vseh pa je žela njegova krasna skrinja, plod dolgoletnega dela. Za pokrov v desetbarvni intarzijski je potreboval celih 300 ur dela!

Nad mizarstvom deli so se radovali tudi ugledni šentvidski in drugi mizarji. Strinjali so se, da je med najlepšimi spalnicami izdelek g. Emila Koprivnikarja z veliko štiridelno omaro. 2 krasna hrastova sodeja je razstavil sodar g. Rudo Tišler. Sedva sta še odromala v kleti gostilničarja Jožeta Borliška in Erna Sodnika. Gdč. Mimi Skuškovca, lastnica modnega salona poleg kolodvorja, je znana po vsem Zasavju po svojih finih izdelkih. Na razstavi je imela okusno opremljen paviljon. Med najlepšimi komadi je bila slavnostna večerna toaleta s čipkasto pelerino. Leopold Knol, krojaški mojster na Glavnem trgu nas je uveril, da je kos vsakemu okusu. Postavil se je z dvema sportnima oblekama, jenskim plaščem in uspešno promenačno obleko. G. Knol se bo preselil v kratek čas zaradi mnogih naročil v Ljubljano. Prav lepo se je predstavil tudi novi krojaški mojster Karel Novak. Pokazal se

Da bi bili vsi ti vsaki odprti vzroki sveta, je vlada urenila številne prometne svete. Lepe ceste vedno vse važnejša mesta, v kmetih najhujše turističnine, vsem zahtevam odgovarjajoča svetilnica. Izvratno so urejene tudi sračne svete. Dvakrat na teden so sračne svete celo s Tumiom, vsak dan pa s Rimom. Tujo so tako odprti vsi kotički romantičnega otoka.

Posebna priljubljenost za tuje pa so letos zanimali kulturne prireditve, prirejane po nalogo predsednika vlade. Svečano so hile še 2. t. m. otvorjene pomembne slavnosti, ki so imenovane »počasitve velikih Italijanov Sardinijec«. V teh slavnostnih dneh slavijo eno sinove Sardinije, ki so koristili domovini v prvi vrsti s svojim delom v umetnosti in znanosti, s proslavami takih velikih mož pa so združene tudi prireditve, ki nudijo pestro sliko kulturnega življenja od davnih vekov do danes. Že 2. t. m. je bila otvorjena velika razstava izdelkov zlatarjev iz antične dobe. Nekaj dni pozneje je bila otvorjena velika razstava slik in kipov. Na sporedu so še razne druge razstave in prireditve, pri katerih se udeležujejo odlični znanstveniki in umetniki. Otvoritelji vseh dosedanjih razstav so bili člani vlade. Od začetka meseca se prirejajo tudi gledališke predstave, ki imajo na sporedu izkazke starih in novejših umetnikov, posebno privlačnost pa tvorijo koncerti narodne in umetne glasbe. S kulturnimi prireditvami so združeni tudi kongresi združenj glasbenikov, pisateljev in drugih umetnikov. S posebno prireditvijo bo počastila 13. t. m. pisateljica Grazia Deledda, ki je dobila Nobelovo nagrado.

Sardinija je najbolj milikava v jeseni in sedanje pomembne kulturne prireditve so pač najboljše vabilo za obisk. Ni treba posebej poudarjati, da so turisti iz vsega sveta deležni tudi širokogrudnih podpor ter največje naklonjenosti občinstva in gostoljubnega sardinjskega prebivalstva.

Priporočamo naslednje litijške tvrdke, ki so razstavile v nedeljo:

1. Knol Leopold, modno krojaštvo, Litija.
2. Skušek Edo, splošno in umetno mizarstvo, Litija.
3. Skušek Mimi, modni salon za dame — Litija.
4. Rudolf Tišler, sodarstvo, Litija.
5. Novak Karel, krojač v Litiji.
6. Emil Koprivnikar, mizarstvo, Litija.
7. Ana Dermota, pletilstvo, Litija.
8. Gustav Wellgung, dobavitelj krojačev in šivilj; pod Lemenatom, Ljubljana.

Otvorjena je

nova juvelirska trgovina in delavnica za urarska dela — vodena po priznanem strokovnjaku.

BOŽIČ — BAZELJ, Frančiškanska 3.

Domace vesti

* Odkritje spomenika blagopokojnemu Viteškemu kralju Aleksandru I. Ujedinjenju na Rakeku bo nepreklicno in ob vsakem vremenu v nedeljo, dne 17. oktobra ob 12.30. V veljavi so vsa vabila, ki so bila razposlana za 5. septembra t. l. Naprosajo se vsa društva in organizacije, ki se nameravajo udeležiti odkritja in položiti pred spomenik venec, da to čimprej javijo podpisnemu odboru. Nadaljnje navodila sledijo v našem dnevnom časopisu. — Odbor.

* Za brate za mejami nam ne sme biti nobena zveza prevelika; dne 9. in 10. oktobra dokazimo, da smo pripravljeni doprinesiti za nje vsako žrtev. Bran-lbor, Ljubljana.

* Uspeh Cankarjeve komedije v Zagrebu. Po nekaj letih je zagrebško Narodno gledališče znova postavilo na oder Cankarjevo komedijo »Za narodni blagor«. Režiral je Hinko Nučič, nastopile so najbolje moči zagrebške drame. Predstava je uspešna. Kakor pravi kritika, so igralci nenavadno srečno rešili svojo nehalno nalogo, da vlijejo avtorjev tipom moč življenja.

men pokaziti uspehe marljivejših sadjarjev, ki posvečajo sadnemu drevju vso skrb, da dvignejo njegov donos. To bo marsikoga zadržalo k vnetejšemu delu, da ne bo smatral sadja za postranski dohodek kmetijstva, ki ga ljubi Bog da, ali pa tudi ne. Vodstvo razstave ima podružnični predsednik učitelj Ivan Pečnik, pri katerem se dobijo vsa pojasnila in navodila.

Ravno žene potrebujejo...

Mati naj bi bili gospodinja, svetovalka, odgojiteljica, celo kuharica, nastavljenka... vse, vse se na Vas obesa! In ne kar tako mimogrede, vsak si vzame svoj del moči! Odkod jo spet vzeti? — Zatorej črpa kri in moč iz

BIOMALZ

Poskusna doza din 12.50 v lekarnah.

* Družbi sv. Cirila in Metoda je volil blagopokojni g. monsignor Tomo Zupan, prvi prvomestnik CMD, 1.000 din. Slava mu!

* Železniškim upokojencem v vednost. V Beogradu biva predsednik združenih društev železniških upokojencev iz Subotice, Sarajeva, Zagreba in Ljubljane gospod Kis. Na pristojnih mestih je pokrenil potrebno. Natančnejša poročila sledijo. — Predsednik Šalamun.

* Nemirno morje. Kakor pred tremi leti, ko je Viteški kralj nastopil usodno pot v Marseille, je tudi te dni Jadransko morje bilo silno razburkano in so imeli parniki hude borbe z valovi. Vsi so prišli z velikimi kesitvami v svoja pristanišča. Ponekod pa je tudi močan naliiv onemogočil vtovarjanje robe. Polagoma se morje spet umirja in se dnevi nad Jadratom znova jasijo.

* Karlovac je postal otok. Meseč dni po usodni poplavi, ki je prizadela okolico Karlovca, so vode znova močno narasle. Kolpa, Korana, Mrežnica in Dobra so preplavile prostrano območje, da so pod vodo številne ulice na periferiji Karlovca in cela vrela vasi. Ker so preplavljene tudi ceste, ni zveze med mestom in vasi. Karlovac je vletel kakor otok, obkrožen od prostrane vodovja. Prebivalstvo s strahom pričakuje nadaljnega naraščanja voda. V četrtek popoldne je bila Kolpa pri Karlovcu že 7.5 nad normalo in je še naraščala.

* Zveza za tujski promet v Sloveniji, Ljubljana, Tyrševa c. 1/III, opozarja vse izdajatelje tujkoprometnih in gostinskih plakatov, prospektov in drugega propagandnega materiala, da se morajo po odrediti kr. banske uprave dravske banovine Zvezi predložiti v pregled vsa taka izdajanja, preden se tiskajo. Interesenti se opozarjajo na to, da v lastnem interesu predložijo vsa izdajanja že v konceptu.

* Obledelo oblike barva v različnih barvah in plisiru tovarna JOS. REICH. 1.

* Mestni gospodarski odbor v Krškem naznanja, da se bo letošnji lučkev sejem v Krškem, ker pade dan sv. Lukeža na ponedeljek dne 18. oktobra, vršil šele v ponedeljek po sv. Lukežu, to je dne 25. oktobra, kar naj blagovoljito p. n. sejmari upoštevati.

* Društvo »Narodni dom« v Zagrebu vabi vse svoje člane in prijatelje društva na društveni sestanek, ki bo v soboto, 16. t. m. ob 20.30 v društvenih prostorih Kraljeve Marije ul. 8. Po društvenem sestanku bo društvena čajanka. Člani in gosti dobrodošli.

* Zanimiva razstava ženskih ročnih del v vseh tehnikah vezanja, kvačkanja in pletenja, izdelanih z M E Z predvodom za ročno dela, v Celju: Hotel Union, odprto od torka 12. oktobra do vključno petka 15. oktobra 1937. dnevno od 10. do 18. ure nepretrgano. Vstop prost! Ne prodaje se.

* Dneva ni treba hvaliti pred večerom. Če smo še danes srečni lastniki lepih, zdravih zob, lahko ginitje zob v najkrajšem času prične svoje razorno delovanje. Zato je treba pravočasno to preprečiti z dnevnim negovanjem zob in ust in sicer s pomočjo Odolove vode in Odolove paste. Odolova voda za usta pride tudi v najskrajnejše kotičke ustne dupline, jo desinficira in daje čist diš. Pasta Odol preprečuje nastajanje zobnega kamna in napravlja zobe blesteče bele.

* Spavajte v Bogu, junaki! Denilo Cesar je izdal v samozaložbi žalostinko, posvečeno padlim vojakom. Besedilo je Puceljevo. Pripravno zlasti za praznik vseh mrtvih.

* Trvdka Oroslav Dolenc, Ljubljana, Wolfova ul. 10., je pripravila za praznik Vseh svetnikov prvovrstne nagrobne sveče v izbranih barvah in oblikah.

* Pri zaprtju in motnjah v prebavi vzemite jutraj na prazen želodec kozarec naravne Franc Jožefove grenčice.

Za duševnega delavca!

Vsi koncentrirani duševni delavci trpijo pogosto na prebavnih nerednostih, zaprtju in vseh nevarnih posledicah. To ovira tudi duševno prožnost in delavnost. Treba je to pravočasno preprečiti! Izvrsno in preizkušeno sredstvo za to je naravna ROGASKA SLATINA, ki osvežuje ter na prijeten način čisti in obenem vzpodbuja prebavne organe. Prosim, polizkusite to tudi VI!

Rogaska Platina

* Manufaktura pri manufakturi Novak na Kongresnem trgu!

* Zdravniška sobotnica v Ljubljani opozarja gg. zdravnike na razpis zdravniških mest: 1.) 15. mest pri ministrstvu vojske in mornarice. Rok za vlaganje prošnje od 15. 11. 1937; 2.) mesto šefa oddelka za notranje nalezljive bolezni v mestni bolnišnici v Sušici.

* Večerni trgovski tečaj na Christoforovem učnem zavodu, Ljubljana, Dombrova cesta št. 15. prične 7. oktobra (književnost, računstvo, pisarniška dela, korespondenca, nemščina, stenografija, stroje-pisje). Vpisovanje še ves teden dopoldne, popoldne, zvečer do 8. ure. Brezplačni prospekti!

* Spored priljubljenih izletov »PUTNIKA« Maribor z modernimi avtokari: 16. do 17. oktobra: dvodnevni izlet v Maribor, zvezni izlet v vizum 200 din. 17. do 18. oktobra: dvodnevni izlet v Gorico in Trst popolen aranžman 475 din. Izkoristite ugodno priliko, prijavit se takoj. Informacije in prijave »PUTNIK« Maribor.

* Prilika za cenen nakup res dobrega manufakturnega blaga za jesenska in zimska oblačila, pa tudi blaga za razne druge uporabe, za zavese, posteljnino itd. je prav izredna pri razprodaji manufakturnega blaga v trgovini Anton Šuster v Ljubljani, na Mestnem trgu 25. Ljudje se zelo zohvalijo s cenenim nakupom.

Zolča in jeter, žolčnih kamenih in zlatenci urejuje naravna »Franz-Josefova« grenčica prebavo in pospešuje iztrebljenje črevesja. — Klinične izkušnje potrjujejo, da domača pitna kura (zdravljenje) dobro učinkuje, ako popijemo »Franz-Josefovo« vodo zmešano z malo tople vode jutraj na prazen želodec.

Iz Ljubljane

u. Komemoracija akademikov na uni-verzi. V vrsti spominskih svečanosti ob tretji obletnici tragične smrti kralja Mučenika je bil zlasti lep današnji žalni zbor na uniiverzi. Na pobudo »Jadrana« in »Edinstva« so se akademiki ob 11. na mirnem dostojanstven način poklonili mamon velikega vzornika in voditelja. Zborovanje je otvoril predsednik Saveza jugoslovenskih nacionalnih akademskih organizacij jurist Branko Mikuletič, nato pa

Razirna krema

»LA TOJA«

ima edina na svetu v sebi med drugim učinkovite soli iz zdravilnih vrelcev otoka La Toja.

je v imenu »Jadrana« govoril tehnik Vito-mil Zupan, v imenu Akademске zveze akademikov Jan, v imenu Kluba primorskih akademikov jurist Bogdan Grom in h koncu za »Edinstvo« filozof Jože Lučovnik. Po govorih je predsednik pozval prisotne, naj počastijo spomin velikega kralja s trikratnim vzklikom: »Slava!« Žalni svečanosti je od članov proforskega zbora prisostvoval prodekan juridične fakultete dr. Aleksander Bilimović.

u. Himen. Danes se poročita v cerkvi sv. Petra g. Jože Rozman, lastnik ugledne tvornice kranijskih kloboz na Sv. Petra cesti, in gđ. Rozika Srpičeva, iz Cerkelj na Dolanjskem. Bilo srečno!

Teokarović - evi blagovi Vas brezhibno oblačijo!

Pri vsaki spremembi moške mode Izdela Teokarović samd tisto, kar je res lepo in elegantno.

Cene naših blagov. obleke od 120 do 200 dinov

je v meter.

Industrija volnenih tkanin

Vrsta Teokarović Kemp

Tovarna: Pačin Prodajalne: Ljubljana Zagreb Beograd

Oslijek Novi Sad Sarajevo In vseh večjih

Kapucinska 14 Trg Oslobođenja 3 Strossmayerova meslin v državi

u. Ob tretji obletnici smrti kralja Mučenika so bile v petek zvečer po vsem mestu črne zastave in pa državne trobojke na pol droga in v soboto jutraj ni bilo hiše, ki bi bila brez žalne zastave. S pieteto in dostojanstvom je Ljubljana na viden način počastila spomin velikega kralja in se oddolžila njegovim manom. Ob 10. je bila v stolnici žalna služba božja, ki so ji prisostvovali ban dr. Natlačen, divizionar general Tonič s pomočnikom generalom Dodičem, komandant mesta general Po-

u. Slovensko stenografsko društvo bo letošnje zimo priredilo v večernih urah na trgovski akademiji stenografski tečaj za slovenske stenografije za začetnike in parlamentarno pismo ter za nemške stenografije. Ukovina bo znašala 80 din na mesec za 8 ur mesečnega pouka. Začetek bo konec oktobra. Prijave sprejema društvo na trgovski akademiji, Bleiweisova cesta 8.

u. J.N.A.K. Edinstvo. — Jutri ob 11. bo seja širšega odbora. K udeležbi so vabljeni tudi vsi člani. — Odbor.

Najelegantnejši jesenski plašči in površniki

Prvovrstni kroji in blagovi po nizkih cenah.

LUKIČ, Stritarjeva ulica

padič, konzularni zbor, predstavniki mesta in vseh državnih in samoupravnih oblasti. Žalne obrede je opravil škof dr. Gregorij Rožman kar številni asistenci; vsi so bili v vijoličastih ornatih. Pred cerkvijo je stala častna četa s čeladami in v bojni opremi, s polkovno zastavo in godbo dravske divizije na čelu. Pri odho-

u. Slikar Avgust Čeraigaj, ki razstavlja v Jakopičevem paviljonu, bo danes dopoldne ob 11. sam vodil obiskovalce po razstavi.

DAMSKÉ PLASCE ZA JESEN IN ZIMO nudi v veliki izbiri od din 240.— naprej, otroške plašče v vseh velikostih od din 120 naprej

F. I. GORIČAR — Ljubljana SV. PETRA CESTA 29.

Na zalogi najnovejši blagovi za plašče in kostume, ter se izdeluje tudi po naročilu Lastna šivalnica za izdelavo konfekcijel

u. Sentjakobska knjižnica v Ljubljani, Kongresni trg 7/I. je izposodila v letošnjem letu od 1. I. do 30. IX. 4275 izposojalcev 131.639 knjig. Knjižnica je odprta vsak delavnik od pol 4. do pol 8. zvečer in izposoja knjige v desetih jezikih ter modne liste vsakomur, kdor se zadoštno legitimira. Knjižnica si sproti nabavlja vse slovenske knjige, ki izidejo, v tem mesecu pa si je nabavila tudi lepo zbirko najnovejših nemških leposlovnih in znanstvenih knjig, tako da bo vsakomur ustrezno. Na razpolago popolni imenik knjig, kjer lahko vidi vsakdo, da razpolaga knjižnica z ogromno množico knjig in jo po pravici prištevajo med največjo javno knjižnico v Jugoslaviji. Knjižnica pošilja knjige tudi po pošti po vsej državi ter se izposojilni rok za te izposojevalce primer-no podaljša.

Popolna razprodaja moških in otroških oblačil zaradi opustitve trgovine J. Maček, Ljubljana, Aleksandrova 12.

u. Slučaj v ulici, izvirno tragikomedijo mladega hrvatskega književnika G. Senedica, vzprijori drevi točno ob 20.15. sokolski gledališki oder na Viču v režiji br. Bronija Battelina, ki se s to predstavo polavlja od nas za nekaj časa, kar odide službi svoj kadriški rok. Predstava je prav dobro naštudirana, saj nastopijo pri predstavi naši dolgoletni in preizkušeni igralci in igralke, podprti z mlajšo sokolsko generacijo. Predstava nam kaže življenje mlade tovarniške delavke, ki jo bogata izkorišča in končno zavre. Dejanja so mestoma tragična, ki bodo vzbudila pri poslušalcih obilo sočustvovanja z mlado tovarniško delavko. Potek predstave bo mnogo povzdignila tudi nova scenarija, ki

Togal

Proti revmatizmu, išijas in prehladu pomagajo Togal tablete. Pazite na varstveno znamko:

TOGAL Dr. Stevanović i Pyk Beograd. Registrirano S. br. 28058-36

Din 21.— v vseh lekarnah.

jo je mojstrsko izvršil br. Lavrih. Otvoritvene predstave se udeležijo tudi avtor sam, ki pride drevi iz Zagreba na Vič. Vabimo sokolsko članstvo in prijatelje društva, da drevi napolnijo dvorano do zadnjega kotička. Rezervirajte si vstopnice že v predprodaji danes dopoldne od 10 dalje v pisarni Sokolskega doma na Viču.

Vremenska poročila

Dozvedno vreme v oktobru po stoletnem kolevarju. Dan je dolg od 11 ur 43 minut do 10 ur in se do konca meseca skrči za 1 uro 43 minut.

N. 10. Franč. B.	oblačno, le tu pa tam dež
P. 11. Nikazij	hladno, ponekod slana
T. 12. Maksimil. P. kraj. ob 16.47	sončno, topleje
S. 13. Slavoljub Edvard	oblačno
C. 14. Kalist	
P. 15. Terezija	

35. KOLO

DRŽAVNE RAZREDNE LOTERIJE

ZREBANJE I. RAZREDA

20. in 21. oktobra 1937.

DOBITKI:

Din 64,991.000.-

t. j. Din 671.000 — več ko dosedaj!

Cena srečkam za vsak razred:

1/1 srečka	1/2 srečke	1/4 srečke
Din 200.—	Din 100.—	Din 50.—

IZPLAČILO DOBITKOV TAKOJ — BREZ ODBITKA!

Strogo solidna postrežba

Glavna kolektura Državne Razredne Loterije

A. REIN & DRUG

GAJEVA 8 ZAGREB ILICA 15

Naročila se morajo nasloviti samo DIREKTNO NA NAS, ker nimamo nikjer agentov niti preprodajalcev.

Imen dobitnikov ne dajemo v javnost pod nobenim pogojem!

VARUH VAŠEGA DETETA

OVOMALTINE napravi otroško telo odporno zoper vremenske nepravilnosti, pomaga organizmu v borbi proti boleznim, skrajša nevarno dobo ozdravljenja po bolezni in varuje dete pred ponovnim obolenjem.

Samo z Ovomaltine se doseže Ovomaltinski uspeh!
Stotisočev je že to preskusilo, prepričajte se tudi Vi sami!

Kupite še danes

Škatlico zdravja — škatlico Ovomaltine

Dobiva se povsod počenši od din 6.50.

u— Z veselo burko »Zakonec stavkajoc« otvori z gostovanjem novo sezono Narodno prosvetno društvo »Vodnik« pri g. Martincu poleg Gasilskega doma v Zgornji Biskri. Vprizoritev bo danes 10. t. m. ob 20. Vsi zabave željni vljudo vabljeni. — Odbor.

SREČKE

DRŽ. RAZREDNE LOTERIJE

ŽREBANJE I. razr. 20. in 21. t. m. ima s raznovrstnimi številskimi na razpolago

Jugoslovenska banka d. d. podružnica Ljubljana, ki se je preselila v GAJEVO ULICO 3., poleg nebotičnika.

u— Šahovski klub »Triglava« obvešča vse člane in prijatelje kraljevske igre, da se prične v ponedeljek 11. t. m. splošni turnir za letošnje prvenstvo kluba. Polem uspehu reprezentančne vrste pri tekmah v Trbovljah je pričakovati zelo živahne šah. sezone. Novi društveni lokal v gostilni Lovštin v Gradišču nudi vsem članom prijeten šahovski dom. Žrebanje in pričetek turnirja ob 20. uri. Igralni večeri so vsak ponedeljek in petek.

u— Nova prometna odredba, ki je nikoli ne more razumeti. Prejeli smo: Za kolesa red naenkrat ne drži več, da številni poslovniki ljudje ne vemo, kam bi z biciklji, če imamo opravka v lokalih. V lokalih jih ne smemo vlačiti, na steno naslanjati tudi ne, takse pa se vsako leto zahtevajo z vso strogostjo od nas, sicer takoj pride občutna kazen. O tem sem se prepiral, ko sem z znancom prišel te dni poslovno v Daj. Dam. Stojala za kolesa ni tam nobenega več. Gledal sem, kam naj kolo za ta čas spravim: na steno ni dovoljeno prisluniti, če ga dam v prehod palače Viktorija, takoj zgrine, ni pa tudi tam dovoljeno prisluniti koles. Torej kam? Mudi se mi; garaže za to ni nikjer v bližini. Povprašujeva s prijateljem one na pločniku pred Daj. Damom, pa pristopi stražnik in nama javi, da je pred lokalom stani prepovedano in se moramo vsi odstraniti. Kolo sem moral dati postrežniku v paznjo, ker se mi je mudilo, seveda proti primerni taksi. Poznam vevem, kjer je res ogromen promet in gre vse lepo v redu. Kaj si lahko tuje misli, ako vidi ta naše posebnosti? Namesto, da se promet pospešuje, se pa ovira po kakih nerodnih in neumestnih zamislih.

u— Plesni tečaji TKD Atene za odrasle in otroke se bodo začeli 13. oktobra v telovadnici ženske gimnazije na Bleiweisovi cesti. Vpisovanje istotam 11. in 12. od 17. do 19. ure.

Velika izbira novih jesenskih modelov vseh vrst

ČEVLJEV

po zelo nizkih cenah.

Prodajalna čevljev preje Dunajska cesta 23 „Pri Pollaku“
sedaj Kolodvorska ulica 11 „Triumf“

u— Obrtnike in njih nameštence opozarjamo na večerni trgovski in izobraževalni tečaj pri Christofomem učnem zavodu, Ljubljana, Domobranska cesta št. 15. Brezplačni prospekti na razpolago!

u— Pošem obtožuje. O tem filmu pravijo, da kaže popolnoma nova pota pevskega filma. Nastopa znani tenorist Louis Gravenre v vlogi komornega pevskega Hardena. Dejanje samo je prav živahno in prikupno. Gravenre zapoje celo vrsto arij in pesmi. Film teče v kinu Matica.

Elegantna dama si izbere blago za svoj novi plašč pri

BRATA VLAJ
WOLFOVA UL. 5

u— Prvi začetniški plesni tečaj s poukom osnove za vse družabne plesne otvori plesni zavod »Jenke« v Kazini v četrtek 14. t. m. ob 20. uri. Informacije in vpisovanje nam in gospodov v vse tečaje od danes dalje dnevno v Kazini. Očeljni otvoritveni večer nadaljevalni tečajev bo pa v soboto 16. t. m. ob 20.

BLAGO za damske plašče šir. 140 cm.

din 40 — 130

MANUFAKTURA kom. d.
LJUBLJANA — MESTNI TRG 17

Žrebanje Državne razredne loterije

v novem 35. kolu bo v Ljubljani

vsakdo bo lahko prisostvoval igri petega razreda, v kateri se žreba

MILIJONSKI DOBITKI

Kdor se želi udeležiti igre v tem kolu, naj kupi srečko pri

ZADRUŽNA HRANILNICA — LJUBLJANA
Dalmatinova ulica št. 6.

viniki in obrtniki obratni zaprti. Državni in samoupravni uradi večeraj niso poslovali. Na šolah so bile dopoldne lepe spominke žalne svečanosti.

u— Uprava starokatoliške cerkve v Celju sporoča na mnoga vprašanja, zakaj v starokatoliški kapeli večeraj ni bilo zadušnice za blagopokojnim Viteškim kraljem, da je cerkvena uprava prejela zadefinirano brzojavno obvestilo ministrstva pravde šele v petek zvečer, zaradi česar ni bilo ničesar več učeniti glede zadušnice. Od kakšne druge strani pa uprava ni bila obveščena, da se naj zadušnice vršijo. Da starokatoliška cerkev zaostaja svoji narodni dolžnosti, bo maša za blagopokojnega kralja v nedeljo 17. t. m. ob 9., ko bo redna služba božja. Vabljeni je vse nacionalno občinstvo.

Da bo Vaš plašč eleganten ga kupite le v modni trgovini

GUSTI VRAČKO — CELJE
V zalogi tudi plašči za močnejše dame.

u— Deček je izgubil. Dne 12. julija je odšel 14-letni, v Miklošičevi ulici 8 v Celju stanujoči Franc Krajs od doma in se ni več vrnil. Deček ima rjave oči in kostanjeve lase ter je oblečen v kratke temne, pisane hlače in rdečo majico. Kdor bi o dečku kaj izvedel ali ga videl, naj javi to orožnikom ali policiji.

u— Bonbončkov dan, ki ga je priredila ženska podružnica Družbe sv. Cirila in Metoda v Celju, je prinesel čistega 1039.25 din. Odbor se v imenu mladine iskreno zahvaljuje darovalcem.

u— Pohitite in nabavite si v podružnici »Jutra« v Celju srečke za novo kolo drž. razredne loterije!

KINO METROPOL, prinaša danes ob 10.15 in 14. matineji

KRAVATNI KAPETAN

ob 16.15, 18.15 in 20.30

»PRED SOLNČNIM ZAHODOM«
Biser filmske produkcije.
(Emil Jannings).

Iz Maribora

u— Maribor žaluje za ljubljenskim kraljem. Na predvečer tretje obletnice mučeniške smrti kralja Aleksandra Ureditelja je bil v franciskanski cerkvi spominski žalni koncert, ki ga je priredilo tukajšnje pevsko društvo »Jadrane«. Koncertni program je obsegal moške zbor, Sodelovala je tudi naša odlična violinska umetnica ga. F. Brandlova ob mojstrskem spremljevanju orgelskega umetnika g. B. Arniča iz Ljubljane. Ob sta instrumentalni del koncertnega sporeda izpolnila z umetniško zrelostjo. Naš »Jadrane« pod vodstvom pevovodje U. Vrabca je znova potrdil svoj sloves in je s tem koncertom najdoslejnejše proslavil spomin Viteškega kralja Aleksandra. V soboto zarana je bilo že vse mesto v žalnih zastavah. V stolnici je bilo ob 10. uri žalno cerkveno opravilo, ki ga je ob asistenci opravil škof dr. Tomažič. Stolnica je bila polna občinstva, navzoči pa so bili vsi predstavniki civilnih in vojaških oblastev z generalom Stanovljcem na čelu. Ob 11. uri je bil svečan parastos, a noči pa je bila v nabito polnih prostorih Narodnega doma svečana komemoracija, ki so jo priredila mariborska sokolska društva. Tako je tudi naš obmejni Maribor dostojno in hvalečno proslavil spomin velikega kralja.

Hiša sreče Vas vabi!

Nove srečke državne razredne loterije si nabavite pri glavni kolekturi, bančni poslovalnici

BEZJAK, MARIBOR — Gosposka 25.

u— Dragotin Glušvert 60 letnik. Te dni proslavlja mladostno čili in krepak 60 letnico svojstva znani mariborski društveni delavec in borec za pravice zasebnih nameštencev g. Dragotin Glušvert. Slavljenec je zaveden Sokol, ki mu ob lepem življenjskem jubileju izrekamo najpriskrnejše čestitke.

u— Iz gledališča. Mariborska gledališka uprava naproša gledališke abonente, da čimprej dvignejo pri dnevni blagajni svoje izkaznice.

Otvoritev! Otvoritev!

Čenjenemu občinstvu vljudo naznanjam, da otvorim kot dolgoletni mehanik in vodja delavnice trdke Ivan Legat,

NOVO MEHANIČNO DELAVNICO
za pisarniške stroje

v Mariboru, Tattenbachova ulica 24
(vogal Sodne in Tattenbachove ulice)

Vsa v svojo stroko spadajoča dela bom izvrševal strokovnjak in po najnižjih konkurenčnih cenah.

Prosim, da me počastite s svojim cenjenim obiskom ter se vam priporočam.

Z odličnim spoštovanjem

KONRAD ŠAPEČ

meh. delavnica pisarniških strojev

Telef. 21-85

u— Narod sebi! Danes vam bodo dekleta pripenjala znake z napisom »10. X. 1920«. Ne pozabite Koroške! Prostovoljni prispevki gredo v narodnoobrambne namene. Danes pa nas kliče naša narodna dolžnost v Narodni dom, kjer bo ob 10.30 zborovanje za 17-letnike koroškega plebsita. V okviru sporeda z govori in pevskimi točkami bo dečka iz Ziljske doline deklamirala Pregljevo »Tožbo Korošev«. Ob 11.30 bo pri franciskanski maši za naš Koroškem padle borce, pri kateri bo pel moški zbor »Drave«. Pokažimo svojo ljubezen do koroških bratov!

u— Kulturne novice. Dne 15. t. m. bo v Ljudski univerzi predavanje o češkem liku Petru Bezruč ob njegovi 70 letnici. Predaval bo učitelj A. Debenak. — Mariborska drama pripravlja Calderonovega »Sodnika Zalamejskega«. Ob tej priliki bo šele prišel do polne veljave novo montirani krožni horizont in za to premiero izdeluje gledališka delavnica tudi čisto nove dekoracije.

KINO MATICA

Novi pota slavnega pevca in divnih pesmi
Louis Gravenre-ja v vefilimu

PESEM OBTOŽUJE
Hanna Waag Gina Falkenberg

SLOGA

»HČI SAMURAJA«
Prvi veliki nemško-japonski film v režiji
znanega tvorca alpinističnih filmov
dr. Arnolda Francka.

Setsuko Hara Isamu Kosugi
Danes ob pol enajstih dopoldne ljudska
predstava pri znižanih cenah.

UNION

Duhovito zabavno filmsko delo
DRAGOCENI POLJUB
v glavnih vlogah Lane Haid, Ivan Petrovič,
Hans Moser, Theo Lingen, Heinz Rühman.
Glasba: Robert Stolz.

Predstave ob 15.17.19. in 21. uri

u— Gigli pride v Maribor? Kakor znano, namerava slavni italijanski tenor Benjamin Gigli na pevsko turnejo po naši državi. Predstavnštvo tukajšnjega koncertnega biroja se tudi zanima za turnejo in skuša navezati stike, da bi posetil tudi Maribor.

u— Novi kompleks v Melski četrti. Iz krogov mestne občine napovedujejo za pomlad 1938 razne gradbene akcije, ki so v zvezi z gradnjo novega carinskega poslopja, ki jo napovedujejo že precej let. Ta gradbena akcija je zamišljena v treh etapah, in sicer bi se v prvi etapi za 10.330.000 din postavilo novo carinsko poslopje z regulacijo in kanalizacijo Einspiellerjeve ter Erjavčeve ulice z železniškim podvozom. Ta dela bi pričela pomlad 1938 in bi se zaključila približno pomlad leta 1940. V drugi etapi bi se zgradile stanovanjske hiše za carinske uradnike z regulacijo bližnjih kompleksov za 3.920.000 din, dočim bi se v tretji etapi izvedlo takovanje Erjavčeve ulice s preureditvijo bližnjih ulic za 1.750.000 din. Skupni stroški bi znašali 16.015.000 din. Za izvedbo teh načrtov bi najela mestna občina pri Državni hipotekarni banki posebno posojilo, ki bi ga odplačevala na račun obrovov iz kaldmnskega fonda.

u— Avto 14 metrov globoko v prepad. Posestnik in gostilničar Anton Böm ter njegov 60 letni oče Anton Kratek iz Orlice sta vozila po banovinski cesti med Ribnico in Vuhredom. Pri tem je Böm zavozil na levo stran ceste in je avto izgubil tla pod seboj, se preuknil ob nasipu in treščil 14 m globoko v vuhredski potok. Sreča v nesreči je bila, da je avto obležal na kolesih. Vozilo se je razbilo, Kratek je zadobil hujše, Böm pa lažje poškodbe.

u— Tragičen konec mladence v Muri. Služkinja Terezija Kováč se je s kolesom pripeljala k brodu pri Petajncih. Med prevozom je brodar prižgal svetilko. Ta trenutek je Kováčeva uporabila, da je skočila v Muro, ki je za vedno zagrmela njeno mlado življenje. Kaj je 23 letno mladenco gnalo v žalostno smrt, ni znano.

u— Z lovsko puško nad svojo ženo. 50-letni posestnik Oestele Gothliff iz Kanitza 17 pri št. lju se vračal v petek zvečer v vinenem stanju proti domu. Ko je žena videla, da je razburjen, ga je skušala pomiriti. Beseda je dala besedo in kmalu je prišel med pretepati svojo ženo. Elizabeti se je končno le posrečilo, da se mu je izvil iz rok, zbežala iz hiše in jo ubrala po hrbtu navzgor. Raztogoten mož je pograbil lovsko puško, ki je visela na steni, nameril za bežečo ženo in sprožil. Strel je zadell ženo v hrbet in je pri priči obležala v krvi in nezavestna na tleh. Domačini so o dogodku obvestili bližnje orožnike, ki so posestnika Oesteleja aretirali ter ga po zaslišanju oddali v mariborske sodne zapore. Hudo poškodovano Elizabeto, ki ji je oblačilo v hrbtu 9 šber, so mariborski reševalci odpeljali v splošno bolnišnico. Njeno stanje je zelo resno.

Iz Ljutomeri

lj— Trgatev se je letos prišla prej kot druga leta, to pa zaradi slabega vremena, ki je povzročilo hudo gnilje grozdiča posebnost bolj tankokožnih vrst. Pretekli teden je bil za zoričev grozdič prav primeren, zato pa je vreme od zadnjega ponedeljka dalje mokro in hladno. Moški pa dosežejo 18 do 19 stopinj sladjkorja ter imajo razmeroma malo kisline, kar priča, da bi bil pridelek ob lepšem vremenu prav dober. Zdjaj pa jih bodo vinogradniki po precejšnjem delu sladkali. Trgatev letos ni nobeno veselo opravilo.

Iz Ptaja

lj— Zadnja letošnja vaja gasilske čete bo danes 10. t. m. ob 10. dopoldne. Vaja bo pri mestnem gledališču pod poveljstvom g. Breznika Franca. Vaje se bo udeležili tudi župni starešina g. Musek.

lj— Ljudska univerza v Ptaju. Ze več let se je občutila v našem mestu potreba po ustanovitvi Ljudske univerze, ki naj bi prirejala poučna predavanja s področja najrazličnejših strokovnih dejstevstva slovenskega duha. Končno se je zbrala peščica športovalnih ljudi, ki je sklenila, da uredniš delovanje tako potrebne ustanove. Pri tem delu se je naslonila na pomoč in izkušnje Ljudske univerze v Mariboru. Preteklo nedeljo se je vršil ustanovni sestanek, na katerem se je formalno ustanovila univerza, ki za sedaj posluje kot podružnica in pod okriljem Ljudske univerze v Mariboru. Sestavil se je poseben odbor, ki naj na svojem področju izvršuje kulturno delo v imenu svoje matice v Mariboru. Odboru načeljuje agilni prof. Čanžkar.

Iz Hrastnika

h— Komemoracija za blagopokojnim Viteškim kraljem Aleksandrom I. Urediteljem priredi danes v nedeljo, Sokolsko društvo ob 11. v dvorani Sokolskega doma. Vabljeni vsi!

h— Zvočni kino Sokol predvaja danes vefilim: »Bengali«.

Iz Kranja

r— Kino Narodni dom prikazuje danes ob 7. in 9. uri veselo dunajsko komedijo, polno humorja in petja »Jax in tia«.

Pravo sredstvo

Modra teta pravi: Za perilo in za otroke bi bilo najboljšje

Iz Trbovelj

lj— Tudi svetočnost. Novi zvočni kino »Društveni dom v Trbovljah« je objavil s letaki za soboto 9. t. m. slednji program: V soboto 9. oktobra 1937 ob pol 8. uri sveršer spominška svečanost za blagopokojnim kraljem Aleksandrom I. Urediteljem. 1. Govor. 2. Himna: poje Krekov pevski zbor. Kratek odmor. Po svečanosti Paramountov žurnal in zabavna zvočna igra; zatem »Nesmrtni goslic. Doživljali boste nepozabne trenutke veselja, smeha ljubezni. Vojna... Sototni večerni program Društvenega doma v Trbovljah, ki v sporeda svojega zvočnega kina tako primerno združuje žalno svečanost za blagopokojnim kraljem Aleksandrom s kinematografsko zabavo, objavljamo brez komentarja.

Iz Novega mesta

n— Zelje, zbiravo, krstne trde glave prodaja Kmetijska družba, Novo mesto.

Iz življenja na deželi

BIRNICA. Sokolski zvočni kino bo prodvajal danes ob 15.15 in 20. film »Kraljica džungl«. Za dodatek nov Paramountov zvočni tednik.

JESENICE. Zvočni kino »Radioc« predvaja danes ob 15. in 20. uri vefilim »Deklica Irena« z Lili Dagovar in s ljubljansko rojakinjo Geraldino Katnikovo v glavnih vlogah. Med dodatki tudi risana šala in Paramountov zvočni tednik. Sledi vefilim »Njegov najboljši prijatelj«.

NOVO MESTO. Kino »Dom« v Sokolskem domu bo predvajal danes ob 15.15. in 20.15 uri muzikalni slager s Straussovimi melodijami »VALČEK NA NEVI« (Johann Strauss v Petrogradu). V glavnih vlogah: Paul Hörbiger, Theo Lingen, Ernest Dumke, Elise Hild, Adele Sandrock. Predigra: Paramountov zvočni tednik.

Kopalne tablete

CIMEAN

Osvežite telo, krepijo živce in srce!

ZA DAME

VSE, KAR NOVEGA PRINASA PARIZ, BERLIN IN DUNAJ, V PREZNANO NAJBOLJSIH KROJIH IN NAJSOLIDNEJŠI IZDELAVI NUDI PO ČASU PRILAGODNIH CENAH KONFERCIJA

PAULIN - Ljubljana - Kongresni trg 5

Rafael Sabatini

86

MORSKI KRAGULJ

Gusarski roman

mo svetiljka ob glavnem jamboru je ostala prižgana, toda spustili so jo na palubo in jo zagrnili. Galeasa je bila odeta v temo, ki se je zdela izprva črna in nepredirna kakor žamet; a polagoma so se oči privadile mraka, ljudje in predmeti so jeli ob blestem jeklenem svitu poletne noči znova dobivati oblike.

Po prvem divjem razburjenju so se gusarji s čudovito mirnostjo molče lotili svoje naloge. Nihče ni mislil na to, da bi grajal pašo ali Sakr el Bahr radi zamude. V treh vrstah so stali ljudje na ključnu, spredaj lokarji, za temi mečarji; orožje se jim je zlovestno lesketalo v temi. Drugi so trumoma ležali v konopje glavnega jambora. Zraven topičev na koč so se pri svitu tlečih podpalov nerazločno risale postavbe topničarjev.

Asad je obstal zgoraj pri stopnicah ter klical svoja reza, kratka povelja, in Sakr el Bahr, ki je z Rozamundo slonel ob steni kajute, je opazil, da ga pošla nalašč ne pritegne k pripravam za boj.

Krmarji so zlezli na svoja mesta, in velikanska krmnila so zaškrpala, ko so jih zavrtili v vodo. Novo kratko povelje: vrste sužnjev so se zganile.

Z vsa težo so se vrgli naprej, da bi spravili vesla v vodoravno lego. Nato je prišlo drugo povelje; bič je swareče siknil v temo srednjega hodnika, in tamtam je jeli udarjati takt. Sužnji so se vrgli nazaj, vesla so se pljuskom pogreznila v vodo, in velika galeasa je zletela proti izhodu pristanišča.

Priganjači so dirjali po hodniku sem ter tja in besno vihili korobače, da bi pripravili sužnje do skrajnega napora. Ladja je plula čedalje hitreje, mračni rt je šinil mimo, odprtina preliva se je širila, ko so se ji bližali, in na oni strani se je razprostiralo svinčeno zrcalo mrtvega, tihega Sredozemskega morja.

Rozamunda se skoraj ni upala dihati; položila je Sakr el Bahr roko na komolec. »Ali jim bomo ušli?« je drhté vprašala.

»Boga prosim, da ne, a tagale sem se bal. Glej!« je dodal in pokazal v noč.

Zleteli so bili mimo zemeljskega jezika, skrivališče je bilo za njim, in zdajci so za konopec na levi zagledali temni trup galeone, posejan z množičnimi lučmi.

»Hitreje!« je zarjovel Asadov glas. »Veslajte za življenje, nejeverni prasci! Bičarji strojite jim, kožo! Držite te pse pri veslih, pa nas ne bodo nikoli ujeli!«

Korobači so žvižgali in udarjali, in odgovarjalo jim je stokanje mučencev, ki so že tako dajali sleherni iskrico moči, da bi ušli svojemu edinemu upanju rešitve in osvobodjenja. Hitreje, čedalje hitreje je tamten udaral svoj obupni takt, in hitreje, čedalje hitreje se je oglašalo škripanje vesel in maglo, hropeče sopenje veslačev.

»Bičite jih, bičite!« je neusmiljeno kričal Asad. »Naj jim pluča popoka, da zdrže le še eno uro!«

»Uhajamo,« je zavrisikal Marzak. »Hvala in slava Allahu!«

In res je bilo tako. Luči na galeoni so vidno medele. Čeprav je bila razpela vsako krplio platna, je bilo vendar podoba, kakor da bi stala pri miru, tako brez moči je bila sapa, in v tem, ko je ona ležala, je galeasa drevila kakor še nikoli, odkar ji je Sakr el Bahr zapovedoval, kajti Sakr el Bahr ni bil še nikoli pokazal sovražnika hrbita.

Mahoma se je razlegel z galeone glasen oklik čez vodo. Asad se je zasmejal, v temi je zagrozil s pestjo ter jih prekiel v Allahovem in prerokovem imenu. In nato, kakor v odgovor na njegovo kletev, je truhnil bok galeone ogenj, grom je pretrgal noč, in pred muslimsko ladjo je nekaj z rezko odmevajočim udarom padlo v vodo. Rozamunda se je boječe privila k Sakr el Bahr. Asad se je vnovič zagrohotal:

»Naj streljajo, saj nas ne morejo videti. Blesči se jim od njihovih lastnih luči. Naprej, naprej!«

»Res je — da ne bi bilo!« je šepnil Sakr el Bahr. »Drugače tudi ne bi streljali na nas, ko vedo, da si ti na ladji!«

Bolj in bolj zabrisano so migljale prijazne luči tam zadaj. »Še vedno se oddaljujemo,« je potožila Rozamunda. »Ne morejo nas več dohiteti.«

Tega se je bal tudi Sakr el Bahr; da, ta bal je bil neogiben, razen če ti čudež pošla močnejšo sapo. Obup mu je prinesel razsvetljenje — vratiškomne misli. »Še eno možnost vem,« je odvrnil, »a ta pomeni igro za življenje in smrt.«

»Tvegaš jo,« je goreče zaprosila. »Kaj moreva še izgubiti?«

»Torej si pripravljena na vse?«

»Ali ti nisem rekla, da hočem še nocoj poginiti s teboj? Nikar ne zapravljaj časa z besedami!«

»Naj bo!« je resno odvrnil in stopil korak naprej. Nato je obstal. »Bolje bi bilo, da greš z menoj.«

Ubogljivo je krenila za njim po srednjem hodniku. Nihče ju ni zadrževal; na ladji je bilo preveč dela, da bi bili kdo utegnili misliti na druge reči. Tako sta prišla na srednjo palubo. Sakr el Bahr je mahoma dvignil svetiljko, in ko je planila luč iz nje je Asad zarjovel, naj jo utrne. Toda Sakr el Bahr se ni zmenil za njegovo povelje. Stopil je h glavnemu jamboru, okrog katerega so bili razpostavljeni sodci s smodnikom. Eden je bil za vse slučaje odprt, pokrov je samo ležal na njem. Sakr el Bahr ga je sunil v kraj, odprl svetiljko in podžgal plamen, ki je bil zdaj na pol prost, tik nad smodnik.

Vzkrlik groze se je iztrgal vsem, ki so ga opazovali. Glasnejši od tega vzkrlika je bil njegov rezki zapovedniški klic:

KROJAČI najcenejše manufakturno blago in vso podlogo dobite pri

BRANKO MAKAR,

Kolodvorska ulica 24.

Velika izbira vseh vrst zimskega sukna, Hubertusa, Lodena, Saje in Doubla od din 60.— do 180.—. Za neobvezen ogled se priporočam.

BREZ VODOVODA!

VESELJE IN VEDROST
ZDRAVJE IN SVEŽOST
so prednosti higienske kopeli.

»FEROLIM«

V MESTIH IN
VASEH, KJER
NI VODOVODA

služi izvrstno »FEROLIM«, patentirana avtomatska peč za kopalnice, ki daje hitro (v 25 minutah) in poceni (za 50 para) toplo kopel.

Minimálna nabavna cena, nikakih instalacijskih stroškov. Prospekte pošilja na željo brezplačno »FEROLIM«, Vinkovci. Dobiva se v vsaki trgovini z železnino ali naravnost pri tvornici »FEROLIM«, Vinkovci.

Proizvodi
»FEROLIM«
Vinkovci.

Naprodaj je:

dobro ohranjen
tovorni avto

znamke „Blitz-Opel“

nosilnost 3 tone, 64 ks, 6 valjev.

Vprašati je na naslov Premogovnik Liboje — Ljubljana,
Miklošičeva 15.

Otroški vozički
Dvokolosni motorji, tricikli
Po zelo nizki ceni! Cenici francoz

»TRIBUNA« F. BATJEL LJUBLJANA, Karlovska cesta 4
Podružnica: Maribor, Aleksandrova cesta 28.

Za novo industrijo pločevinastih izdelkov iščemo
prvovrstnega

MOJSTRA-POSLOVODJO

Samo odlične moči z dolgoletno prakso naj nujno
pošljejo ponudbe na INTERREKLAM d. d., Zagreb,
Masarykova 28 — pod »Poslovodja P-5062«.

Olympia lovcev

Mednarodna
lovska razstava
BERLIN

od 2. do 21. novembra 1937

K A Ž E:

največje trofeje sveta, posebna razstava o lovskem
orožju, orožju, lovskih psih, gospodarstvu, lovu
in umetnosti itd.

60% na ZNIZANA VOZINA NA NEMSKIH
ZELEZNICAH. POCENI POTNIŠKE MARKE.

Prospekte in pojasnila daje:

Nemački saobraćajni biro, Beograd

Knežev Spomenik 5.

NI VEČ PLEŠAVOSTI! MORANA JE MEMA KRILIVA!
TISOČI IN TISOČI SE NJEJ ZAHVALJUJEJO, TO DOKAZUJEJO
JEJO MNOGE ZAHVALE: PAŽITE NA IME, MORANA!
Jako izgine njočaj ekami ita. Ispadanje las prestane
Pojčava, lasne korenine gajoj lasje zrastejo
na plešastem mestu. Morana! Zablajajte jo, prosod!
POSILJAMO PO POVZETJU, STEKLENICA DIM 40 POSTAVIMO
MODERNA KOZMETIKA - SPLIT -

S. br. 1724/37

Razpis službe.

Večje avtobusno podjetje v Sloveniji razpisuje mesto pisarniškega
uradnika za samostojno upravljanje vseh pisarniških poslov. —
Prosila s primerno strokovno tehnično izobrazbo imajo prednost.
Znanje tujih jezikov, zlasti nemščine zaželeno. Ponudbe na oglasni
oddelek »Jutra« pod: »AM5«.

Trgovci, pozor!

V večjem industrijskem kraju SE ODDA POD
UGODNIMI POGOJI V ZAKUP povsem MODERNO
OPREMLJENA TRGOVINA. — Ponudbe na oglasni
oddelek »Jutra« pod šifro »Industrija«.

Ob vsaki priliki —
se spomnite

da so »Jutrovi« naš oglas
Sloveniji najuspešnejši, naj-
cenejši in najhitrejši posred-
valnica za službo vseh vrst,
se prodajo in nakup vseh
stvari, se nepremičnina, lo-
kala, podjetja, kapital, so-
dnitve in za vse druge

100

uspehov
na
en oglas
v
»JUTRU«

klišeje
eno in večbarvne
JUGOGRAFIKA SV. PETRA NASIP 23

Jesenice!

Halo - Halo!

Pojasnilo cenjenemu občinstvu!

Gospod Hočevar, bivši družabnik in poslovodja mesarije in prekajevalnice pod
istim imenom v hotelu Paar na Jesenicah prekine na lastno pobudo obstoječo
razmerje.

MESARIJA IN PREKAJEVALNICA

se bo v isti hiši v večjem obsegu in prvovrstni kvaliteti blaga naprej vodila.
Priključila se bo

DELIKATESNA TRGOVINA

ter se cenjenim odjemalcem in turistom priporočamo kot družba v ustanovi

Jožica Paar dr. z o. z.

Mesarija-prekajevalnica-delikatesna na Jesenicah.

OSEBE, ki so že prišle v leta, po pravici skrb artritizem ter se boje vseh bolezni,
ki se z njim pričnajo: revmatizem v sklepih in mišicah, nevralgično stanje ali ono,
ki se večkrat ponavlja, žolčni kamni, bolezni ledvic, protin, migrena, odebelsost,
naduha itd.

Zaradi tega je potrebno, zlasti za onega,
ki je prekoratil 50. leto, preprečiti kopičenje
sečne kisline, ki pomaga, da se artritizem
razpase.

URODONAL priporočajo vsi zdravniški
krogi kot razkrojevalca sečne kisline.

URODONAL

olajšuje izločevati strup iz organizma.

Etablissement CHATELAIN,

dobavitelj pariških bolnišnic.

22 velikih nagrad, Pariz

Dobiva se v vseh lekarnah.

Zastopnik: »STERILAB« angl. kem.-farm.
laboratorij Braće F. Jovanovića, Beograd,
Knez Mihajlova 33, telefon 22-595.

Ogl. reg. pod Šbr. 14037-34

ZAHVALA

Za vse izraze iskrenega sočustvovanja ob nenadni, zato še bridkejši
izgubi našega dragega

IVA TROŠTA

Izrekamo svojo najglobljo zahvalo. Iskreno se zahvaljujemo gg. zdravni-
koma dr. Jamšku in dr. Debelaku za požrtvovalno lajšanje poslednjih ur
pokojnikovega trpljenja in pred. šupniku g. O. f. s. K. Zakrajšku za podeli-
tevo tolažil sv. vere; komandantu Dravske divizijske oblasti diviz.
generala g. Laz. R. Toniću in njegovemu zastopniku pri pogrebu sanit.
polkovniku g. dr. Brustu Dragutinu, direktorju Dravske poštne direkcije
g. dr. Vagaji, Gasilski četi in faranom iz Tomšija, Sokolskemu društvu
Jazica, učiteljskim zborom kakor tudi mladini meščanske šole v Ribnici
za častno spremstvo na pokojnikovi poslednji poti, tovarišem g. L. Perku
in A. Grmeku za poslovlina govora pred hišo žalosti in ob grobu in vsem
darovalcem prekrasnega cvetja, ter končno vsem, ki so se spomnili pokoj-
nika in počastili njegov spomin na katerikoli način.

Za vse drage nam dokaze sožalja in sočustvovanja se najiskrenejše
zahvaljuje

družina TROŠTOVA z vsemi sorodniki.

Vsemogočni je danes po dolgi, mučni bolezni odpo-
klical našega srčno ljubljenega dobrega brata, ozir.
strica, gospoda

FRANCA DEU

POSESTNIKA

v 66. letu starosti.

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v nedeljo, dne
10. t. m. ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti, Tržič, Glavni
trg št. 1.

Tržič, Srednja vas, dne 8. oktobra 1937.

JEAN DEU, brat;

MARJANA JAGODIZ, roj. DEU, sestra;

ERIKA STRANSKY, roj. JAGODIZ, nečakinja.

Kraljestvo mode

Bleščeča popoldanska moda

Kakor nekakšna reakcija na svetle, žive barve tega poletja učinkujejo temne in črne popoldanske obleke, ki jih bodo elegantne ženske nosile pozimi. Toda ne bojmo se, da bi te temne obleke učinkovale dolgočasno, strogo in staro! Moda jih vse-

povsodi poživilja z bleškom, z zlatom, s slikovito bleščico, z živobarvnimi okrasjem in bogatim nakitom.

NOVOSTI ZA JESENSKE PLASCE MANUFAKTURA Souvan

Tu so predvsem bleščeči sateni. Mnoge obleke so izdelane iz močne strani tega tvoriva, bleščeča stran pa rabi za okrasje, obročke, šerpe, manšete, kakor lesk, ki ga je moda tu in tam raztresla po obleki. Za darne z vitko postavbo pa dopušča moda tudi celo obleko iz bleščeče strani, ki s

ELITNA KONFEKCIJA Mastek MARIBOR prinaša vedno najnovejšo!

svojimi svetlimi refleksi tako povdarja lepo linijo živila.

Strogo črno popoldanske obleke omilitmo tudi z živobarvnimi okrasjem. Tako so posebno priljubljene barvne sestave v zve-

FINO KRZNO
SKUNKS, PERSIANER,
NUTRIA, OPOSUM
in drugo

v velikih izbiri po ugodnih cenah pri

L. ROT
Mestni trg 5,
LJUBLJANA

zi s črnimi: oklamna, smaragdno zelena, temnozelenata, tirkizna, korajna in safirno modra.

Važno mesto v letošnjem modrem okrasju zavzema bleščica: najdemo jo prav ta-

ko na popoldanskih, kakor na večernih oblekah. Tudi barvasta bleščica je v modi, vendar najbolj cenimo črno, srebrno ali zlato, ker se pač v črni ali kovinskem tonu poda k vsaki barvi obleke.

Na popoldanskih oblekah so jako moderne tudi zlate in srebrne vezanice. Tako so z zlatom obšite gumbice, robovi obleke pa z zlatimi arabeskami ali s biserinimi motivi, ki jih izvedemo s smilimi, kovinastimi biseri in zlatimi ali srebrnimi navšili. Priljubljena kombinacija za takšne vezanice je tudi širas in srebrni sataž. Seveda pa je treba precej previdnosti, da ne bi tako pošita obleka učinkovala preobloženo. Pogoditi je treba pravo mero, večjih zadostuje en sam vzoren ornament na prsih, ob vratnem izrezu ali na pasu.

Najvažnejša novost popoldanske mode je vsekar nabrana prepenjava okoli prsi, ki jo najdemo skoro na vsaki popoldanski obleki. Ta prepenjava omili strogo barv in da oblekama tisto mehko, laskavo linijo, ki učinkuje tako žensko! Tako ima obleka iz rjavega satena na prvem mestu naše skice nad prsi nabrano prepenjavo, ki je pod vratnim izrezom prekrizana. Dvojna cvetlica iz zlatega brokata, ki jo vidite ob vratnem izrezu, še povdarja popoldansko noto te obleke (1. skica).

Zimski bolero je ozek in dokaj ob telesu krojen. Nosimo ga v zvezi s širokim pasom ali šerpo, ki prekriva del bluze in krila. Na naši skici je ta pas ves pošit z zlato bleščico in skladno s pasom tudi zaklopi na ramenih in mali, pokončni ovratnik. K črnemu krilu našega modela nosimo bluzo iz črnega ali tirkizno modrega tila. (2. skica).

Naslednjo obleko lahko izdelamo iz močne strani satena, dočim so zavozljana šerpa, mali ovratnik in aplikacija z lističi po sredi živila iz bleščečega satena. Isto obleko pa si lahko tudi omislamo z barvasto šerpo, enakim ovratnikom in aplikacijami. Lepa je sestava takšne črne obleke z zlato garnituro. (3. skica).

Jako elegantna je sicer gladka obleka, ki ima le spredaj na živilu dva nadgrajena šiva. Pod lahno drapiranim izrezom je dokaj velik, vzoren motiv, ki ga izdelamo z bleščico ali biseri. (4. skica).

Izredno aperten je tudi model z vložkom iz črne bleščice, ki se nad njim odpira spredaj prerezani živet z dokaj visokimi konci pod vratnim izrezom. Tudi ta obleka ima v šerpo zavezan pas, obe široki, kratki konci tega pasu pa sta pošiti takisto s črno bleščico. (zadnja skica).

Zdravniška posvetovalnica

PIB: Popolnoma nič se ne čudim vaši nervoznosti, ki ni pri vas, da se tako izkazim, bolezen svoje vrste, temveč je samo posledica preobličnih boleznih, odnosno odseve razmer, v katerih živite. Vse vaše težave, t. j. bolečine v križu, uhajanje vode, so pač posledice poroda, ki je bil združen z različnimi komplikacijami, ki jih omenjate. Možno je, da imate še sedaj vnetje okoli maternice, kar vam povzroča bolečine v križu. Končno ni izključeno, da imate poleg tega še pobošeno maternico, kar povzroča razne težave, posebno pri uriniranju. Svetovalec bi vam na vsak način, da greste k zdravniku za ženske bolezni, ki bo na podlagi pregleda ugotovil vse, kar je potrebno. Mogoče pride še ena operacija v poštev.

Isto, kar se tiče ostalih težav intimnega življenja, je lekatik njih vzrok v dejstvu, da je mož celo v zakonu zapadla gotovi razvadi, kar mora disgustirati vsako, še tako potrpežljivo žensko in poleg tega še opazna napaka. Slejda se da, če vas to reča tako moti, operativnim putem odstraniti. To-la teža vašega položaja ne leži toliko v omejenih telesnih napaki, kot v tem, da ima mož pač veliko premalo energije, da bi se otresel one razvade, iz česar rezultira tudi njegova nemot. Proti temu, bi vam svetovalec, da poskusite s opaznimi tabletami, pa tudi končno, da se podvržete mali operaciji, ker ni izključeno, da bi se s tem, dosegel vsaj delen uspeh. Ako vam finančna sredstva dopuščajo, vam svetujem.

Vsak
nima toliko denarja,
da more potovati v kopališče

Toda vsakdo

bi moral dati za zdravje
letno 100-150 dinarjev
in pit mesečno
mesto druge vode

RADENSKI ZDRAVILNI VRELEC
onega z rdečimi srci.

in njegov odsev je dal neko stajajo celo-mu salonu. Simon se je zdelo, da je vsaka poteza na Mauricejevem obrazu tako svečana, jasna in čista...

»Veste kaj,« je predlagala po kratkem predgovoru. »Sam pravite, da se ne bova morda nikoli videla. Torej dovolite mi, da napravim vašo fotografijo pri tej razsvetljavi! Naj bo za spomin na najino skupno mlado dni...«

Kiviere je pristal na predlog. Aparat je ležal, pripravljen za potovanje, na mizici. Simona je segla po njem, ga sprožila in — klik! — posnetek je bil gotov. Obšlo jo je naravno nekakšno ganotje. Mauriceja takisto. Skupno sta porinila aparat nazaj v tok. Potem se je Maurice poslovlil. Ko sta si zadnjič stisnila roke, so obema solze navrele na oči. Potem so se zapirle duze za nekdanjima prijateljskima iz mladosti.

Simona je sedela med rečmi, ki jih je bila pripravila za potovanje in je plakala. Plakala je dolgo in iskreno. Naslonjeni na kup perila, so močile solze koze svile, ki je vpiljala neizpolnjeno Simonino ljubezen...

Prosper jo je našel pred vrsto čevljev. Da bi zakrila svojo otožnost, je spregovorila prva:

»Nu, kaj ti je povedal danes vojv za-

Prosper se je postavil v važno pozo: »Načel mi je odkrivati in spoznavati človeške misli... Veste kaj, naravno hoče se mi, da bi preizkusil njegovo metodo... Povej mi, na kaj si mislila med mojo odsotnostjo? Dve, skoro tri ure si bila sama doma. Na kaj si mislila takrat?«

Imeti blesteče bele zobe!
To je tako lahko, ako uporabljate KOLYNOS. KOLYNOS daje noben dražjat, ki ovsja in nenadkritiv bleek. In pomnite to: KOLYNOS je ekonomičen: on traja dvakrat toliko kot običajna zobna pasta. Ker porabite samo en centimeter KOLYNOSA. Navdušeni boste nad rezultatom.

KOLYNOS
DENTAL CREAM

da odpotujete za dalj časa v kako zra-vilščo, odnosno, da vsaj spremenite okoli-co.

A. K. Imate malo napako, ki se da s operacijo popolnoma odstraniti. Potrebno je torej, da greste v bolnico. Ker ste brez premoženja, bo plačala osebne stroške občina, kamor ste pristojni.

Kopi: Priporočam vam, da si emivate glavo s oodnikom iz kopriv, ali pa z 2% salic. spirantom. Ako bi postali lasje preesuhi, jih namažite s kremo za lase.

ŠAH

Tik pred začetkom revanžnega matcha z dr. Euwejem je dal dr. Aljehin dopisniku znanega praškega tednika »Sachovy týden« interview, v katerem se zelo optimistično izraža o svojih izglelih v matchu — v nasprotju z večino prognoz. — Prva partija matcha je bila igra 5. in 6. v Haagu. Dr. Euwe je bil beli, ker je že ob prekin-tivju po 40. potezi imel dobljeno pozicijo. Nadaljnji program za prvo petino matcha je naslednji: 2. partija 7. X. v Rotterdamu, 3. in 4. dne 10. oz. 12. X. v Amsterdamu, 5. dne 14. X. v Haagu, 6. dne 16. X. v Haarlemu. Partije se igrajo zvečer večinoma od 18.30 naprej.

Po šahovskih revijah in rubrikah se raz-vija živahna polemika o načinu, kako je bilo na kongresu mednarodne šah. federacije (F.I.D.E.) v Stockholmu urejeno tekmovalanje za svetovno prvenstvo. Med drugimi se Capablanca, Fine in dr. Alje-hin izražajo proti postavitvi Flohra za ofi-cielnega kandidata za match s svetovnim prvkom. Dr. Aljehin celo izjavlja, da v slučaju svoje zmage nad dr. Euwejem odločitve FIDE zase ne smatra za obvezno. — V zvezi s poročilom o znamenitem »boj-nem« glasovanju v Stockholmu, ki je od-ločilo, ali naj bo Flohr ali Capablanca ofi-cielni kandidat za svetovno prvenstvo, citam neke netočno navedbo, da je za Floh-ra glasovala tudi Jugoslavija. V resnici se Jugoslavija tega glasovanja sploh ni ude-ležila. Seje kongresa FIDE so se namreč vršile večinoma istočasno z olimpijskimi tekmami, tako da jim kot delegat Jugos-lavije skoro nikdar nistem mogel pris-tovovati. Tako tudi na seji, ki je obrav-navala ureditev tekmovalanja za svetovno prvenstvo Jugoslavija sploh ni bila zastopana.

Belgijski mojster Koltanowski je dne 21. septembra v Edinburghu postavil menda nov svetovni rekord v slepi igri. Igral je namreč istočasno 34 partij brez pogleda na desko ter še po 12 urah dosegel rezultat + 24, = 10, brez poraza! S tem je sicer pre-krošen rekord, ki ga je držal v slepi igri dr. Aljehin s produkcijo v Chicagu l. 1923. (32 partij), vprašanje pa je, če bo novi re-kord tudi splošno priznan. Znano je namreč, da Koltanowski pri svojih produkcijah stavi navadno posebne pogoje, katere otv-rnitve morajo njegovi nasprotniki igrati, pa je treba počakati o tem podrobnejših po-ročil tudi iz Edinburgha. Dr. Aljehin je ome-njen rekord svojčas postavil brez takih pogojev.

Naša majhna domača šahovska literat-ura se je pomnožila za novo knjigo. V za-ložbi Šahovske knjižare M. Brajera (Beo-grad, Njegoševa 41) je izšla v prevodu V. Medana znana Capablancova »Moja šahovska karijera«. Cena knjigi je 30 Din. Ista založba je izdala tudi priročen šahov-ski notes, ki obsega v patentnih platnicah m. dr. partijske formule, problemske diagrame, turnirske tabele, skupno 62 li-stov, ki jih je mogoče izmenjavati. Cena notesu je 10 Din, ročne vnuemu vložku pa 6 Din.

Najvažnejša partija turnirja v Badenu je bila pač Keresova zmaga nad Flohrom v 8. kolu. Flohr je moral z ozirom na stanje v turnirju igrati na zmago in je kot črni poskusil originalen sistem, ki pa se mu je popolnoma ponesrečil. Keres mu je z od-lično pozicijsko igro ovrgel otvoritev in presenetljivo hitro dobil partijo.

»Oh, mislila sem na milijon stvari,« se je skušala izviti Simona.

»Veš kaj, fakir je danes predaval, da so fotografske plošče tako občutljive, da zra-calijo duševno življenje. Misli, na primer,«

Simona se je skušala smejaati, toda Mar-sollier je že vzel v roke fotografski aparat in ga je začel nastavljati na posnetek.

»Draga moja, prosim, pomakni se na sonce. Tako, vidiš! Hvala lepa!«

Simona mu ni hotela kljubovati. Dejala je samo:

»Saj vidiš, da drage volje sodelujem pri vseh tvojih neumnostih, ampak zdaj te prosim, da mi daš mir ter mi izročiš apar-at, da ga položim v kovčeg.«

»Kaj še, dragica! Nasprotno, ne bom ti izročil aparata, ampak bom ploščo takoj razvil, da vidim, če ima fakir prav. Silna radovednost me ima...«

Napravil je posnetek in odšel s ploščo v temnico, iz katere se je kmalu zasililo žvenketanje s steklenimi posodami. Simo-na pa je čakala, kaj se bo izcimilo iz foto-grafije. Obšlo jo je nemir, zakaj zbala se je, da ne bi Prosper razvil prve plošče, na kateri je vendar Maurice... Zato je stekla k vratom temnice in zaropotala po njih:

»Prosper! Prosper! Zdi se mi, da je bila v kaseti še neka stara, neosvetljena ploš-ča...«

»Draga moja, odstranil sem jo pred dve-ma dnevi!«

Kocka je torej padla! Zdal lahko pričakuje, da ji bo ljubosumni mož zaigral strašen prizor... Predobro je poznala nje-gove metode, njegovo tuljenje, ploho neiz-branih besed, ki jih je ob takih priložnostih bruhal iz sebe. A kaj je hotela storiti Ca-

Kraljevo-indijska obramba. Beli: Keres. Črni: Flohr.

1. d2-d4. Sg8-f6
2. c3-c4. g7-g6
3. Sg1-f3. Lf8-g7
4. g2-g3. c7-c6

Malo prva prva poteza, ki pa ob pravilnem nadaljevanju le tudi vodi do zado-voljive igre za črnega.

5. Lf1-g2. d7-d5
6. c4:d5

V polje prihaja tudi 6. 0-0, dc4, 7. Se5 itd.

8. — Sd5:d5?

Po enostavnem cd5: bi bila nastala po-polnoma simetrična pozicija, ki bi radi za-prtega središča komaj obetala drugačen rezultat nego remis. Zato Flohr raje — toda v svojo škodo prepušča nasprotniku premoč v središču, misleč, da bo na dia-gonali kraljevega lovca prišel do igre, zla-sti proti točki d4.

7. 0-0. 0-0

8. Sb1-c3. Sd5:c3?

Črni prečenjuje svoje izglede na lovčev-diagonal in računa, da bo pozicijo belih kmetov na d4 in c3 lahko izkoristil. Hitro pa se izkaže, da z igrano potezo sa-mo razvija in utrjuje belega. — Pravilno za črnega je bilo Sb6, da bi si zagasil vsaj razvoj svojega damskega krila, kar sicer radi grožnje Db3 ne bi bilo mogoče. Črni bi potem res obdržal tudi nekaj pri-tiska na d4.

9. bd:c3. c6-c5?

Dosledna igra na slabitev diagonale. To-da poteza je tretja in menda že tudi odlo-čilna napaka v partiji, po kateri je črni kar pozicijsko izgubljen. Beli namreč dobi prevelik naskok v razvoju, protigrožnje črnega kraljevega lovca pa z lahkoto pa-rira.

10. Lc1-e3. c5:d4

11. Sf3:d4!

Flohr je pač pričakoval samo 11. cd4, misleč, da mora beli držati svoje kmete vezane, saj je sedaj res bel kmet c3 oslabljen. To slabost pa razen razvojne vrednosti belega daleč odtehta še dejstvo, da radi ugodne pozicije belega kraljevega lovca in skakača ter odprte b-linije črni ne pridre več do razvoja svojega damske-ga krila.

11. — Dd8-c7

12. Dd1-b6

Krije c3 in pričinja z napadom na b7.

12. — Lg7-f6

Nekoliko boljše je bilo Sc6.

13. Tf1-d1. Sb6-d7

Se vedno boljše Sc6.

14. c8-c4!

Radi 15. c4-c5 črni v naslednji potezi ne more igrati nameravanega Sb6.

14. — Sd7-c5

15. Dd8-b4. Sc5-e6

Tudi po Sa6, 16. Db5 ter nato še event.

c4-c5 bi izgledalo črno damsko krilo obupno.

16. Sd4-b5. Dc7-e5

17. Ta1-c1!

Korektura irtev kmeta, ki si jo stajajo razviti beli pač lahko privošči.

17. — Tf8-d8

Ni šlo prav De2; 18. Sc3, De5 (ali Lc3), 19. Dc3 in beli pač odloči z napadom na oslabljeni veliki diagonal; 19. Te1, Df5,

20. Sg5 in beli dobil najmanj kmeta nazaj, povrh pa obdrži ogromno pozicijsko prednost ter dva lovca.

18. Tf1-d1! Td8-d5

Sedaj je bila na De2 stvar še enostavnejša: 20. Dd8+; Sd8, 21. Sc7, Tb8, 22. Sd3 z grožnjo Sf6+ ter mat na f8.

Pospeši poraz. Toda tudi po Sf7 bi bilo izgubilo že vsaj kmeta, n. pr. 20. Tf1, Tb8,

21. Se8, Sd7, 22. Sf6+; efB; 23. Da5 itd.

20. Sb5-a7!

Ta presenetljiva poteza dobi celo figuro.

20. — Se6-d4

Ali Ta7; 21. Tc8+; Sf8, 22. Db8, Da1=,

23. Lf1, Ld4, 24. Dd8, Lg7, 25. Le7.

21. Tc1:c8+ Ta8:c8

22. Sa7:c8 Dc5:e2

23. h2-h4 Sd4-f5

24. Db4-e4 Črni se vda.

Ce namreč noče menjati dame in igra Da2; pade kmet e7 in beli d-kmet potem hitro odloči.

Vasja Pirc.

Fotografirana misel

Simona Marsollierova je pripravljala svoje reči z največjo skrbnostjo. Zgibala in gladila je toalete, spodnjo obleko ter odlagala vsak kos posebej v svoj ali v Prosperjev kovčeg.

Tedajci jo je soprog nagovoril:

»Pusti že te reči... Saj boš imela zvečer dovolj časa za takšno delo. Fakir Kolčar ima danes poslovljno predstavo. Obiljubi je nezaslišane atrakcije. Ali greš z menoj?«

»Dragi Prosper, saj veš, da me fakirji prv nič ne zanimajo. Na njih odkritja ne dam čisto nič,« je odvrnila Simona.

Marsollier je namršil obrvi.

»Veš kaj je s teboj? Nisi zmorna, da bi se dvignila nad zemské stvari. Jaz pa ljubim onostranstvo. Torej grem sam. Na svidenje!«

Zaprli je za seboj vrata. Simona pa je težko vzdihnila. Zdal je bila omožena pet let in ves ta čas jo je Prosper moril s svojimi duhoviti, katerih ni hotela priznati.

Ko je pogledala skozi okno in videla, da je Prosper izginil za vogalom, se ji je izvil iz prsi vzdih olajšanja. Planila je ga omari, vzela iz nje oranžni pajčolan in ga obesila na balkon, potem pa je še pogrnila svetlobel prt čez stol iz slame. To je bilo dogovorjeno znamenje med njo in Mauriceom Rivierom. Riviere je bil njen tovariš iz otroških let. Simona ga je imela zelo rada, toda nekada dne je nenadoma odpotoval v kolonijo. Zdal se je vrnil za kratek čas v Pariz in jo je želel videti.

Na dano znamenje je takoj pridrljal k njenim vratom. Odpahnil jih je samo, kaj-

ti Simona jih je zaradi njega le rahlo pri-prla. Vprašal je z burnim glasom:

»Saj smem vstopiti? Kaj pa služničad?«

»Imam samo služkinjo,« je odvrnila Si-mona, ki ga je sprejela prijetno iznena-denana, »pa še ta je šla domov po slovo k svoji materi, kajti jutri se odpeljemo v zdravilišče. Moj mož je odšel k neki fakirski predstavi. Njegovo odsotnost lahko porabiva za kramljanje. Saj to je naš na-men, kajne Maurice?«

Vseda sta se in sta se s toplimi občut-ki spominjala svojih otroških let, nežnega prijateljstva, ki ju je vezalo še tedaj, ko nista bila odrasla človeka.

»Maurice, zakaj mi niste nikoli razkrili svoje ljubezni?« je vprašala Simona.

»Glejte, saj jaz nisem mogla storiti tega. Čakala sem vas, moji starši pa so me silili, da se moram odločiti za možitev.«

»Vidite, draga prijateljica, meni pa so govorili čisto drugače. Slišal sem, da ste že zaročeni, in to mi je bilo dovolj. To je bil tudi pravi vzrok, da sem tako naglo odpotoval. Zdal se odpravljam v Džibuti, v Afriko... Za vedno...«

»To je res žalostno,« je vzdihnila Simo-na. »Ne morete si predstavljati, kako sem nesrečna ob svojem omejenem možu...«

»Vidite, jaz pa sem porabil službeno pot v London za to, da sem se mimogrede usta-vil v Parizu. Hotel sem vas videti. Se enkrat... Zadnjič. Kajti ločila se bova za zmerom...«

»Ah, Maurice, kako žalostno slovo!...«

Sonca se je v svo močjo upelo z bel pri-

Skrivnost življenja in smrti

Vse živo prihaja samo od živega — Vrste se ohranjajo z izbero najmočnejših individuijev — Borba za obstoj v mejah volje narave

Kje je izvor življenja? Kje je meja med življenjem in smrtjo? Tisočletja se že trudijo človek in njegova znanost, da bi našla odgovor na ti dve vprašanji.

Po dveh potih skušamo tem vprašanjem priti do dna. Poskušamo bodisi s pripomočki naravoslovnih znanosti, ali pa se postavljamo že v naprej na določeno svetovnonazorsko stališče. V zadnjem primeru so odgovori lahkotni. S pripomočki znanosti pa dospemo kmalu do mej, kjer nas izkušnja in spoznavnost

pustita na cedilu.

Poskusimo n. pr. razjasniti eno najtemnejših in najbolj zgočih skrivnosti: Ali je življenje v našem sončnem sistemu večno ali pa je imelo neki začetek in bo imelo tudi neki konec?

Ena izmed najbolj zanimivih znanstvenih teorij nam odgovarja, da plavajo vsepovsod v silnih prostorih med nebesnimi telesi življenjske klice, ki jih prenaša pritisk svetlobnih žarkov in ki so prišli na ta način v davni pradedni tudi na našo premičnico. Tudi ta teorija nam še ne pojasnjuje vprašanja, kje je zibelka teh zagotovitnih življenjskih klic, ki so v milijonletnih spremenitvah obliče naše zemlje. Neka druga teorija govori tu

o samosvojem nastanku življenja

v sivi davni. Znanost pa ni našla do današnjega dne še nobenega dokaza za to, da je moglo življenje nastati tako samo od sebe iz nežive, anorganske snovi. Sicer je

pa znanost danes, kar se tiče pojma »nežive« snovi precej previdna. Ni odkrila še določene mej med živim in neživim. Vse tako pa govori tisočera oblika živih organizmov, notranja zgradnja, fizikalna in kemična struktura žive snovi za to, da deluje za njenim nastajanjem in propadanjem

neki razum.

Ne moremo brez nadaljnega verjeti, da je ta premnogovrstna in subtilna organizacija nastala sama iz sebe. Prej bi morali verjeti, da se utegnejo kamni sami od sebe sestaviti v poslopje, nego da bi mogla iz snovi, ki jo imenujemo neživo, izobličiti tako komplicirana bitja. Vse živo prihaja od živega — ta stari rek ohranja še v današnjih časih svojo veljavo, znanost ga ni mogla ovreči in zato ga skušajo reševati svetovnonazorske spekulacije, čeprav isto tako brez uspeha.

Skrivnost, ki spremlja nastanek življenja, obdaja tudi njegov konec. Koliko so že ljudje govorili in pisali

o nesmrtnosti!

Neminljivost v telesnem oziru pa poznajo samo enostanična bitja, ki se množijo z delitvijo. Saj spada vendar med temeljne znake smrti to, da del umrlega telesa ostane. Pri teh mikroskopsko majhnih tvorbah pa tega ni. Njih stanice se delijo in če jim je dana za to možnost, se razmnožijo v nešteto individui, ne da bi ostavljale za sabo mrtvih ostankov. V biološkem smislu so ta bitja torej nesmrtna.

Drugače pa je s kompliciranejšimi stvarmi. V nekem pogledu bi sicer tudi pri njih lahko govorili o nesmrtnosti. Vzemimo za primer rastlino. V njenem semenu se skriva tako rekoč del materinega bivanja. V njegovi notranjosti spi skrivnostna sila, ki določa bodočo gradnjo in razvoj rastline. Toda na koncu njenega osebnega življenja stoji smrt in ko premine individuum, ostane za njim

odmrli ostanek.

Ali je smrt pri mnogostaničnih bitjih naravna nujsnost? Na to vprašanje moramo odgovoriti z »da«. Prvič zato, ker se stanice same starajo, ker se organizem obrablja in nastopijo končne funkcionalne motnje, ki imajo za posledico posameznikovo smrt. Drugič pa moramo pomisliti, da nastajajo z razmnoževanjem vedno nova pokolenja, ki si osvojajo življenjski prostor. Narava mora skrbeti za to, da gre razvoj svojo pot. So posamezne vrste bitij, ki se razmnožujejo s silovito bržino in v silovitem obsegu. Če bi smrt ne skrbelo tu za ravnotežje, bi kmalu

prekrile vso zemljo

in bi zadušile druge, manj plodne vrste. Smrt je torej nekaj smiselnega. Narava skrbi za izbero najmočnejših individui na najboljši način za ohranitev vrst in naj si bo ta boj za obstanek še tako neizprosen, vendar mu ne manjka znakov zavestne grozovitosti. Pamet in čut npravnstven odgovornosti pa nalagata tudi človeku dolžnost voditi vsak boj za obstanek tako, kakor ustreza resnični volji narave.

Moderno velomesto rumenega imperijalizma

Pogled na Tokio iz zračne perspektive

Stari časniki

Potiskan papir je zelo koristen za gospodinjstvo uporabo

Stari časniki so v gospodinjstvu izredno koristni. Priporočljivo jih je imeti cel kup v vsaki kuhinji. Kdor tega še ne ve, naj se iz naslednjih vrst pouči, kako mu morejo s pridom rabiti.

Časniški papir vsebuje zavoljo tiskarske barve petrolej. To ga dela v zvezi s njegovo mehkoostjo za izborno čistino sredstvo. Posebno zamazana posoda, ki se da le težko oprati s samo vodo in ki se je drži spinača, salata, čebula in podobno, se da najbolje očistiti najprej s časniškim papirjem. Šele potem naj sledi običajno pomivanje.

Železnih ponev, v katerih smo cvrti meso, ne smemo pomivati s preveč vode, kajti rabilena ponev je najlaže uporabna. Temeljito očiščenje s časniškim papirjem in nato še obrisanje s čistim, belim papirjem, bo v večini primerov povsem zadostovalo. Če sajaste konce temeljito odrgnemo s časniškim papirjem, nam to prihrani umazane roke, umazane krope in umazano vodo. Likalnike in druge kovinske predmete, ki pričnejo rjaveti, osušimo tudi najbolje s časniškim papirjem. Za okna in sploh steklene predmete si ne moremo misliti boljšega smazilnega pripomočka, nego je časniški papir, ki odpravi vsako nesnago s stekla. A tudi za čevlje je ta papir koristen. Vlažne čevlje napolnimo s zmehčanim časniškim papirjem. S tem se v notranjosti najprej osuše, kar gre drugače zelo težko. To daje čevljem tudi večjo trpežnost in jim ohrani prožnost.

Časniški papir pa drži tudi toploto. Nekeoliko plasti časniškega papirja, ki jih izrežemo v podobni podplatov in jih ob robeh zapognemo na znotraj, nam nudi izvirne vročice. Seveda pa jih moramo večkrat izmenjati. Razen tega ima časniški papir to lastnost, da odganja mrčes, kar gotovo ve čisti vsak gojitelj malih živali in živinoreje. Če imamo v svojem stanovanju kamentita ali cementna tla, položimo pod preprogo več plasti časniškega papirja, ki zadržuje mrzas in varujejo preproge. Preproge na stopnicah bi morali ob robeh na vsak način podložiti s tem papirjem, ker jim to povečuje trpežnost.

Če tapetiramo kakšno sobo, moramo tapeto podložiti s časniškim papirjem, posebno če je soba nova. Tapete so lepi potem bolj, je bolj gladka in traja dalj časa.

To pa še davno ni vse. Da časnik lahko uporabljamo za zavijanje, vemo že iz vsakdanje izkušnje. Posebno za občutljive stvari je zavoljo svoje mehke in izborni zavijalni pripomoček. Za razpošiljanje drobljivih predmetov in pri selitvah pa je ta papir naravnost nenadomestljiv.

Vsi kovinski predmeti postanejo svetli in sijajni, če jih drgnemo s časniškim papirjem, pa naj bodo iz meda, bakra, nikla, aluminija ali druge kovine. Časniški papir nam prinese čistino pomado, čunje in čes. Gospodinja, ki ima stalno na razpolago kup takšnega papirja in ki ga začne uporabljati, bo kmalu našla še nešteto drugih možnosti za njegovo uporabo.

Ahlova peta vojnih strojev

Pešec s puško in bajonetom ostane glavni činitelj v vojni Letala in motorizirani oddelki se niso posebno obnesli

V ameriških vojaških krogih se kaže v zadnjem času precejšnje razočaranje nad vojnimi stroji, ki jih je prinesla svetovna vojna. Soglasno izjavljajo, da niso mehanični vojni pripomočki pokazali pričakovane učinkovitosti niti v španski državljanski vojni, niti v kitajsko-japonskem sporu. Niti v španskem gorovju niti v nizozh Jangceja nista zračno orožje in motorizirani oddelki dovedla do hitrih odločitev. To dejstvo je mnogokaterga pristajača motorizirane vojske spravilo zopet do starega, izročnega stališča, da je pešec s puško in bajonetom kakor prej najvažnejši sestavni del vojnega stroja. Letalo se je izkazalo n. pr. koristno za bombardiranje etap in železniških križišč, drugače pa je vojskam pripomoglo le malo do strateških prednosti. Tudi proti vojnim ladjam se letala niso posebno obnesla, njih učinkovitost je v tem pogledu še dvomljiva. Še bolj primer daj protiletalski top, ki so ga bolj izpopolnjevali nego katerikoli drugo orožje. Navzile temu je število letal, ki so jih sestrelili obrambni topovi v Španiji, razmeroma skromno in kakor v svetovni vojni je letalo tudi danes najboljše obrambno orožje proti zračnim napadom.

Glede tankov so si vsi vojaški strokovnjaki edini v tem, da predstavljajo zavoljo svoje brzine in okretnosti mogočno napadalno orožje, a tudi o njih pravijo washingtonski strokovnjaki, da »morejo tanki sicer brez nadaljnega doseči smoter svojega napada, toda še potem je to brez pomena, dokler se ne pojavi pehota s puško v roki, da oozemlje zasede in ga obrani nasprotnih napadov«.

Kar se tiče bojev na Kitajskem, menijo, da se motorizirana vojna še ni pokazala v polni učinkovitosti, ker Japonci še niso razvili vse svoje sile. Z vojaškega stališča pa je znano, da so protiletalske baterije tudi na Daljnem Vzhodu razmeroma neučinkovite proti letalskim napadom. Poro-

čila s šanghajskega bojišča kažejo, da je bilo število sestreljenih letal presenetljivo majhno, tudi če so zračna brodovja obeh sil tako rekoč zatemnili nebo. V ostalem menijo ameriški vojaški izvedenci, da so mikadove motorizirane vojske pregnale kitajske čete iz obrežnih ozemelj, tu v močvirnatih notranjosti bodo po večji priliki odpevale.

Že v italijansko-abesinski vojni se je pokazalo, da so motorizirani oddelki proti določenim ozemskim oviram neporabni. Zato mislijo v Ameriki, da bo skromni pešec v vojni imel še vedno najvažnejšo ulogo. Pogoj pa je seveda ta, da vojske ne preidejo k »absolutni vojni«, to je, da ne uporabijo strupenih plinov in množičnih zračnih napadov na odprta mesta. Kajti v tem primeru ne bi šlo za vojaško, temveč za moralno učinke in to bi razveljavilo vrednost vseh dosedanjih opazovanj.

Operacija proti plešavosti

Živahen krvni obtok gnoj lasišče, da lasna setev poganja in uspeva

Dr. G. Aufrecht, kirurg v bolnišnici Kolumbijskega vseučilišča v New Yorku, je poročal na nekem zdravniškem kongresu, da zdravi izpadanje las in preprečuje nastajanje pleše z operacijo, ki rahlja kožo na glavi.

Pleša ne nastaja zavoljo skrbi, ki rasejo človeku čez glavo. Nje vzrok je v tem, da koža na glavi ne rase v istem tempu kakor možgani in lobanjske kosti. Glava postaja z leti večja, koža pa zaostaja in postaja polagoma pretensna, se preveč napne. Pred več leti je to točno ugotovil hamburški dermatolog dr. Wadel. Z natančnimi meritvami je dokazal, da obstoji v primerih plešavosti nesorazmerje med velikostjo lobanje in kožo, ki lobanjo pokriva.

Če si po dolgem času natakemo kakšen stari klobuk na glavo, vidimo, da nam je postal pretesen, premajhen, ali točneje: glava je postala večja. To ni na zadnje nič hudega, kupimo si pač primerno večji klobuk. Za kožo na glavi, ki je postala pretensna, pa to, žal, ne gre. Mora se natezati in škodo imajo od tega lasne korenine, ki v napeti koži ne dobe več dovolj krvne hrane. Te korenine okrnejo, lasje prične izpadati in nekada dne moramo z žalostjo ugotoviti, da postajamo plešasti.

Toda če poznamo vzroke, ni težko najti tudi primernega zdravila. Ameriški kirurg

Oče določa o spolu svojega otroka

V neko atensko kolnišnico so privedli 12-letno Tasulo Papadopulos, ker se je začela razvijati tako, da nje spol ni bil vedno ugotovljen in je postala potrebna operacija. Zdravnik, ki naj bi izvršil operacijo, je dal njenemu očetu odločiti, da-li naj spremeni deklico v pravo deklico ali v dečka. Oče se je odločil za dečka. Željo so mu hoteli izpolniti, a se je izkazalo, da je stvar težavnejša, nego so si mislili prvotno. Za sedaj še ni znano, ali bo deklica res mogla postati deček.

Motorizacija grške vojske

Grški uradni list objavlja obsežen zakonski načrt o organizaciji narodne obrambe. Velik del v tem načrtu zavzemajo odredbe glede motorizacije grške vojske. Določeni deli prebivalstva se bodo že v civilu vežbali za stredo motoriziranih oddelkov. Nadalje odredbe se bavijo z mobilizacijo vseh ministrstev in vse industrije za primer vojne.

Japonski imperializem

Zakaj so vznemirjeni Angleži in Američani, pa tudi Francozi in Avstralci

Zdi se, da so začele bele velesile, ki imajo kakšne koristi na Daljnem Vzhodu, počasi uvidavati, da jim japonski imperializem resno ogroža te koristi in da ima Japonska še vse drugačne namere, nego da bi zavladala nad Kitajsko. Pred nekoliko tedni so Japonci zasedli otočje Pratas, ki leži 320 km jugovzhodno od Hongkonga, na pol poti od filipinskega glavnega otoka Luzona. To otočje ima velik strateški pomen, ker ne obvladuje samo vhoda v Kanton, temveč tudi pomorske zveze z britsko trdnjavo Hongkongom, s Singapurjem in Manilo. Ni čudno torej, da sta začeli Anglija in Amerika nastopati v zadnjem času zelo neprijazno proti japonskim nameram. Toda te namere vznemirjajo tudi druge sile.

Daleč od kitajsko-japonskega vojnega prizorišča leži otok Hainan in ko so Japonci ta otok pred kratkim bombardirali, je moralo to njih dejanje učinkovito zato tem bolj alarmirajoče. Hainan, ki je približno trikrat večji od Holandske, leži ob Tongkingem zalivu nasproti najvažnejšemu gospodarskemu področju Indokina in njegovi prestolnici Hanoi. Tu je torej neposredno interesno območje Francije, ki je s Kitajsko l. 1897 sklenila pogodbo, s katero se je Kitajsko obvezala, da Hainana nikoli ne bo odstopila kakšni tuji sili. Z morebitno zasedlo Hainana pa bi Japonci v še večji meri ogrozili Hongkong ter ves ladijski in letalski promet med Singapurjem, Indokino in Filipini. Japonska mornarica bi dobila v hainanskih mestih Cinglanu in Julinu izvršni vojni pristanišči za nadaljnje operacije na jugu. Kitajci so že letošnjo pomlad z bogatim gradivom opozarjali na japonske namene glede Hainana, toda vse sile so bile takrat gluhe.

Spričo novega položaja v Južnokitajskem morju je mogoče razumeti tudi zadnje vesti o velikem vznemirjenju, ki se je lotilo Holandske Indije ter Avstralije. Posebno iz Avstralije poročajo, da se tam na vso moč oborožujejo. Tolažijo se sicer nekoliko s tem, da je med japonskimi očki in Avstralijo ogromna daljava, toda končno se da tudi ta daljava nekoč premagati. Avstralija bo s svojo neobljudenostjo

vplivala vedno kakor magnet na preobljude dežele vzhodne Azije in ni dvoma, da računajo bolj ali manj očitni japonski ekspanzivni programi z bodočo zasedbo pete celine. Če se bo to kdaj zgodilo, pa to v nemajhni meri kriva Anglija sama, ki je zavoljo trenutnih koristi sama podpirala japonski imperializem, n. pr. tedaj, ko je bivše nemške otoke v Južnem morju izročila baš Japoncem v upravn in si s tem zaglajala važno bočno zaščito z ozirom na Avstralijo.

Živalstvo na Severnem tečaju

O živalstvu na Severnem tečaju poroča vojda evropske odprave v tem koncu sveta, Papanin v eni svojih zadnjih brzojav naslednje:

Ko smo prišli do Severnega tečaja in smo zaslišali izgojene neke ptice, nismo hoteli verjeti svojim ušesom. Videli smo ptico in smo mislili, da je prišla pač v našim letalom do Severnega tečaja. Toda pozneje smo odkrili tudi druge vrste operutnih živali. Kadar merimo morske globine, spravljamo na dan vedno kakšno nova bitja. V neki luknji v ledu smo opazili mroža. Hoteli smo jih filmati, pa so bili preveč plati. Tudi beli medvedi so nas večkrat obiskali na 88. sporedniku.

Naduha in kitajska vojna

V kakšni zvezi naj bi bila naduha s špansko državljansko ali kitajsko vojno? Stvar je preprosta. Na Špankem in na Kitajskem rase rastlina, iz katere pridobivajo učinkovito snov zoper naduh, tako zvani efedrin. Cena tega zdravila je v zadnjem času na londonskem trgu narasla od 7 na 50 šilingov za sto tablet. Na ta način bodo nadušilci občutili posledice političnih sporov.

Najboljša plavalica

na svetu je trenutno 17letna danska mladenka Ragnhilda Hvegerjeva (na levi), v Londonu je dosegla prvenstvo v hribnem plavanju na 150 jardov. Njena tovarišica je Valborga Christensenova, ki je bila še nedavno prvakinja v plavanju na 100 m daljave

Pariz—Nica v 11 urah

Na progi Pariz — Nica bo v kratkem začel obratovati električni vlak, ki bo absoluiral progo, ki znaša 1088 km, v enajstih urah. Povprečna brzina vlaka bo znašala 150 km na uro.

A NEKDOTA

Vdovo škotskega pesnika Burnsja je obiskal neki častilec njegove lirike in jo je prosil za kakšen spominke nanj. Stara dama je dejala, da je podarila ljudem že vse, kar bi prišlo v poštev, obiskovalce pa ni pustila. »Nuc, je dejala vdova nazadnje srdito, »če nečete vzeti mene, tedaj vam ne morem dati res ničesar več, kar bi bilo od mojega moža.«

VSAK DAN ENA

Glas iz radia: »Pikasta tvoriva so postala nemoderna...« (Političnik)

Kratkočasne dirke v Buffalu

V Ameriki si izmišljujejo vsakovrstne prireditve, s katerimi odganjajo dolgčas. Tako so priredili v Buffalu dirke na primitivnem vozilu, katerega dirkači so se morali na določeni poti vožati.

CENE MALIM OGLASOM

Pe 50 par za beseda, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 3.— za šifro ali dajanje naslovov plačajo isti, ki šifro stoji. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 12.—. Dopolni in šifro se zaračunajo po Din 3.— za vsako besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 20.—. Vsi ostali oglašaji se zaračunajo po Din 1.— za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 17.—.

Mali oglasi

Ponudbam na šifro ne prilagajate znamki 14, če zahtevate od Oglasnega oddelka »Jutra« odgovor, priložite

Vsa pristojbina za male oglase je plačati pri predaji naročila, ostrova jih je vpsolati v pisnu obemem s naročilom, ali pa po poštni poštini na čekovni račun, Ljubljana št. 11.842, sicer se naročila k sponzi navedenim pristojbinam še manipulacijska pristojbina Din 5.—.

Vsa naročila in vprašanja, tičjoča se malih oglašev, je naslavljati na: Oglasni oddelček »Jutra«, Ljubljana.

ZAJESEN

in zimo krasne moderne vzorce za obleke, plašče, suknje itd. in

MANUFAKTURA

vseh vrst v ogromni izbiri dobro in najceneje kupite

V MANUFAKTURNI TRGOVINI

NOVAK

LJUBLJANA — KONGRESNI TRG

pri NUNSKI CERKVI

Kamp kam?

Beseda 1 Din, davka 3 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

HALO! HALO!

V gostilni pri PANJU, Vegova ul. 10., so točki novi sladki mošt, izbor ni dolenjski vrhovi in zima italijanska vina.

Danes, vsako soboto in nedeljo boste postreženi s priznanim izbornim domačinim krivica-mi in pečencem ter z drugimi raznimi gorki mi in miznim jedli.

Danes vesela domača zabava pridite in prepičajte se.

Vas vijočno vabi in se priporoča TONE HUC.

2657-18

Domača veselica

s plesom v gostilni »Dalmacija« Šiška. Točijo se pristna dalmatinska vina. Lisan Ivan.

2695-18

Prost gasilska četa

Vič. Vas vabi danes ob 15. uri na vinsko trgatve v Gasilski dom na Vič. — Prireditev se vrši ob vsakem vrnenu.

2682-18

Službo dobi

Beseda 1 Din, davka 3 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Hotelska sluga

sprejemem takoj. Ponudbe s šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Pavler, hotelir, Puč.

2690-1

Krojač

perfekten v izdelavi in pri-kojevanju se išče v letošnem kraju. Nudi se mu lo-ka pod ugodnimi pogoji. Prednost imajo mlade sam-ke mošt. Ponudbe na o-oddel. Jutra pod šifro »Elegance«.

26212-1

G. Th. Rotman:

Gospod Kozamurnik

postane umetni jahac

Čez pol ure je Kozamurnik pritekel domov, zasopel, razoglav in poln bunk in prask. Janez je poslal po belca; hlapec je ujel konja na travniku in ga privedel domov. Košato kakor pav je gospod Kozamurnik drugi dan odjahal v mesto. »Za las bi mislila, da je Napoleon« je dejala Kozamurnica, ko je gledala za njim.

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

32

33

34

35

36

37

38

39

40

41

42

43

44

45

46

47

48

49

50

Stalno službo

dobi gospod, zmožen kavčico 6 do 7000 din. — Ponudbe na podruž. Jutra v Celju pod »Stalna služba«.

26779-1

Služkinjo

za vse, ki zna kuhati, sprejemem. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.

26787-1

Natakarica

prilaga, poštna, štedna, mlada, se takoj sprejme. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.

26846-1

Iščem dekle

poletno, pošteno, ki je veča nekoliko v kuhinjo. Oziralo se bo le na lepa pripravljalca z deljimi službovanjem. Ponudbe poslati na ogl. odd. Jutra pod »Vesta 232«.

26962-1

Krojaško

pomočnico začetnico ter vajenico in za- sebo praktično, sprej- mem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Prilaga in po- stena«.

27006-1

Kuharico

srednjih let, vajeno osta- lega dela v kuhinji, sprej- me. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.

26832-1

Iščem prodajalko

izkušeno v modni stro- ki. Plača po dogovoru. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Prilaga«.

26839-1

Delaven fant

pošten, za pospravlja- nje pekarnice, se išče. Rož- na pekarna, Rožna dol- na.

27032-1

Postrežnico

(služkinjo) event. upok- hišnico, sprejemam za sta- novnjske dela. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.

26935-1

Čevljarskega

pomočnika dobrega, sprejemam takoj. Miljkov Zivko, Emonski c. 2.

26961-1

Čevljar

prikojevalec ali Fuser, se sprejme. Triumph, Kolo- dvorska 11.

26974-1

Postrežnico

(služkinjo) event. upok- hišnico, sprejemam za sta- novnjske dela. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.

26935-1

Kuharico

dobro, samostojno, iščem. Prečna ulica 4.

26908-1

Službo išče

Vesela beseda 60 par, da- tek 3 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Kot hišni upravitelj

se priporoča v gospodar- skih, sodnih in davčnih za- dejah. Sprejemam, kajve- zmožen vstop, uradnik. Po- nudbe na ogl. odd. Jutra pod »Prilaga«.

26336-2

Mlad kmetijski fant

star 34 let, pošten, mar- liv in pridn. Išče služ- bo zagorja, gospodarja na večjem ali manjšem posestvu ali h konjem. Nastopi lahko takoj. — Naslov v vseh posloval- nicah Jutra.

26650-2

Vdovica

išče mesto gospodinjke k samostojnemu gospodu. Ima na razpolago lepo pohištvo. Govori nemško. Dogovor ustnem. Naslov v vseh posloval- nicah Jutra.

26522-2

Dekle z dežele

pošteno, pridno, staro 18 let, želi službo v mestu, pomoč gospodinj ali k otrokom. Nastop 15. ok- tobra. Naslov v vseh po- slovalnicah Jutra.

26623-2

Laborant

z večletno lekarniško prakso, želi namestiti v kakšni kemistični tvornici ali kakšni firmi. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Laborant«.

26690-2

Natakarica

išče pošteno, stalno me- sto za takoj. — Agilna, zmožna, delovna. Ponud- be na podruž. Jutra v Mariboru pod »Mlada«.

26664-2

Pošteno dekle

urno in čisto, ki zna ku- hati in malo šivati. — Sprejma boljše obitelj 3 oseb. Naslov v vseh po- slovalnicah Jutra.

26816-1

Dekle

staro 14 do 16 let, za hišna dela, takoj sprej- me Olet Antonja, pekar na, Rimske Toplice.

26807-1

Natakarico

lepe zunanosti, srednje velikosti, okrog 24 let, uporabno za gospodinj- stvo, sprejme samski go- spod, srednje star, bolj- ša hiša. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Lahko inteligentna«.

26825-1

Začetnika(-co)

dobrega računarja in z lepo pisavo, sprejemam za pi- sarno in trgovino. Rokopise po- nudbe pod oznako »Stalna namestitven« na ogl. odd. Jutra.

27028-4

Kuharico

zmožno, varčno, zanes- ljivo, mlajšo mošt, sprej- me Kolodvorska restav- racija Pragersko. Takoj- šen nastop ali 20. t. m. Plača po dogovoru. Po- nudbe s sliko.

26806-2

Kmetisko dekle

delavno, pošteno in zdravo, dobi stalno službo v gostil- ni predmestja Ljubljane. — Vajeno mora biti kuhinja, snajdena in šivana za dom. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Začetnik«.

26974-1

Trgovski pomočnik

sofer vojašnice prost, z večlet- no prakso v mešani stro- ki želi službo. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Marjita«.

26703-1

Snažno kuharico

iščem za dobro mešansko hrano, ki je služila v bol- jih hišah in ima večletna spričevala. Zglasi se pri Sv. Petra c. 28-1.

26939-1

Krojaškega pomočnika

mlajšo mošt, za na roke šivati sprejme Vipavo, — Zagorje ob Savi.

26815-1

Služkinjo

urno, pošteno, veščo ku- he, sprejemam. Vrstovška 27, Mirje levo od Tobacne so- varne.

26856-1

Samostojne šivilje

perila in strojne vešije s prakso, sprejme večje po- dejje. Pisane ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Vest- no delo« — dobra plača.

26198-1

Pletiljo

izurjeno v vseh delih ple- tilske stroje sprejemam za stalno. Naslov v vseh po- slovalnicah Jutra.

26972-1

Čevljarskega pomočnika

dobrega, sprejemam takoj. Miljkov Zivko, Emonski c. 2.

26961-1

Čevljar

prikojevalec ali Fuser, se sprejme. Triumph, Kolo- dvorska 11.

26974-1

Postrežnico

(služkinjo) event. upok- hišnico, sprejemam za sta- novnjske dela. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.

26935-1

Kuharico

dobro, samostojno, iščem. Prečna ulica 4.

26908-1

Službo išče

Vesela beseda 60 par, da- tek 3 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Kot hišni upravitelj

se priporoča v gospodar- skih, sodnih in davčnih za- dejah. Sprejemam, kajve- zmožen vstop, uradnik. Po- nudbe na ogl. odd. Jutra pod »Prilaga«.

26336-2

Mlad kmetijski fant

star 34 let, pošten, mar- liv in pridn. Išče služ- bo zagorja, gospodarja na večjem ali manjšem posestvu ali h konjem. Nastopi lahko takoj. — Naslov v vseh posloval- nicah Jutra.

26650-2

Vdovica

išče mesto gospodinjke k samostojnemu gospodu. Ima na razpolago lepo pohištvo. Govori nemško. Dogovor ustnem. Naslov v vseh posloval- nicah Jutra.

26522-2

Dekle z dežele

pošteno, pridno, staro 18 let, želi službo v mestu, pomoč gospodinj ali k otrokom. Nastop 15. ok- tobra. Naslov v vseh po- slovalnicah Jutra.

26623-2

Laborant

z večletno lekarniško prakso, želi namestiti v kakšni kemistični tvornici ali kakšni firmi. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Laborant«.

26690-2

Natakarica

išče pošteno, stalno me- sto za takoj. — Agilna, zmožna, delovna. Ponud- be na podruž. Jutra v Mariboru pod »Mlada«.

26664-2

Pošteno dekle

urno in čisto, ki zna ku- hati in malo šivati. — Sprejma boljše obitelj 3 oseb. Naslov v vseh po- slovalnicah Jutra.

26816-1

Dekle

staro 14 do 16 let, za hišna dela, takoj sprej- me Olet Antonja, pekar na, Rimske Toplice.

26807-1

Natakarico

lepe zunanosti, srednje velikosti, okrog 24 let, uporabno za gospodinj- stvo, sprejme samski go- spod, srednje star, bolj- ša hiša. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Lahko inteligentna«.

26825-1

Začetnika(-co)

dobrega računarja in z lepo pisavo, sprejemam za pi- sarno in trgovino. Rokopise po- nudbe pod oznako »Stalna namestitven« na ogl. odd. Jutra.

27028-4

Kuharico

zmožno, varčno, zanes- ljivo, mlajšo mošt, sprej- me Kolodvorska restav- racija Pragersko. Takoj- šen nastop ali 20. t. m. Plača po dogovoru. Po- nudbe s sliko.

26806-2

Kmetisko dekle

delavno, pošteno in zdravo, dobi stalno službo v gostil- ni predmestja Ljubljane. — Vajeno mora biti kuhinja, snajdena in šivana za dom. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Začetnik«.

26974-1

Trgovski pomočnik

sofer vojašnice prost, z večlet- no prakso v mešani stro- ki želi službo. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Marjita«.

26703-1

Gospodična

4 r. r. mešt. šole in ma- lo matura želi službo kot blaginčarka. — Na- taj. Naslov v vseh po- sloval. Jutra.

26780-2

Ružel

še nekaj stavbnih ali zemljiških parcel, na- prodaj. Ružel, Bežena 5, Stemberger.

26777-2

Dekle v 16. letu

zdravo, močno, predvsem pridno in pošteno, z željo, ki ima veselje do dela. Želi dobiti službo pri boljši hiši k otro- kom ali pomoč gospod- inji. Naslov v vseh po- sloval. Jutra.

26730-2

Boljša gospa

išče mesto gospodinjke pri samostojnem gospo- di. Ima svoje pohištvo. — Naslov v vseh posloval- nicah Jutra.

26684-2

Perfektina šteparica

želi stalno mesto. — M. Berg, Preval 14, Slov. Konjice.

26735-2

Plačilna natakarica

išče mesto v boljši pro- metni restavraciji. Po- nudbe na ogl. odd. Jutra pod »Ilimam konce- sije«.

26780-2

2-sobno stanovanje

<

Blago za zimske suknje
kampanji, športni šort-
poti za gine oblake
R. MIKLAUC
PRIŠKOFU
LJUBLJANA
Mednarodna ul.
Pred školoj 8

Stanovanja

Stano odda
Bosca 1. Dn. davek 3 Din.
za 1. Dn. davek 3 Din.
za 1. Dn. davek 3 Din.
za 1. Dn. davek 3 Din.

Petsobno stanovanje
renovirano, v centru mesta,
oddano. Naslov v vseh
poslovalnicah Jutra.

Sobo in kuhinjo
oddano. Informacije De-
belova ul. 4. Mošta.

Trisobno stanovanje
in samsko stanovanje,
udobno, kopalnica, plin,
oddano s 1. novembrom.
Majaljeva 20 (Mirija).

Zdravni
888 3 — Seobno stano-
vanje v centru Ljubljane.
Ponudba na ogled odda.
delek Jutra pod 27000.

2-sobno stanovanje
s kopalnico, elektriko in
plin, oddano za novem-
ber. Cesta v Rožno do-
lino 20.

Veliko sobo
in malo kuhinjo suho, od-
dan za 200 din mesečno.
Vihovec Franc, Kavkov-
ul. 5.

Trisobno stanovanje
elegančno, solčno, kopal-
nica, kabinet, oddano. Po-
nudeba na ogled. Jutra
pod 27000.

Trisobno stanovanje
v vili, v centru mesta
oddano s 1. novembrom.
Vrhovški Knafljeva 13.

Enosob. stanovanje
oddano takoj ali na no-
vember. Rožna dolina
Cesta XV. 6.

Stanovanje
s sobno, kabinet, kopal-
nica, na božnjakovo gim-
nazijo, novembra oddano.
Informacije v trgovini
Kapiš, Linhartova ul.

2-sobno stanovanje
s vsemi pritlikami,
oddano malo clanski dru-
žini v Pletersnikovi ul.
št. 14, pri Tavcarju.

Dvosob. stanovanje
oddano za mesec novem-
ber ali december. Pod-
junska 11, Ljubljana 7.

Za november
oddano dvoosobno stanovanje
s kabineto in kopalnico,
vse modernizirano, pri-
mični stranki. Cesta 9,
Belačeva.

Lepo stanovanje
4 sobe, kopalnica, pritliko-
no, oddano za 1. november
na Blewsovi cesti. 30
slov v vseh poslovalni-
kah Jutra.

Štirisobno
stanovanje
komfortno, v strogem cen-
tru, oddano s 1. novem-
brom. Ponudba se pri hišni-
ku v Cigaletovi 1.

Dvosob. stanovanje
parketirano, solčni balkon
in poleg travnjaka oddano
za november. Rožna dolina
na c. XIX. št. 16.

3-sobno stanovanje
renovirano s kopalnico,
predsoba in pritlikami
oddano na Cesti 29, okto-
bra (Rimski cesti) št. 23.

Dvosob. stanovanje
s pritlikami oddano za
november. Predovna 9-
1. nadst. v Ljubljani.

Enosob. stanovanje
zračno oddano takoj. Kav-
likova 5-1. 2. vrata, levo.

Dvosob. stanovanje
zračno oddano s 1. no-
vembrom za Din 300 me-
sečno. Pri šoli v Zg. Ši-
ški, Dravice 131.

Dvosob. stanovanje
takoj oddano za din 400
v Zgor. Šiški, 225. (na-
proti Čarmanu).

Stanovanje
soba in kuhinja v podre-
tju, oddano takoj. Kolo-
dvorska 11.

4 dvosobna
stanovanja
komfortna za november
termin oddano v Pletersni-
kovi ul. Naslov v vseh po-
slovalnicah Jutra.

Stanovanje
enosobno, lepo v podpri-
ditju, oddano. Naslov v
vseh poslovalnicah Jutra.

Trisobno stanovanje
veliko, udobno kot v last-
ni hiši, prosto 1. novem-
bra oddano. Naslov v vseh
poslovalnicah Jutra.

Enosob. stanovanje
oddano v Rožni dolini.
Cesta IV. št. 2.

Enosob. stanovanje
nadprtilčno, oddano s
1. novembrom. Zelo sve-
tlo, z razgledom na uli-
co in vrt. Mošta, Predo-
vičeva 19.

Dve dvosobni
stanovanji
oddano redni stranki. —
Celovška c. 274, Zg. Ši-
ška.

Enosob. stanovanje
z vsemi pritlikami v
Šiški, podaljšek Alešev-
čeve 38 (bez gorenskoj
prago) oddano s 1. no-
vembrom.

Trisob. stanovanje
komfortno, novo preple-
skano, ugodno oddano s
1. novembrom. Naslov:
Večna pot 14, Področni-
kom.

Enosob. stanovanje
s malo kuhinjo, oddano
stranki brez otrok počni
za 1. november. Celovška
94.

Dvosob. stanovanje
s kabineto, plin, komfort-
no, oddano novembra. Je-
senkova ul. 81, levo (za
pivovarno Union).

Enosob. stanovanje
na Kodeljevem oddano
20 letni družini za no-
vember ali december. —
Ponudba na ogled. Jutra
pod 27000.

Dvosob. stanovanje
vse pritlikine, balkon, in
nadstropje, oddano za
din 450 manjši stranki
enoje, takoj ali pozne-
je. Vodovodna 75.

Stanovanje
s sobo in kuhinjo, odda-
no. Rožna dolina. Ce-
sta VI. 4.

Trisob. stanovanje
v centru takoj oddano
Potzvedbe: Mesni trg.
Kollman.

Dvosob. stanovanje
oddano za mesec novem-
ber ali december. Pod-
junska 11, Ljubljana 7.

Za november
oddano dvoosobno stanovanje
s kabineto in kopalnico,
vse modernizirano, pri-
mični stranki. Cesta 9,
Belačeva.

Lepo stanovanje
4 sobe, kopalnica, pritliko-
no, oddano za 1. november
na Blewsovi cesti. 30
slov v vseh poslovalni-
kah Jutra.

Štirisobno
stanovanje
komfortno, v strogem cen-
tru, oddano s 1. novem-
brom. Ponudba se pri hišni-
ku v Cigaletovi 1.

Dvosob. stanovanje
parketirano, solčni balkon
in poleg travnjaka oddano
za november. Rožna dolina
na c. XIX. št. 16.

3-sobno stanovanje
renovirano s kopalnico,
predsoba in pritlikami
oddano na Cesti 29, okto-
bra (Rimski cesti) št. 23.

Dvosob. stanovanje
s pritlikami oddano za
november. Predovna 9-
1. nadst. v Ljubljani.

Enosob. stanovanje
zračno oddano takoj. Kav-
likova 5-1. 2. vrata, levo.

Dvosob. stanovanje
zračno oddano s 1. no-
vembrom za Din 300 me-
sečno. Pri šoli v Zg. Ši-
ški, Dravice 131.

Dvosob. stanovanje
takoj oddano za din 400
v Zgor. Šiški, 225. (na-
proti Čarmanu).

Stanovanje
soba in kuhinja v podre-
tju, oddano takoj. Kolo-
dvorska 11.

4 dvosobna
stanovanja
komfortna za november
termin oddano v Pletersni-
kovi ul. Naslov v vseh po-
slovalnicah Jutra.

Stanovanje
enosobno, lepo v podpri-
ditju, oddano. Naslov v
vseh poslovalnicah Jutra.

Stanovanje
enosobno, lepo v podpri-
ditju, oddano. Naslov v
vseh poslovalnicah Jutra.

Stanovanje
enosobno, lepo v podpri-
ditju, oddano. Naslov v
vseh poslovalnicah Jutra.

Dama
srednjih let, odda me ali
dve sobi boljšemu starejši
mu gospodu, po dogovoru
tudi vso okirbo. Plemenite
ponudbe na ogled. Jutra
pod 27000 - stalo.

Prazno sobo
lepo, veliko, takoj od-
dam. Medvedova 36.

Opremljeno veliko,
zračno sobo
svetlo, v centru mesta.
oddano s 1. novembrom.
Naslov v vseh posloval-
nicah Jutra.

Lepo sobo
opremljeno, s souporabo
kopalnice v najodličnej-
šem centru oddano. Naslov
v vseh poslovalnicah Jutra.

2 gospoda
(visokošolci) sprejemem
poceni v mirno, solčno
sobo (Kodeljevo), z naj-
boljšo okirbo. Naslov v
vseh poslovalnicah Jutra.

Lepo sobico
s posebnim vzhodom, odda-
no. Naslov v vseh poslo-
valnicah Jutra.

Prazno veliko sobo
s posebnim vzhodom odda-
no. Mišičeva 31 na vrtu.

Opremljeno sobo
s kuhinjo, event. brez nje,
oddano na Rimski cesti. —
Ponudba v vseh posloval-
nicah Jutra.

Opremljeno sobo
v centru mesta oddano
1. novembra, nequjaka
za din 260. Posebni vhod
s hodnika, električna
razsvetljava. — Precna
ulica 8.

Opremljeno sobo
s posebnim vzhodom, od-
dano. Naslov v vseh po-
slovalnicah Jutra.

Solčno sobo
čisto, lepo opremljeno, po-
seben vhod, klavir, kopal-
nica, okirba ali brez, od-
dam. Poljanska 38, pritliko-
desno.

Sobo in kuhinjo
oddano takoj ali 1. novem-
bra. Vel. Cinarška ul. 13,
Vrbovec.

Na stanovanje
sprejemem gospodino. Sv.
Petra c. 45, pritliko, desno.

Opremljeno sobo
oddano pri samski osobi.
Gradska ul. 8., pritliko.

Zračno sobico
z vso okirbo oddano
boljši gospodini. Levsti-
kova 25 III. desno.

Opremljeno sobo
solčno, — s posebnim
vzhodom oddano za 15.
oktober. Za eno ali dve
osebi na željo tudi pra-
vo, kopalnica in zadrž. —
Sv. Petra nasip 43, bu-
fet.

Solidno gospodino
ali ditijsko sprejemem
po nizki ceni na dobro
domačo hrano in stano-
vanje. Naslov v vseh po-
slovalnicah Jutra.

3 solidne gospode
sprejemam na stanova-
nje. Naslov v vseh po-
slovalnicah Jutra.

Sobico
lepo, solčno, zračno, od-
dano za 180 Din v sredini
mesta. Verovšek, Stari trg
38 III.

Prazno sobo
s pospravljanjem, s pose-
bnim vzhodom, oddano.
Trdinova ul. 5, hišnik.

Parketirano sobo
z električno razsvetlavo —
oddano takoj ali 1. novem-
bra. Naslov v vseh po-
slovalnicah Jutra.

Sobo
z vso prehrano in postre-
bo, oddano. Gradišče 18.

Sobo
lepo, opremljeno z novim
pohištvom, okno na Mostu
trg, oddano dvema ali trem
osebam po nizki ceni.
Čankarjevo nabrežje 38 III,
levo.

2 sobi za pisarne
oddano. Wolfova ul. 10-1,
desno.

Sobo in kabinet
opremljeno ali neopremlje-
no oddano v centru mesta,
eventuelno souporabo ku-
hinje, kopalnice. Naslov
v vseh poslovalnicah Jutra.

Sobo
opremljeno ali prazno s
kopalnico in vso hišni diva-
lo, lep razgled, oddano
1. novembrom mirnemu
gospodu. Ponudba na ogled.
Jutra pod 27000.

Sobico
v bližini univerze takoj
oddano solidni gospodi-
ni. Naslov v vseh po-
slovalnicah Jutra.

Veliko sobo
v dvorcu, v centru mesta
oddano. Informacije pri
hišniku. Naslov v vseh
poslovalnicah Jutra.

Sobo
lepo, svetlo in toplo od-
dano za 2 osebi v sredini
mesta. Gospodarska cesta
18-1, stanovanje 98.

Sobo
lepo, svetlo in toplo od-
dano za 2 osebi v sredini
mesta. Gospodarska cesta
18-1, stanovanje 98.

Sobo
lepo, svetlo in toplo od-
dano za 2 osebi v sredini
mesta. Gospodarska cesta
18-1, stanovanje 98.

Izšli so novi modeli SIERA radio aparatov

**Ne samo moderna linija...
nego tudi vse ostale odlike
SIERA radio-aparata:**

- Reprodukcija močna in čista kot zvon,
- Enostavno manipuliranje
- Idealna selektivnost.

- Velika lahko čitljiva skala
- Dolgoročno ugodno odplačevanje

SIERA
Radio
SIERA D. D.

GLAVNO ZASTOPSTVO:
BRUNO KLEMENČIČ
LJUBLJANA — MIKLOŠIČEVA C. 30 — TELEFON 35-58.

Sobo

prazno, veliko, s kopalnico
poleg magistrata v Ljub-
ljani, oddano takoj. Naslov
v vseh poslovalnicah Jutra.

Sobo
lepo, vogalno in parketirano,
oddano 1. novembra.
Medvedova 7.

Prazno sobo
s posebnim vzhodom in so-
porabo kopalnice, takoj
oddano. Zma. Gledališka
ulica 12 III.

Sobo
oddano boljšemu gospodu
ali gospodini. Jegličeva
7, I. nadstropje. Novo
pohištvo, parket in po-
strežba.

Sobe išče
primerno ceni do 500 Din,
iščem. — Ponudbe na ogled.
oddano Jutra pod značko
»Separirano«.

Gospodina
išče sobo s posebnim
vzhodom in uporabo ko-
palnice blizu gl. kolo-
dvoru. Ponudbe na ogled.
oddano Jutra pod »Mirno«.

Akademika
išče opremljeno, svetlo,
gorko sobo po primarni
ceni. Naslov: Čuk Radu-
Zagorje ob Savi. Topli-
ce 1.

Zračno sobo
opremljeno, suho, iščem
v novembrom. Ponudbe na
ogled. Jutra pod šifro
»Stalne drž. uradnice«.

Boljša gospodina
želi lepo sobo s vso o-
skirbo 1. novembra. Naj-
raje s souporabo kopal-
nice. Ponudbe na ogled.
oddano Jutra pod »Dobra
hrana«.

Malo sobo
s štedilnikom, s poseb-
nim vzhodom, poceni, —
išče železniški uslužbe-
nec. Ponudbe na ogled.
oddano Jutra pod »Zelez-
ničar«.

Prazno sobo
v bližini drame ali opere,
iščem za 1. november. Po-
nudeba na ogled. Jutra
pod šifro »Solčnec«.

Gospodina
išče sobo s štedilnikom, št.
18, od 8. do 12.

Sobo
eventuelno s kopalnico s
strogim separiranim vzhodom
po možnosti centralno kur-
javo v centru mesta išče
gospod. Ponudbe z naved-
bo cene na ogled. Jutra
pod značko »Takoj
sobe«.

Informacije

Bosca 1. Dn. davek 3 Din.
za 1. Dn. davek 3 Din.
za 1. Dn. davek 3 Din.
za 1. Dn. davek 3 Din.

Preklicna izjava
Podpisana M. Andrić, trgo-
vca v Ljubljani, Gal-
lovske nabrežje s tem
preklicujem in obžalujem
vse žalitve, ki sem jih
izrekla napram Dru-
žini Alojziji, trgovci e-
stetno v Ljubljani, Gal-
lovske nabrežje 29 in
njeni hčerki Buži ter se
jima zahvaljujem, da
sta odstopili od tožbe.
Andrić Mita.

»Dunajska
kuhinja«
privatna menza, sprejema
abonente šentjakob-
sko-pruskega okoliša.
Prijava na ogled. Jutra
pod »Dunajska ku-
hinja«.

Razno
Prilika
ugodnega nakupa
trenkotov,
hubertusov,
obleke,
perila itd.

Presker
Sv. Petra cesta 14

Stampilje
Ljubljana, Sv. Petar

Stampilje
Ljubljana, Sv. Petar

Stampilje
Ljubljana, Sv. Petar

Stampilje
Ljubljana, Sv. Petar

Stampilje
Ljubljana, Sv. Petar

Stampilje
Ljubljana, Sv. Petar

Stampilje
Ljubljana, Sv. Petar

Stampilje
Ljubljana, Sv. Petar

Stampilje
Ljubljana, Sv. Petar

Stampilje
Ljubljana, Sv. Petar

Stampilje
Ljubljana, Sv. Petar

Stampilje
Ljubljana, Sv. Petar

Simpatičen

bi rad spoznal ozir. lju-
bi veselo dekle — ide-
alistkinjo. Cenj. dopise
na ogled. Jutra pod
»Nudim srečo«.

Mlad gospod
neodvisen, dobro situir-
an, elegant, visoke
postave in prikupljive
zunanosti, z lastnim av-
tomobilom, elegantno go-
spodino, v starosti od
18 do 20 let, v svrhu
skupnih izletov in zabav.
Cenj. dopise s pri-
loženimi slikami se pošilja
na podružnico Jutra v
Celju pod »Svinski
gentlemen«. Tajnost za-
jamčena.

Mlad inteligent
želi spoznat simpatično,
izobrazeno, sodobno gos-
podino do 25 let. Svaha: raz-
vedrilo (sprebilo, kavara)
Resno pod »Prijetno so-
varstvo« na ogled. Jutra
na.

Kateri starejši
gospod
posodi mladi simpatični
dani Din 250.—. Ponudbe
na ogledni oddelci »Jutra«
pod »Udana prijateljica«.

Kdo osreči
33 letno ženo. Dopise na
ogled. Jutra pod »Zi-
velje hočem«.

Pod značko
»Poštenje«
Dvignite odgovor na va-
šo ponudbo pod »Mlad
trgovci« od 19. IX.

MOŠKI
ki trpi-
te za seksualno
neurastenijo,
impotenco
oslabelo funkcijo
spolnih žlez itd.
poskusite

OKASA
100 tablet Din 220
300 tablet Din 560
50 tablet Din 110
Dobit se v lekarnah.

LEKARNA
Mr. Rožman
Beograd, Terazije 5
Ogl. reg. S. br. 381934

Dopisi
Vesela gospodina 3 Dn.
davek 3 Din. za 1. Dn.
davek 3 Din. za 1. Dn.
davek 3 Din. za 1. Dn.

Majšnja osamljena
gospodina s lastno hi-
šo, želi spoznat dobro
situlnatega gospoda. Le-
resne ponudbe s sliko
pošlji na podruž. Jutra
v Mariboru pod »Okto-
ber«.

Drva
PREMOG
IV. SCHUMI
DOLENSKA
CESTA

Drva
PREMOG
IV. SCHUMI
DOLENSKA
CESTA

Drva
PREMOG
IV. SCHUMI
DOLENSKA
CESTA

Drva
PREMOG
IV. SCHUMI
DOLENSKA
CESTA

Drva
PREMOG
IV. SCHUMI
DOLENSKA
CESTA

Drva
PREMOG
IV. SCHUMI
DOLENSKA
CESTA

Ženitve

Vesela gospodina 3 Dn.
davek 3 Din. za 1. Dn.
davek 3 Din. za 1. Dn.

Restavracija grand hotela UNION

Priznana prvovrstna kuhinja, samo najboljša izbrana vina, pivo ležak in bok itd.

Vsak torek, četrtek in soboto KONCERT odličnega SALONSKEGA JAZZA ORKESTRA, po 9. uri v nanovo preurejenem družabnem salonu — (verandna dvorana);

družabni večer s plesom, brez vstopnine. Prav vljudno vabim cenjene goste tudi na omenjene družabne večere.

Isto tako toplo priporočam cenjenim gostom, **UNIONSKO KLET,** točijo se izborna vina po zelo zmernih cenah, gorka in mrzla jedila gostom vedno na razpolago.

P. ŠTERK, restavrater.

V industrijskem mestu Slovenije se prodaja pod ugodnimi pogoji

odvetniška pisarna

Ponudbe pod »Ugodna prilika« na ogli. odd. »Jutra«.

Za srbohrvatsko-nemško korespondenco

Iščemo sposobno pisarniško moč z večletno prakso in primerno predizobrazbo za tovarniško pisarno v Mariboru pri dobri plači. Zahtevamo perfektno znanje srbohrvatskega in nemškega jezika in obeh stenografij, občo prakso tudi v vseh ostalih pisarniških opravilih, posebno v opominjanju, prodaji, po možnosti tudi v reklami.

V poštev prihajajo moške in ženske moči, nastop službe najkasneje 1. XI. 1937.

Samo lastnoročno pisane ponudbe, po možnosti s sliko in navedbo plače pod šifro »Prvovrstna moč 1937« na »Publicitas« d. d., Zagreb, Illica 9.

ZAHTEVAJTE BREZPLAČNI CENIK

HOHNER

NAJPOPOLNEJŠE GENERALNO ZASTOPSTVO

F. SCHNEIDER

ZAGREB, NIKOLIČEVA 10

Mojster — navijalec

z dolgoletnimi sprječevali lahko dobi stalno nameščenje v veliki tovarni nogavic. — Ponudbe pod »Praksa 803« na Propagando d. d., prej Jug. Rudolf Mosse d. d., Beograd, poštini pretnac 409.

BOTOT

Penasta pasta za zobe

D. Pechmajou & Cie Zemun

Lepe grudi...

40 letne izkušnje znamenitih specialitet Schröder-Schenke Vam jamčijo za odlične in zanesljive uspehe.

Razvijanje grudi — Okrepljenje grudi — Intimna higijena žene — Zaščitna sredstva — Stezniki in pasovi

ZAHTEVAJTE BREZPLAČNO NAVODILA IN NAŠE VELIKE ILUSTRIRANE KATALOGE!

Parfumerija in kozmetika »OMNIA«, oddelek I/3

Zagreb, Gunduličeva ulica 8, polukat

TELEFON 97-67

THONET MUNDUS

jugoslovanska tovarna pohištva iz vspogujenega lesa d. d. VARAZDIN, dobavlja stole, fotelje, mize in ostalo drobno opremo za kavarne, hotele, gostilne, koncertne dvorane, društvene domove, bioskope, čitalnice in zasebna stanovanja v prvovrstni kakovosti po najnižjih cenah.

Telefon interurban 33.

Zahtevajte ponudbe in prospekte.

Iščemo logarja

prvovrstnega, večšega vseh šumskih manipulacij. — Obširne ponudbe z navedbo dosedanjega poslovanja in zahtev poslati na »Cec« d. d., Zagreb, Tomašičeva 10.

ZAHVALA

Za številno izkazano sočutje ob nenadomestljivi izgubi naše ljubljene soproge, tete in svakinje, gospe

Milke šoba

roj. šircelj

učiteljice na Zdolah

Izrekamo tem potom vsem najtoplejše zahvalo. Posebno se zahvaljujemo preč. g. duh, svetniku Alojziju Šoba za pretresljiva govora v cerkvi in ob grobu, nadalje za ganljive govore bivšemu upravitelju g. Bohincu in domačemu šol. upravitelju g. Ivanušu, kakor tudi kolegom in kolegicam domače in okoliških šol za spremstvo na zadnji poti. Prisrčna hvala učenci zdolske šole, ki se je od drage pokojnice poslovila v imenu otrok, darovalcem krasnih vencev in vsem, ki so blagopokojnico v tako velikem številu spremili k večnemu počitku.

Zdole pri Brežicah, 9. X. 1937.

ZALUJOČI OSTALI

Velika mesnica

v bližini Zagreba

išče sposobnega

MESARJA

(BANKNECHT)

z mojstrskim izpitom. — Nada!je

išče prvovrstnega

KLOBASIČARJA

(PREKAJEVALCA)

z mojstrskim izpitom, ki je popolnoma izurjen v svoji obrti in samostojnem delavcu, in ki je že delal v večjih delavnicah. — Ponudbe z navedbo dosedanjih zaposlenj na oglasni oddelek »Jutra« pod »7342«.

Durlin LAK-BARVA

Krije z enkratno prevleko, — ne pusti sledov čopiča — traja do 15 let — ne menja barve. Z »DURLIN« lakom se lahko lakira tudi po zim, ker suši v šestih urah. — Dobi se izrecno le pri tvrdki

BARVE-LAKI:

Rudolf Hafner, Ljubljana, Miklošičeva c. 36 in Celovška c. 61. — Telef. 35-65.

PARNA PEKARNA

moderno preurejena, z inventarjem v centru mesta Celja se odda s 1. novembrom. — Ponudbe na Ivan N. Adamič, Celje.

BUKOV GOZD

kupimo, bodisi večji kompleks skupaj, ali pa manjše od raznih posestnikov. V gozdu bi posekali le bukve uporabne za drva v cepanicah. Točne ponudbe z navedbo približne količine bukovega lesa, lege gozda in cene je poslati na naslov:

Nabavljalna zadruga uslužbencev državnih železnic v Ljubljani.

Naročniki »Jutra« so za varovani za 10.000 Din.

ODDA SE

več dvosobnih pisarn

v I. nadstropju nad kavarno Evropa. Primerne za društva, korporacije, zdravnike, odvetnike in druga slična podjetja. Več se poizve v pisarni dr. Moro in Gregora & Co., Ljubljana. 7322-a

V Celju

se odda v najem, eventualno tudi prodaja manjše tovarniško poslopje

s pripadajočim zemljiščem ca. 1600 m² od tega ca. 400 m² zazidane površine, primerno za vsako manjše ind. podjetje. Vpraša se: Celje, poštini predal 68.

Za JESEN, DEŽ IN Blato

7025-44

Tople domače copate, izdelane iz volnenega sukna, z usnjenim podplatom in suknjenim vmesnim podplatom. Neobhodno potrebne vsaki gospodinj. Ženske stanejo din. 39.—, moške din 49.—.

78655-658

Zadnja novost. Elegantne ženske galoše. Zgornji del je izdelan iz lahkega prožnega materiala in zaradi tega zelo udobne za hojo.

119.-

1977-64728

Za oficirje, podoficirje, orožnike — ne dobite prikladnejše obutve kot je ta. Izdelani so iz trpežnega boks z usnjenim podplatom.

39.-

98157-660

Elegantne in močne moške galoše s specialno ojačenim podplatom. Varujejo Vaše čevlje pred vlago, a Vaš dom pred nesnago.

69.-

4944-724

Najprikladnejši deklški čevlji za štrpce iz močnega usnja in usnjenim podplatom.

69.-

2495-6424

Zadnja novost. Eleganten damski čevljiček iz črnega ditina, ki popolnoma nadomešča semiš, s polvisoko peto in usnjenim podplatom.

59.-

3762-64700

Visoki otroški čevljički iz močnega mastnega in nepremočljivega usnja z usnjenim podplatom. Zelo prikladni za šolsko mladino v dežju in blatu. Od 31-34 din 69.—, od 35-38 din 79.—

Svojim odjemalcem smo pripravili veliko izbiro obutve

za vsako vreme, za vsako priliko, pri tem pa za tako

ceno, ki je primerna vsakemu žepu!

PRIDITE. PREPRIČAJTE SE!

Bata

TRBOVELJSKA PREMOKOKOPNA DRUŽBA RUDNIK LAŠKO javlja žalostno vest, da je preminul dne 8. X. t. l. njen nameščenec

JOŽE KOVAČ

NAMESČENEC V RUDN. KONZUMU V LAŠKEM

LAŠKO, dne 9. oktobra 1937.

TRBOVELJSKA PREMOKOKOPNA DRUŽBA RUDNIK LAŠKO.

Društvo rudniških nameščencev, krajevna skupina Laško, javlja žalostno vest, da je njen član, odbornik-blagajnik, tovariš

JOŠKO KOVAČ

NAM. RUDN. KONZ. V LAŠKEM

po daljši bolezni preminul dne 8. t. m. v šlajmarjevem domu v Ljubljani.

Pogreb bo v nedeljo, dne 10. t. m. ob 16. uri v Zagorju ob Savi.

Dragemu tovarišu ohranimo trajen spomin!

ODBOR.